

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Репортер

Зачарований лист від предків

СТОР. 13

Культура

Поезія цікава відкриттями, а не переспівами

СТОР. 18

Конкурс

Учні житомирської музичної школи перемогли з «Апокаліптикою»

СТОР. 20

№ 56 (4806) ВІВТОРОК, 30 БЕРЕЗНЯ 2010 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

ПОГОДЖУВАЛЬНА РАДА

Розглядатимуть лише депутатські законопроекти, президентські та урядові відкликано

Нинішнього пленарного тижня парламент планує розглянути 70 законопроектів. І це лише депутатські, оскільки з огляду на зміну влади глава держави та Кабінет Міністрів відкликали всі президентські та урядові законодавчі ініціативи. Про це повідомив на погоджувальній раді Голова Верховної Ради Володимир Литвин.

СТОР. 2

Київ співчуває Москві

Десятки людей загинули під час вибухів у метро

Страх і жах паралізував Москву: вчора в ранкову годину пік у метрополітені російської столиці сталося два сильні вибухи з різницею в 30 хвилин. Унаслідок терактів і у вагонах, і на платформах станцій «Луб'янка» та «Парк культури», загинули щонайменше 38 людей. Правоохоронці, вважаючи, що повідомлення про необхідність евакуації спричинить паніку, тисняву, не поінформували людей, які перебували в поїздах під землею, про причини зупинення метро. А коли пасажирам почали телефонувати родичі, то, довідавшись про вибухи, натовпи збожеволілих людей намагалися якнайшвидше опинитися на поверхні. Деякі непритомніли...

Голова Верховної Ради Володимир Литвин та Президент України Віктор Янукович висловили співчуття Президентові Росії Дмитрові Медведєву у зв'язку із загибеллю людей.

СТОР. 8

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Пасажирам електричок гарантовано екстрим з мінімальним комфортом

Ще з радянських часів електрички були і залишаються найпопулярнішим видом приміського транспорту серед українців. На додачу до порівняно невисоких цін мають вони ще одну беззаперечну перевагу над маршрутками, автобусами та таксі. На відміну від своїх «чотириколісних конкурентів», їм затори на дорогах не загрожують. Та й курсують електропоїзди майже точно за графіком. Шкода тільки, що комфорт пасажирів так і не став пріоритетом в електричках. І ті умови, в яких щодня їздять тисячі українців, назвати «комфортом» язик не повертається. «Голос України» починає серію репортажів про якість вітчизняного громадського транспорту.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ НА 12-Й СТОР.

ПОДІЇ

Знахідки останньої війни «залунають» у дзвоні

Донецький металургійний завод виплавив дзвін вагою 850 кілограмів із додаванням латуні патронних гільз часів Великої Вітчизняної війни. Його встановлять неподалік меморіалу «Твоїм визволителям, Донбас» в обласному центрі. Спочатку передбачалося, що подарунок стане окрасою комплексу на Савур-Могилі, де проходять традиційні урочистості з нагоди Дня Перемоги та Дня визволення Донбасу. Але автори ідеї побоювалися, що в безлюдному місці дзвін можуть поцупити чи пошкодити. Тому вирішили розмістити його в центрі Донецька.

На металургійному підприємстві працює дільниця із лиття дзвонів, яку очолює начальник Сергій Самойлов. Він є засновником школи майстрів і має право ставити особисте тавро на виробах. До основного металу, з якого виготовляються дзвони — бронзи, — Сергій Самойлов додав жменю гільз. Майстер обіцяє, що така пропорція не погіршить звучання. До речі, гільзи часів війни знаходили по всій області, траплялися навіть невикористані патрони. Щоб уникнути аварійних ситуацій, «сировину» ретельно відбирали. Дзвін виготовлено за всіма православними канонами. На нього нанесено зображення трьох ікон, пов'язаних із героїчним минулим нашого народу, **повідомляє наш власкор Ліна КУЩ.**

Будемо з хлібом

Незважаючи на зернові втрати під час зими, споживачам не варто хвилюватися

Попри очікуваний недобір озимих, який перевищить середньорічні показники, урожаю поточного року буде цілком достатньо для задоволення внутрішніх потреб країни. Так вважають експерти Українського клубу аграрного бізнесу.

СТОР. 14

Тепло в столиці подорожчає вдвічі

Після закінчення опалювального сезону в Києві почнуть підвищувати тарифи на тепло. Таке рішення прийнято в суботу на селекторній нараді під керівництвом Першого віце-прем'єр-міністра Андрія Клюєва. «Ми провели нараду в Міністерстві з питань житлово-комунального господарства й починаємо процедуру поступового підвищення тарифів на тепло одразу після опалювального сезону», — заявив за підсумками наради перший заступник голови КМДА Анатолій Голубченко, якого **цитує УНІАН.** За його словами, сьогоднішня вартість теплової енергії для киян покриває лише 51 відсоток від її собівартості. Нагадаємо, що опалювальний сезон закінчується 15 квітня.

КОРОТКО

■ У християн усього світу почалася Страсна седмиця — останній тиждень перед Великоднем.

■ У Самарському районі Дніпропетровська через вибух газу в приватному будинку постраждав 45-літній чоловік, **повідомляє наш власкор Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.**

■ Лідер Компартії України Петро Симоненко пропонує відзначити день народження Леніна на державному рівні.

■ Співробітники Чернівецької обласної митниці в пункті пропуску «Порубне» вилучили 268390 доларів США та 9380 євро, схованих під сидінням пасажирського автобуса, **повідомляє наш власкор Сергій СУЛИМА.**

■ У Києві на Червонозоряному проспекті еменесники знешкодили однотонну авіабомбу часів Великої Вітчизняної війни.

Після московських подій у Київському метро посилили заходи безпеки

У НОМЕР

Володимир ЛИТВИН:
«Перерозподіл посад можливий, але відповідно до домовленостей»

Консенсусу щодо обрання Першого заступника Голови Верховної Ради України серед депутатського корпусу наразі немає — заявив на брифінгу після погоджувальної ради глава парламенту Володимир Литвин. Він прогнозує, що кожна фракція (окрім його блоку) запропонує свої кандидатури на цю посаду. Сьогодні має відбутися зустріч лідерів фракцій із керівництвом парламенту, на якій з-поміж інших питань обговорюватиметься й обрання Першого заступника Голови Верховної Ради.

Глава парламенту також зауважив, що опозиція зможе щосереди згідно з Регламентом пропонувати свої питання на розгляд парламенту, коли остаточно сформується (адже нині на її роль претендують принаймні три політичні сили). «Опозиція формується потужна і вона дрімати не дасть, — вважає В. Литвин. — За нинішніх обставин, коли потрібно приймати доволі складні рішення, наявність опозиції, яка пропонуватиме альтернативне бачення тих чи інших питань, дасть змогу виходити на прийняття відпрацьованих за високими мірками рішень, критикувати дії уряду».

У розподілі посад у парламентських комітетах має бути «певна етика взаємин», переконаний глава парламенту. Адже за ст. 81 Регламенту після початку роботи парламенту та створення коаліції розподіл посад у комітетах відбувається за пропорційним принципом, представники опозиції мають право очолити низку парламентських комітетів. Нині може відбутися перерозподіл посад, вважає В. Литвин, але відповідно до домовленостей між фракціями. «Бо зараз опозиція не хоче віддавати ті комітети, в яких нині керує, і претендує на посади голів в інших комітетах», — стверджує В. Литвин. Водночас глава парламенту застеріг від цілком нового розподілу посад: "Якщо почати все по-новому розподіляти, то Верховна Рада буде паралізована ще як мінімум на два місяці».

Відповідаючи на запитання щодо ймовірності створення союзної держави з Росією та Білоруссю (про що заявив віце-прем'єр Володимир Семиноженко), В. Литвин наголосив, що політикам треба забути про передвиборні гасла і спочатку запитати у Росії, чи готова вона до такого. «Відповідь, скоріше за все, буде негативною, — прогнозує політик. — Треба навчитися жити в державі самостійно і довести, бодай у 2011 році, коли відзначатимемо 20-річчя незалежності України, що можемо бути державою і мати реальний суверенітет».

Олександра КУЧЕРЯВА.

ЩИРІ СПІВЧУТТЯ

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин направив телеграми співчуття Голові Ради Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації Сергію Миронову та Голові Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації Борису Гризлову.

«Народні депутати України поділяють скорботу ваших співвітчизників у зв'язку з трагічною загибеллю людей внаслідок серії вибухів у московському метрополітені», — йдеться у телеграмах.

Глава парламенту також зазначив, що «українські парламентарії сприйняли трагічну звістку про загибель людей з почуттям болю і співчуття».

Від імені Верховної Ради України Володимир Литвин просить передати найщиріші співчуття рідним та близьким загиблих, а постраждалим — побажання найшвидшого одужання.

Розглядатимуть лише депутатські законопроекти,

президентські та урядові відкликано

ПОГОДЖУВАЛЬНА РАДА

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

На вівторок, 30 березня, попередньо пропонувалося розглянути низку законопроектів щодо місцевих виборів, зокрема, про повернення до мажоритарної системи, запровадження на місцевих виборах відкритих списків кандидатів у депутати, підвищення відповідальності членів виборчих комісій. Однак депутати вирішили перенести розгляд цих питань і спочатку ухвалити системні законопроекти щодо місцевих виборів. Робоча група вже завершила роботу над Виборчим кодексом, і його направлено до фракцій на ознайомлення.

Володимир Литвин нагадав, що перед прийняттям рішення парламенту про визнання такою, що втратила чинність, постанови Верховної Ради про проведення місцевих виборів 30 травня ц. р., йшлося про те, що коли парламент схвалить постанову про перенесення чергових місцевих виборів, необхідно направити законопроект № 4177 про внесення змін до Конституції щодо місцевих виборів (ініціатива фракції БЮТ), на висновок до Конституційного Суду. Напрацьовано ще один законопроект робочою групою на чолі з депутатом Юрієм Ключковським. Глава парламенту запропонував провести спеціальне засідання, присвячене розгляду всіх проектів закону про місцеві вибори. На цій сесії доведеться спочатку попередньо схвалити проект конституційних змін і направити його на висновок до Конституційного Суду, а на наступній сесії прийняти остаточне рішення про дату проведення наступних місцевих виборів. «Якщо йти за цією логікою, то вибори вимальовуються у березні 2011 року», — сказав В. Литвин. Із проектом Виборчого кодексу депутати матимуть змогу ознайомитися до 28 квітня.

Іван Кириленко.

Сергій Ківалов, Павло Костенко.

Нинішнього пленарного тижня парламентарії також визначатимуться щодо керівництва «обезглавлених» комітетів (де голови комітетів перейшли на роботу в уряд) та входження новоприбулих депутатів до складу комітетів.

Лідер фракції БЮТ Іван Кириленко підтримав думку, що немає логіки у розгляді низки законопроектів про місцеві вибори, доки не розглянуто ключовий законопроект — про внесення змін до Конституції. Парламентарій також запропонував заслухати інформацію урядових структур про подальші переговори з Росією щодо поставок газу.

Лідер фракції «НУ—НС» Микола Мартиненко наполягав на розгляді проекту постанови, яка передбачає звіт Прем'єр-міністра щодо кадрових призначень. «На високі державні посади потрапили родичі високопосадовців та колишні судимі», — заявив депутат. Нунсівці також вимагають розгляду постанови про відставку міністра освіти Дмитра Табачника, зміни до Регламенту, які надають право вважатися парламентською опозицією декільком депутатським фракціям.

На думку керівника фракції Партії регіонів Олександра Єфремова, розподіл керівних посад у комітетах та членство депутатів у комітетах має відбуватися за квотним принципом: новообраний депутат займає місце того депутата в комітеті, який пішов працювати в уряд чи на іншу державну посаду.

А КПУ, повідомив її лідер Петро Симоненко, наполягає на заслуховуванні інформації про різке підвищення цін на пальне, розгляді проектів постанов про перспективи України щодо вступу до Митного союзу та формування Єдиного економічного простору з державами СНД.

Лідер фракції Блок Литвина Ігор Шаров запропонував провести нараду керівників фракцій щодо місцевих виборів, планово підійти до бюджетного процесу і чітко визначити дати розгляду цього законопроекту в парламенті. За рішенням погоджувальної ради у п'ятницю має відбутися «Година запитань до уряду», на якій депутати заслухають інформацію міністра палива та енергетики Юрія Бойка про зростання цін на пальне.

Юліана ШЕВЧУК.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Час переходити до практичної реалізації обіцяного

Голова Верховної Ради Володимир Литвин провів зустріч із делегацією Європарламенту, під час якої обговорювалося широке коло питань співпраці з Євросоюзом та участі України в міжнародних парламентських організаціях.

Як повідомив прес-секретар глави українського парламенту, на початку зустрічі В. Литвин окреслив нинішню ситуацію в нашій державі, звернувши увагу співрозмовників на ту важливу обставину, що намітилася співпраця між Президентом, урядом і Верховною Радою України. Щодо критики з боку деяких політичних сил, які висловлюють сумніви стосовно способу формування парламентської коаліції, то В. Литвин зауважив: «Треба дати можливість Конституційному Суду або підтвердити ці сумніви, або розвіяти їх». Після рішення Конституційного Суду, вважає керівник українського парламенту, «ми знатимемо, що робити». А зараз, за його словами, потрібно організувати роботу і якомога швидше переходити від проголошення обіцянок, слів та намірів до їх практичної реалізації. При цьому В. Литвин спрогнозував, що склад коаліції в парламенті буде збільшуватися. Разом з тим, за його словами, владі необхідно зважати на наявність у країні потужної опозиції. «Відтак відповідний контроль з її боку буде гарантований», — впевнений Голова Верховної Ради.

У свою чергу, депутати Європарламенту наголосили на важливості досягнення в Україні політичної стабільності та погодилися з думкою про необхідність переходу від слів до конкретних справ. Після вступу в дію Лісабонської угоди, зауважив член делегації Марек Сівець, Європарламент став більш потужною інституцією. «Сподіваємося, що ці наші додаткові можливості ми використаємо для зміцнення зв'язків з Верховною Радою України», — заявив він. За словами євродепутатів, ухвалення останньої резолюції Європарламенту щодо України засвідчило, що саме ця інституція є «чи не найвідкритішою серед європейських структур для України». Вони підтвердили готовність Європарламенту «підтримати Україну та українців у їхніх євпропрагненнях». М. Сівець позитивно оцінив формування в українському парламенті потужної опозиції: «Критика змушуватиме уряд виправляти помилки, або їх і не припускатися». При цьому він порадив опозиції «працювати конструктивно, а не закликати до дочасних виборів».

Під час зустрічі також було обговорено принципи формування делегацій країн—членів ініціативи «Східне партнерство» в Парламентській асамблеї «Євронест».

Співголова Парламентської асамблеї «Євронест» Крістіан Вігенін, віце-президент Групи прогресивного альянсу соціалістів і демократів в Європарламенті Адріан Северин та член Комітету з міжнародних справ ЄП Марек Сівець (зліва направо).
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«Не жити ілюзіями і не навіювати ці ілюзії людям»

Голова Верховної Ради Володимир Литвин наголошує на важливості здійснення владою зрозумілої, публічної та відкритої політики в інтересах людей. «Потрібна зрозуміла, публічна, відкрита політика влади, щоб люди її бачили і відчували, і щоб була взаємопідтримка, бо без цього зробити складну і необхідну роботу неможливо», — сказав він в інтерв'ю телеканалові «Рада». За повідомленням прес-служби Верховної Ради, В. Литвин зауважив, що ті кроки, які вже зроблено в цьому напрямку, зокрема спільні наради Президента, Прем'єр-міністра і Голови Верховної Ради для обговорення нагальних проблем життя країни, «вже є позитивним сигналом не лише для людей всередині країни, а й для європейської і світової спільноти».

Разом з тим глава парламенту вважає, що соціально-економічна ситуація не може бути покращена за короткий проміжок часу. «Має бути розуміння очевидного факту, що треба розраховувати на тривалий період. Не можна сьогодні жити ілюзіями і навіювати ілюзії людям, що завтра економічно-соціальне життя і самопочуття людей одразу в рази зміняться на краще», — сказав він. Також В. Литвин висловив переконання, що прийняття програми соціально-економічного розвитку, держбюджету, програми діяльності уряду і закону про засади внутрішньої та зовнішньої політики стабілізують ситуацію в Україні. При цьому він зазначив, що розглядові бюджету повинен передувати розгляд програми соціально-економічного розвитку країни, яка, за його словами, практично готова і найближчими днями буде подана до Верховної Ради. За його прогнозами, закон про бюджет буде ухвалено у травні.

Оцінюючи пропозиції щодо приєднання України до Митного союзу, В. Литвин нагадав, що наша держава є членом Світової організації торгівлі, а країни, які утворили Митний союз, — ні. «Якщо Україна в особі влади декларує, що вона готова вступити в Митний союз на принципах СОТ, треба порахувати і сказати, як це буде сприйнято, і чи не є це просто бажанням зберегти до себе прихильність, декларуючи, що ми готові, але водночас нас стримує СОТ», — зауважив він. В. Литвин зазначив, що відсутність аналітичного підходу призвела до того, що при вступі до СОТ Україна «просто програла, взяла на себе набагато більше зобов'язань, ніж це потрібно було брати».

Відповідаючи на запитання про можливу участь України у газотранспортному консорціумі, глава парламенту підкреслив, що зараз розмови на цю тему ведуться, щоб «відчути реакцію політиків і громадськості, міжнародну реакцію». «На моє глибоке переконання, потрібно дати тлумачення, що ми розуміємо під словом консорціум, що складатиме цей консорціум, що буде вкладено в це об'єднання і що отримає кожна зі сторін — Росія як виробник газу, Україна як транзитер газу, яка має газорозподільну мережу, і Європа, яка споживає газ», — сказав він. «Як мені видається, поки що всі, хто говорить на цю тему, приблизно або слабко уявляють, що це таке», — додав він.

Хочуть бачити програму діяльності уряду

Народний депутат, лідер «Фронту змін» Арсеній Яценюк пропонує зобов'язати прем'єра Миколу Азарова подати до Верховної Ради України Програму діяльності Кабінету Міністрів. На його думку, це дасть змогу реалізувати передвиборні програми всіх політичних сил, що сформували коаліцію та відповідно уряд, і в подальшому контролювати виконання цими суб'єктами своїх політичних обіцянок та притягнути їх до відповідальності у разі порушення взятих зобов'язань.

Арсеній Яценюк також вважає за необхідне заслухати звіт Миколи Азарова щодо кадрових призначень Кабінету Міністрів, здійснених у березні 2010 року. Адже, зазначає він, критеріями добору осіб, призначених на відповідні вищі посади державних службовців, були «не принципи професіоналізму, компетентності та відданості справі (професії), а партійна приналежність та родинні зв'язки», **повідомляє пресслужба «Фронту змін».**

Опозиція наполягатиме на відставці міністра освіти і науки

Заступник Голови Верховної Ради **Микола ТОМЕНКО (на знімку)** *вважає, що нинішній пленарний тиждень буде тижнем серйозного випробування опозиції. Зокрема, в інтерв'ю 5-му телеканалу він підтвердив, що опозиція наполягатиме на розгляді питання про відставку міністра освіти та науки Дмитра Табачника, а також, відповідно до Регламенту Верховної Ради, пропонує у п'ятницю заслухати інформацію міністра палива та енергетики Юрія Бойка про українсько-російські газові переговори.*

Коментуючи ініціативу Арсенія Яценюка про заслуховування в парламенті звіту Прем'єр-міністра стосовно кадрових призначень та розгляду програми діяльності уряду, М. Томенко сказав: «Є проблема зі знанням базового документа, за яким повинна жити як коаліція, так і опозиція. Він називається Закон «Про Регламент Верховної Ради України». Так от, цей закон, на жаль, передбачає лише один звіт уряду протягом року з цілком конкретних питань: програма діяльності уряду та виконання бюджету».

Що стосується дати та механізму розгляду програми діяльності уряду, то для цього, підкреслив М. Томенко, не треба вносити жодних постанов. «Регламент зобов'язує Кабінет Міністрів протягом місяця, тобто до 11 квітня, подати програму діяльності уряду, яку згодом, протягом 15 днів, мають розглянути комітети та відповідно винести її для розгляду у сесійній залі», — сказав він. У зв'язку з цим М. Томенко зазначив: «Ми раді прийняти до спільної роботи всіх тих народних депутатів, включно з Арсенієм Яценюком, котрі прагнуть працювати в опозиції. Проте я радив би перечитати відповідні розділи Регламенту Верховної Ради, які чітко визначають, якими правами користується парламентська опозиція». Але найголовнішим є те, що «всім опозиціонерам треба почати з простого — приходити на роботу», — зауважив М. Томенко.

Михайло Вишиванюк очолив Івано-Франківську облдержадміністрацію...

Новий глава регіону закликав своїх попередників до співпраці, а місцевих керівників застеріг від кадрових чисток

Головою Івано-Франківської обласної державної адміністрації Президент України Віктор Янукович призначив Михайла Вишиванюка. Його добре знають на Прикарпатті, адже з 1997 по 2005 роки він керував цим регіоном.

Михайло Васильович подякував своїм попередникам на цій посаді — народному депутатові Романові Ткачу та Миколі Палійчуку — за те, що під час його «відсутності» область не втратила своїх позицій, а «примножила те добре, що було зроблено, і виправляла допущені помилки». Михайло Вишиванюк закликав колишніх голів ОДА до співпраці і запропонував їм ввійти до ради економічного розвитку регіону, яку буде створено при голові ОДА. До речі, колишнього голову ОДА Миколу Палійчука зала проводжала оплесками.

Майбутнє області новий керівник охарактеризував так: «Нас чекає праця, праця і ще раз праця». Він закликав від керівників відповідних структур «стопроцентного виконання доручень» і попросив припинити будь-які розмови про «здачу України», назвавши їх інсинуаціями. «Україна має українського Президента, — вважає він. — І наша справа йому допомогти».

Новий керівник області закликав голів районних і міських рад, райдержадміністрацій, керівників усіх управлінь і відомств області утриматися від кадрових чисток, особливо з політичних міркувань. «Ніяких кадрових перестановок!» — застеріг він.

Оскільки наближається велике християнське свято Великдень, то Михайло Вишиванюк дав керівникам усіх рівнів завдання негайно навести порядок у населених пунктах області. При цьому він зауважив, що «для того, щоб взяти в руки тачку і віник, бюджетних грошей не треба. Треба просто мати совість».

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

На знімку: новий голова Івано-Франківської облдержадміністрації Михайло Вишиванюк.

Фото автора.

...а Олександр Удовіченко — Полтавську

А минулої суботи віце-прем'єр Віктор Слаута представив у Полтаві нового голову обласної державної адміністрації — Олександра Удовіченка, який до цього працював головою Полтавської обласної ради.

Віктор Слаута подякував за роботу Валерію Асадчеву, який чотири роки очолював ОДА, позитивно оцінив його діяльність і сам **Олександр УДОВІЧЕНКО (на знімку)**. Ложку дьогтю підлив хіба що міський голова Полтави Андрій Матковський. Він заявив, що, мовляв, два роки чекав цього моменту і тепер щасливий від того, що нарешті Асадчев покидає Полтаву. Як відомо, останнім часом стосунки між головою ОДА та керівником міста були явно напруженими, і вони не раз (навіть через пресу) обмінювалися різкими заявами.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтава.

Уніфікувати строки повноважень органів місцевої влади

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Комітет Верховної Ради з питань державного будівництва та місцевого самоврядування висловився на підтримку законопроекту «Про внесення змін до Конституції України» (реєстр. номер 4177), який передбачає внесення змін до частини першої статті 136 та частин першої і другої статті 141 Конституції щодо встановлення п'ятирічного строку повноважень депутатів Верховної Ради АР Крим, місцевих та сільських рад, селищних, міських голів, обраних на чергових виборах. Адже після того, як Верховна Рада скасувала проведення запланованих на 30 травня цього року місцевих виборів та не визначилася з точною датою, виникла колізія, що депутати місцевих рад, сільські, селищні, міські голови, обрані на чергових виборах у березні 2006 року, здійснюватимуть свої повноваження понад визначений чинною Конституцією чотирирічний термін. Отож один із авторів законопроекту, перший заступник голови Комітету Верховної Ради з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Ольга Боднар, вважає, що на сьогоднішній момент єдино правильним рішенням, яке може врегулювати ситуацію, є внесення змін до Конституції.

До того ж, як наголошувалося під час засідання комітету, у чинному законодавстві існує відмінність у строках повноважень представницького органу АР Крим, місцевих рад, які обираються на п'ять років, та голів територіальних громад, термін повноважень яких становить чотири роки. Ця розбіжність виникла після ухвалення закону про внесення змін до Конституції від 8 грудня 2004 року, яким, зокрема, було змінено частину першу статті 141 Основного Закону та встановлено, що депутати сільської, селищної, міської, районної, обласної рад обираються строком на п'ять років. При цьому залишається чинною частина друга статті 141 Конституції України, яка, натомість, визначає, що сільські, селищні та міські голови обираються територіальними громадами строком на чотири роки. Зрозуміло, що відмінності у строках повноважень місцевих представницьких органів не узгоджуються з логікою закону «Про місцеве самоврядування в Україні» та можуть призвести до розбалансування роботи всіх органів місцевого самоврядування. Так само очевидно, що проведення виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад неодночасно з виборами сільських, селищних, міських голів вимагає значного збільшення видатків з держбюджету. Члени комітету вважають, що уніфікація строків повноважень представницького органу АР Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів дозволить забезпечити безперервність здійснення процесу самоврядності та зменшити видатки держбюджету на організацію та проведення виборів.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

У НОМЕР

На Конституційний Суд тиснуть?

На вчорашньому брифінгу лідер БЮТ Юлія Тимошенко заявила, що суддям Конституційного Суду буцімто пропонують мільйон доларів за визнання коаліції та уряду легітимними.

Нині, за її словами, в Конституційному Суді перебувають на розгляді три подання від народних депутатів від Партії регіонів, БЮТ та «НУ—НС» щодо легітимності утворення парламентської коаліції. Сьогодні має розпочатися розгляд справи за поданням депутатів-регіоналів. І на суддів, призначених за квотою Верховної Ради, з'їзду суддів та попереднього президента Віктора Ющенка нині чиниться безпрецедентний тиск — із тим, що вони визнали коаліцію правочинною, стверджує Ю. Тимошенко. «Всіх суддів КС почали викликати до Януковича, щоб вони або визнали легітимність формування коаліції та уряду, або написали заяву за власним бажанням, за що їм пропонують гарне пенсійне забезпечення та посади, — сказала лідер опозиції. — А хто погоджується працювати з Януковичем на будь-якій основі, у тому числі й незаконній, за рішення «освятити коаліцію» пропонують мільйон доларів». А тим, хто відмовляється, заявила Ю. Тимошенко, «погрожують Генпрокуратурою і звільненням за порушення присяги». Цю інформацію, запевнила лідер БЮТ, вона отримала безпосередньо від деяких суддів КС. Однак їхні прізвища не назвала.

За її інформацією, КС отримав завдання від нової влади — ухвалити рішення про легітимність коаліції до 11 квітня, коли має розпочатися офіційний візит Віктора Януковича до США.

«Нині йде ламання Конституційного Суду через коліно, і ми за один крок від того, щоб країна залишилася без нього», — вважає лідер БЮТ. Опозиція в особі фракції БЮТ має намір «всіма можливими парламентськими методами» захищати суддів КС, які займуть правову позицію, та ініціювати звільнення за порушення присяги тих суддів, які ухвалять рішення про легітимність коаліції та уряду.

Анна ШЕВЧЕНКО.

СПІВЧУТТЯ

Фракція комуністів у Верховній Раді України висловлює глибоке співчуття народному депутату України, секретарю Комітету з питань науки і освіти Верховної Ради України САМОЙЛИК Катерині Семенівні з приводу тяжкої втрати — **смерті батька**
РИБІНА Семена Федоровича
Щиро поділяємо біль і скорботу рідних та близьких. Вічна йому пам'ять.

Національна спілка журналістів України глибоко сумує з приводу тяжкої втрати — смерті ветерана української журналістики, колишнього секретаря спілки
ВОЗІАНОВА Віталія Федоровича
і висловлює глибоке співчуття рідним та близьким покійного.

***

Президія Національної академії медичних наук України висловлює щире співчуття президенту Національної академії медичних наук України, академіку О. Ф. Возіанову в зв'язку із **смертю його брата**
Віталія Федоровича ВОЗІАНОВА.

ОФІЦІЙНО

У зв'язку з достроковим припиненням повноважень народного депутата України Лукаш О. Л. вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів:
Бакуліна Сергія Анатолійовича, номер посвідчення 27/15;
Бірюкової Аліни Миколаївни, номер посвідчення 27/07;
Боярчук Олександри Михайлівни, номер посвідчення 27/17;
Грабовської Тамари Іванівни, номер посвідчення 27/10;
Гуревич Юлії Володимирівни, номер посвідчення 27/01;
Іващенка Юрія Івановича, номер посвідчення 27/02;
Карпова Гліба Юрійовича, номер посвідчення 27/06;
Кіркорової Анастасії Сергіївни, номер посвідчення 27/09;
Клименка Валерія Вікторовича, номер посвідчення 27/08;
Коваленко Оксани Миколаївни, номер посвідчення 27/03;
Луценка Василя Яковича, номер посвідчення 27/11;
Пономарьова Леоніда Семеновича, номер посвідчення 27/04;
Стасів Ірини Володимирівни, номер посвідчення 27/14;
Федченка Вадима Миколайовича, номер посвідчення 27/12;
Чепурної Олесі Володимирівни, номер посвідчення 27/05;
Черкашиної Оксани Олександрівни, номер посвідчення 27/16;
Янковець Інни Володимирівни, номер посвідчення 27/13.

Управління кадрів.

У зв'язку з достроковим припиненням повноважень народного депутата України Акімової І. М. вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів:
Амеліної Лариси Валентинівни, номер посвідчення 62/03;
Докової Лариси Дмитрівни, номер посвідчення 62/01;
Лиги Василя Ігоровича, номер посвідчення 62/02.

Управління кадрів.

У зв'язку з достроковим припиненням повноважень народного депутата України Колєснікова Д. В. вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів:
Артеменка Миколи Микитовича, номер посвідчення 146/13;
Болгариної Валерії Володимирівни, номер посвідчення 146/01;
Тютвінова Ростислава Геннадійовича, номер посвідчення 146/10;
Вілкул Олени Анатоліївни, номер посвідчення 146/09;
Глазунова Артема Сергійовича, номер посвідчення 146/08;
Горника Володимира Гнатовича, номер посвідчення 146/05;
Данілова Володимира Володимировича, номер посвідчення 146/03;
Зуб Тетяни Василівни, номер посвідчення 146/02;
Жили Павла Броніславовича, номер посвідчення 146/06;
Мілованової Олени Іванівни, номер посвідчення 146/07;
Сидорова Володимира Миколайовича, номер посвідчення 146/12;
Сиротюка Сергія Вячеславовича, номер посвідчення 146/04;
Шпенової Юлії Олександрівни, номер посвідчення 146/11.

Управління кадрів.

У зв'язку з достроковим припиненням повноважень народного депутата України Герман Г. М. вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів:
Броницької Наталії Станіславівни, номер посвідчення 47/10;
Вітенка Віталія Григоровича, номер посвідчення 47/01;
Головань Вікторії ІгорівниЮ номер посвідчення 47/14;
Гришка Валерія Петровича, номер посвідчення 47/08;
Коровіциної Валентини Володимирівни, номер посвідчення 47/13;
Косолапової Дар'ї Володимирівни, номер посвідчення 47/03;
Мелецкого Максима Сергійовича, номер посвідчення 47/15;
Ошурко Ірини Олександрівни, номер посвідчення 47/05;
Паньків Марти Романівни, номер посвідчення 47/06;
Пудченка Віталія Петровича, номер посвідчення 47/11;
Сагача Дмитра Анатолійовича, номер посвідчення 47/12;
Тищенка Володимира Семеновича, номер посвідчення 47/09;
Харіна Андрія Володимировича, номер посвідчення 47/04;
Чорновіл Марії Миколаївни, номер посвідчення 47/02.

Управління кадрів.

Непопулярні заходи мають стосуватися не народу, а олігархів

Чільні представники нинішнього уряду, зокрема С. Тігіпко, заявляють про необхідність підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги та газ для населення, стверджуючи, що це непопулярний, але необхідний захід для порятунку ЖКГ та «Нафтогазу». Водночас депутати-бютівці Олег Ляшко та інші переконані, що проблему нестачі коштів для розрахунків за енергоносії можна і потрібно розв'язати без підвищення тарифів.

Для цього, вважають опозиційні депутати, необхідно зробити дві речі:

— припинити практику завищення обсягів тепла, води, енергії, начебто наданих населенню, що відповідно призведе до зменшення витрат людей на «комуналку»;

— навести порядок у грошових потоках, які навколо цього крутяться. Приміром, до «Нафтогазу» доходить менше половини сплачених за спожитий газ коштів, а решта «дорогою» втрачається і переводиться у тінь через незаконне використання транзитних рахунків та інші схеми.

Конкретним механізмом для розв'язання цих проблем може бути Єдина державна система моніторингу житлово-комунальних і енергетичних послуг (ЄДСМ), створена українськими вченими й інженерами на чолі з Інститутом кібернетики ім. Глушкова. Система вже довела свою ефективність на тимчасовому експерименті в Запорізькій і Луганській областях, де було виявлено, що населення переплачує за «комуналку» до п'яти разів. Достовірність цих висновків підтверджується ще й тим фактом, що у квартирах, де встановили автономне теплопостачання, витрати на тепло скоротилися щодо централізованого теплопостачання теж у 5 і більше разів.

Наступним логічним кроком мало б стати надання законодавчої підтримки цій практичній розробці українських учених для її запровадження в Україні. Відповідний закон було ухвалено парламентом у першому читанні ще навесні 2007 року. Проте остаточне прийняття цього закону загальмовано тими силами, які наживаються на оборудках навколо ЖКГ.

Додаткової інтриги додає та обставина, що під час перебування в опозиції команда В. Януковича оголошувала про свою підтримку Єдиної системи моніторингу (рішення опозиційного уряду №8 від 5 червня 2008 року). Проте тепер виконувати свої обіцянки нова влада не поспішає, очевидно, аби не зачіпати інтереси тіньового бізнесу. Тож пропоноване урядом М. Азарова підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги та газ не вирішує проблему, а лише знову призведе до збільшення статків олігархів за рахунок простих людей.

Саме тому група депутатів-бютівців звернулася до Голови Верховної Ради України В. Литвина з вимогою невідкладно розглянути в другому читанні і в цілому проект закону України «Про основні засади функціонування Єдиної державної системи моніторингу виробництва, постачання, транспортування, споживання та оплати за паливно-енергетичні ресурси і житлово-комунальні послуги», реєстр №0954.

Це інтегрована інформаційна система для об'єктивного виміру фактичних обсягів наданих житлово-комунальних і енергетичних послуг і моніторингу грошових потоків у оплаті, з наданням оперативної інформації органам влади всіх рівнів. При цьому система забезпечує зведення загального енергетичного балансу держави, що також важливо для розробки заходів з енергозбереження.

Істотною перевагою Системи моніторингу є те, що вона реалізована на існуючій технічній базі і дає можливість покращити ситуацію вже зараз, а не у віддаленій перспективі.

Володимир РЯБОШЛИК.

Мажоритарна система видається привабливішою

Депутати Луганської обласної ради розділилися стосовно думки про систему виборів у країні.

Одні вважають, що мажоритарна система значно ефективніша за пропорційну, і пропонують повернутися до неї знову. На думку депутата облради від Партії регіонів Валентини Ткаченко, «люди самі обирають того, кого хочуть бачити депутатом, того, кому вони довіряють, на кого сподіваються». Її підтримує комуніст Віктор Губенко, котрий вважає, що багато партій сьогодні «кишенькові, представляють інтереси невеликої спільноти громадян... Відповідно, представники від таких партій не повинні бути депутатами». «Мажоритарка» дає можливість вести якіснішу роботу, «та й депутат відчуває відповідальність перед людьми, які його обирали».

У свою чергу, представник Партії регіонів Андрій Черкасов пропонує іншу систему. На його думку, на рівні області кращою буде пропорційна система, на рівні сільської, селищної ради — мажоритарна, а на рівні обласного центру — змішана. В обласній раді мають бути й представники партій, і мажоритарники, «щоб була наявна й політична, й особиста відповідальність кожного окремого депутата».

«Бютівець» Вадим Даніелян не бачить великої різниці. В кожному разі, вважає він, депутат зобов'язаний працювати з виборцями на місцях. Проте, у пропорційної системи є мінус у тому, що чимало громадян не знають своїх депутатів. У цьому плані мажоритарна система видається привабливішою та ефективнішою.

Алла АНТІПОВА.

Луганськ.

ФОТОФАКТ

Учора низка громадських організацій провели акцію протесту проти скасування Верховною Радою виборів до місцевих органів самоврядування, вимагаючи призначити їх на 27 червня 2010 року.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про внесення змін до Кримінально-процесуального кодексу України щодо виїмки матеріальних носіїв секретної інформації

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до Кримінально-процесуального кодексу України такі зміни:

1) у частині третій статті 178 слова «документів, що становлять державну та/або» замінити словами «матеріальних носіїв секретної інформації та/або документів, що містять»;

2) у частині другій статті 179 слова «документів, що містять дані, які становлять державну та/або» замінити словами «матеріальних носіїв секретної інформації та/або документів, що містять».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.
м. Київ, 4 березня 2010 року. № 1940-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про внесення зміни до статті 9 Закону України «Про участь України в міжнародних миротворчих операціях»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Частину другу статті 9 Закону України «Про участь України в міжнародних миротворчих операціях» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 22—23, ст. 202; 2004 р., № 7, ст. 50) викласти в такій редакції:

«Джерела фінансового забезпечення миротворчого контингенту визначаються при схваленні Верховною Радою України рішення Президента України про участь України у міжнародній миротворчій операції. Джерела фінансового забезпечення миротворчого персоналу визначаються у порядку, встановленому законодавством. Порядок фінансового забезпечення миротворчого контингенту і миротворчого персоналу визначається Кабінетом Міністрів України».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.
м. Київ, 4 березня 2010 року. № 1941-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про ратифікацію Протоколу про внесення змін до Угоди про звільнення від сплати мита, податків і видачі спеціальних дозволів за провезення нормативних документів, еталонів, засобів вимірювань і стандартних зразків, що провозяться з метою повірки та метрологічної атестації від 10 лютого 1995 року

Верховна Рада України **постановляє:**

Протокол про внесення змін до Угоди про звільнення від сплати мита, податків і видачі спеціальних дозволів за провезення нормативних документів, еталонів, засобів вимірювань і стандартних зразків, що провозяться з метою повірки та метрологічної атестації від 10 лютого 1995 року, підписаний 22 листопада 2007 року в м. Ашгабаті, ратифікувати.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.
м. Київ, 10 березня 2010 року. № 1955-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення соціальних гарантій прийомним батькам

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. Статтю 186[1] Кодексу законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до №50, ст. 375) доповнити словами «прийомних батьків».

2. У Законі України «Про відпустки» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 2, ст. 4; 2003 р., № 15, ст. 110; 2005 р., № 2, ст. 36; 2009 р., № 39, ст. 550):

1) частину третю статті 18 доповнити словами «та одним із прийомних батьків»;

2) частину першу статті 19 після слів «яка взяла дитину під опіку» доповнити словами «чи одному із прийомних батьків»;

3) у статті 20:

частину четверту після слів «у встановленому законодавством порядку» доповнити словами «прийомних батьків»;

частину п'яту доповнити словами «(крім прийомних дітей у прийомних сім'ях)».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом двох місяців з дня опублікування цього Закону привести у відповідність до нього свої нормативно-правові акти.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.
м. Київ, 10 березня 2010 року. № 1959-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання та протидії корупції

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести зміни до таких законів України:

1) у пункті 1 та абзаці першому пункту 2 розділу VIII «Прикінцеві положення» Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції» (Відомості Верховної Ради України, 2009 р., № 45, ст. 691; із змінами, внесеними Законом України від 23 грудня 2009 року № 1787-VI) цифри і слова «1 квітня 2010 року» замінити цифрами і словами «1 січня 2011 року»;

2) у статті 28 «Прикінцеві положення» Закону України «Про відповідальність юридичних осіб за вчинення корупційних правопорушень» (Відомості Верховної Ради України, 2009 р., № 45, ст. 692; із змінами, внесеними Законом України від 23 грудня 2009 року № 1787-VI) цифри і слова «1 квітня 2010 року» замінити цифрами і словами «1 січня 2011 року».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.
м. Київ, 10 березня 2010 року. № 1962-VI.

Зберегти і примножити національні цінності

Будь-який народ, здатний увійти в історію та утвердитися в ній, протягом багатьох століть як найбільший свій скарб зберігає та примножує національні цінності, які є своєрідним кодом його існування, суті й визнання у світі. Багато численних та успішних народів пішли в небуття, втративши свої мову, культуру, традиції та звичаї. І навпаки — навіть після поразок і потрясінь відновили своє місце в історії поляки, чехи, болгари, словаки, євреї, фіни та прибалтійські народи. Усі вони кількістю значно поступалися українському етносу, пережили непрості історичні часи та події, але зберегли й реалізували своє прагнення збудувати власні держави, зцементовані національними цінностями та історичною пам'яттю. Втративши десятки мільйонів побратимів на шляху історичного поступу, ми лише тепер спромоглися матеріалізувати свої державотворчі прагнення й отримали реальну можливість на відтворення власної історії, збереження та розвиток національної культури. Сьогодні для одного з найчисленніших народів Європи, який уже майже два десятки років живе у власній незалежній країні, принизливо нарікати на перешкоди з боку внутрішніх чи зовнішніх недругів у реалізації національної гуманітарної політики. Треба просто діяти, послідовно виконувати чинні закони, усувати від влади тих, хто їх порушує, твердо пам'ятати, що без вивчення власної історії, збереження і розвитку прадавньої культури, здійснення продуманої системи патріотичного виховання, формування громадянського суспільства неможливо забезпечити ста-

більне існування суверенної Української держави. Адже, справді, існують занадто серйозні загрози для нашої молоді, вразливої, хоч і амбітної країни. Та й нецікаві ми будемо світовому співтовариству без власної оригінальної культури, без духовності, без усвідомлення відповідальності за своє минуле і майбутнє.

Водночас необхідно завжди пам'ятати, що поряд з українцями проживають представники багатьох інших національностей, для яких українська земля стала рідною, які вважають себе громадянами України і готові захищати її незалежність та обраний курс на демократичний розвиток, які всі спільно формують нову українську політичну націю. І держава зобов'язана повною мірою забезпечити національні та духовні інтереси цих людей відповідно до Конституції та законів України. Зрозуміло, що й вони повинні вивчати мову, культуру, поважати традиції та звичаї народу, який дав назву державі, який гостинно відкрив їм свої обійми на своїй історичній землі. Адже тільки в умовах взаємної поваги й довіри та беззаперечного виконання всіх чинних законів ми отримаємо шанс на прискорений розвиток України.

Для участі у розв'язанні цих надзвичайно важливих проблем три роки тому за ініціативою відомого українського вченого, політика і громадського діяча Героя України Ігоря Юхновського відбулася установча конференція, на якій проголосили про створення Міжнародного благодійного фонду національної пам'яті України. Президентом фонду було обрано І. Юхновського, головою наглядової ради — академіка НАН України Сергія Комісаренка, до складу правління, окрім президента фонду, увійшли Олександр Іваньків, Іван Плачков, Борис Пономаренко, Олександр Слободян, Валентин Шевченко та Віталій Шевченко. Членами фонду виявили бажання стати відомі у суспільстві люди, яким болять наявні проблеми і які розуміють, що Європі та світу цікавою й потрібною буде лише демократична і прогнозована Україна — з власним обличчям, унікальними культурою та духовністю.

Відтоді була проведена необхідна робота щодо реєстрації фонду, утворення 19 обласних та закордонних філій, відбулися три робочі конференції, де заслуховували звіти виконавчої дирекції про фінансову діяльність та виконання річних планів. Усі заходи фонду проходили в суворій відповідності до законів України, статуту та затвердженої програми.

Мушу визнати, що ми далеко не повною мірою реалізували свої плани і наміри. Зрозуміло, що в умовах економічної кризи навіть свідомі благодійники не могли собі дозволити значні сторонні витрати, і тому надходження на рахунок фонду були досить скромні. Нам не вдалося скласти реального плану роботи з відповідним фінансуванням, де було б враховано найцікавіші пропозиції з регіонів, підготовлені обласними філіями. Ми не змогли достатньо поінформувати громадян України про свою діяльність та переконати у необхідності можливої для кожного благодійної пожертви на збереження національних святинь, примноження здобутків у сфері освіти, науки, культури, духовності. Зовсім не завершено й процес формування дієвих, ініціативних регіональних та міжнародних філій фонду, які в майбутньому повинні стати його головною структурною та організаційною ланкою.

Однак цілу низку заходів все-таки було успішно реалізовано. Ми пишаємося участю у проекті «Благодійна допомога дітям України», в рамках якого понад десяток сільських шкіл було забезпечено автобусами, допомогою у відновленні випуску популярного українського часопису «Сучасність». Фонд виділяв кошти на придбання музичних інструментів для Чернігівської музичної школи, на ремонтні роботи в Корсунь-Шевченківському музеї Великої Вітчизняної війни, на ремонт кафедрального собору Коломийської єпархії, на обладнання Державному музею «Меморіал пам'яті жертв голодомору в Україні». Сьогодні ми активно допомагаємо у створенні меморіального комплексу в селі Виграєві Корсунського району, на місці переможної Корсунської битви військ Богдана Хмельницького, з якої фактично розпочалась визвольна війна українського народу 1648 року.

Але особливо важливу роль наш благодійний фонд відіграв у питаннях організації та фінансуванні робіт при створенні й відкритті «Музею Української революції 1917—1921 років» у приміщенні Київського будинку вчителя. Його урочисто відкрили Президент України і Голова Верховної Ради України, які високо оцінили якість виконаних робіт та роль музею у відновленні національної пам'яті. Музей уже відвідали сотні організованих груп та тисячі екскурсантів, які мали можливість доторкнутись до справжньої історії, зафіксованої в музейних експонатах, документах та світлинах.

Ми щиро дякуємо Герою України Петру Шилюку і всьому славному колективу ХК «Київміськбуд» за виконані у приміщенні музею реставраційні роботи, всім свідомим громадянам, які через наш благодійний фонд долучилися до благородної благодійницької діяльності.

Переконані, що кількість таких патріотів, як і число добрих справ нашого фонду зростатиме, люди різних поколінь матимуть можливість вивчати справжню історію та милуватися високими зразками власної культури, а Україну таки поважатимуть у світі як сучасну, демократичну і високодуховну державу.

Борис ПОНОМАРЕНКО,
директор виконавчої дирекції Фонду національної пам'яті України, народний депутат України другого скликання.

Люди хочуть спілкуватися з депутатом, а не з партією

РЕГІОН: ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР

«... І жодної політики!» — каже знайома пенсіонерка, котра на президентських виборах працювала в штабі одного з кандидатів і зараз у «відпустці». Вибори для неї — можливість додати до своєї скромної пенсії певну суму й хоча б декілька місяців «почувати себе людиною»: у магазині не відвертатися від вітрини з шинкою, а на ринку не минати рядів з цитрусовими. Ще є мрія, на яку, власне, вона й збирала «виборчі» гроші, — відремонтувати кухню, яку залив сусід зверху. Подорож, вважає, у неї вже була — її посилали у відрядження по області, а один раз їздила на акцію навіть до столиці. Подивившись на обіцянки «зсередини», вона не сподівається на швидкі зміни. Навіть підвищення пенсії не чекає, бо, як каже, з кожною добавленою десяткою стає на двадцятку бідніша. Адже вслід за пенсією зростають і цін!

Перевірка на міцність

Минула виборча кампанія та її результати аж ніяк не вплинули на переформатування сил у Дніпропетровській обласній раді, де більшість за «регіоналами». «Не можна сказати, що ті події, які відбувалися на державному рівні, не відображалися на настроях депутатських фракцій, — каже голова обласної ради й керівник фракції Партії регіонів Юрій Вілкул. — Проте інтереси області для всіх депутатів були пріоритетними. На початку нинішнього скликання в облраді була створена депутатська коаліція (до якої, крім «регіоналів», увійшли також фракції Блоку Лазаренка та КПУ. — **Авт.**). Треба зазначити, що коаліція більшості завжди була відкритою для всіх депутатів. Офіційних заяв про створення опозиції не надходило. Весь цей час, попри різні політичні погляди, ми працювали злагоджено й конструктивно».

Жодних натяків на перехід в опозицію не висловив і керівник фракції Блоку Юлії Тимошенко Микола Дзоз. «Після виборів працюємо в звичному режимі», — зауважив він. І додав, що головне — не яка політична сила приходить до влади, а як вона дбає про свій народ. І якщо дії влади спрямовані на поліпшення його добробуту, на зміцнення своєї держави, то їх треба підтримувати, а якщо ні — вказувати на помилки. Фракція бютівців в облраді — друга за чисельністю після фракції Партії регіонів, такою залишається і після президентських виборів.

Не вдаються до жодних розколів, за прикладом колег із Верховної Ради, і місцеві «нашоукраїнці». Щоправда, тут особливо й сперечатися нікому — п'ятеро (із дев'яти) членів фракції рідко з'являються у сесійній залі. Зараз, за словами керівника фракції Віктора Гноєвого, триває перевірка партійних організацій. «Не секрет, що після поразки нашого кандидата на президентських виборах частина людей може залишити партію, — каже він. — Хочемо знати, з ким ми лишаємося».

Окрім фракції Блоку Литвина, в облраді працюють ще й шестеро позафракційних депутатів.

Монополії влади не буде

Чи зміниться суттєво цей склад після наступних виборів? Безперечно, що з обранням Віктора Януковича Президентом України позиції «регіоналів» в області зміцнилися. Обласну партійну організацію очолив нещодавно призначений на посаду голови обласної державної адміністрації Олександр Вілкул. Народний депутат Олег Царьов, який досі очолював осередок ПР в області й добровільно склав свої повноваження, сам запропонував цю кандидатуру. Чутки про можливу відставку Царьова точилися більше року. Зокрема, говорили про численні претензії з боку вищого керівництва до того, як триває партійне будівництво та ведеться робота з виборцями на Дніпропетровщині. Тому одні експерти цю відставку вважають наслідком незадовільної роботи Царьова, інші роблять наголос на тому, що це цілком природно, коли член партії, який займає високий пост в області, одночасно буде лідером обласної партійної організації. І що така ротація цілком виправдана, тим паче перед майбутніми виборами до місцевих рад.

На них одним із головних конкурентів «регіоналів» на депутатські мандати може стати політична сила Сергія Тігіпка, котрий підтвердив, що не відмовляється від свого політичного проекту, й наразі його партія розробляє стратегію реформ. Із двох земляків — Тимошенко й Тігіпка — Дніпропетровщина вибрала останнього. Його друге місце з 22,41 відсотка голосів (у В. Януковича — 41,64, у Ю. Тимошенко — 14,81 відсотка) за підсумками першого туру виборів давало кандидату в Президенти Сергію Тігіпку можливість отримати гідне представництво в місцевих органах влади. Чи збережеться цей шанс у віце-прем'єра Тігіпка, очевидно, значною мірою залежатиме від того, який вантаж непопулярних заходів він візьме на себе.

Окрім Юлії Тимошенко, яка, безперечно, намагатиметься взяти реванш і отримати якомога більше місць у місцевих радах, у боротьбу за депутатські мандати на Дніпропетровщині може поборотися і «Фронт змін» Арсенія Яценюка, якому на президентських виборах жителі області віддали 6,54 відсотка голосів. Але Яценюку для того, щоб отримати результат, треба дуже поагітувати — не так словами, як справами, бо в області присутність його політичної сили, м'яко кажучи, не помітна.

До цих, як видається, основних учасників перегонів, приєднається також Блок Лазаренка. Так-так, того самого Павла Івановича Лазаренка, колишнього Прем'єр-міністра України, котрий і зараз — хоч і на відстані (як відомо, він перебуває у США) — виконує обов'язки депутата і є членом фракції, якою керує його рідний брат, заступник голови облради Іван Лазаренко. Фракція нараховує 17 членів і є третьою за чисельністю в обласній раді. Крім того, своїх представників «лазаренківці» мають у переважній більшості районних і міських рад, де цю політичну силу презентують понад півтори тисячі депутатів, і ще 1100 — в сільських і селищних. На минулих виборах партія «Громада» вперше йшла в складі блоку, приєднавши до себе СДПУ та СДС. Не виключено, що на майбутні вибори до місцевих рад «громадівці» підуть самостійно.

І нарешті: присутні нині в обласній владі «литвинівці» й комуністи також можуть взяти свій відсоток голосів. Але, звичайно, за умови, що вибори до місцевих рад відбуватимуться за партійними списками.

Чи зрубають гілку?

— Не плекайте надій на мажоритарну систему, — порадив один із депутатів Дніпропетровської міської ради, — не приймуть вони (тобто Верховна Рада) такого рішення. Це все одно, що рубати гілку, на якій сидиш!

— А ми з перших днів розпорядженням голови обласної ради закріпили депутатів за округами. Незважаючи на те, що вибирали їх за партійними списками — ніхто й слова не сказав, — каже Юрій Вілкул. — Мешканці територіальних громад відчули реальну підтримку влади, завдяки депутатам вирішено чимало нагальних проблем.

— Так, депутатська робота, насамперед, має бути спрямована на округ, за яким закріплений депутат, — погоджується Микола Дзоз. — Але те, що закріплений, — погано. Бо якби обирався на тому окрузі, то відповідальність була б двостороння: моя — за виборців, а виборців — за свій вибір. Я — однозначно за мажоритарну систему.

— Як партійний керівник я не мав би підтримувати цю пропозицію. Бо тоді не буде смислу в партійних структурах на місцях. Партії перестануть відігравати ту роль, яку відіграють зараз. Та й депутатам працювати через партійні організації легше — хоча би тому, що в кожному районі є офіс, де можна вести прийом, є люди, які можуть допомогти, — пояснює Віктор Гноєвий. — Але виборці хочуть спілкуватися з депутатом, а не з партією! Тому краще буде повернути мажоритарну систему для виборів на місцевому рівні. Це, до речі, вирішить і проблему в містах: припиняться чвари в тих міськрадах, де всенародно обраний міський голова не представляє фракцію більшості в раді. З окремих депутатів йому легше буде сформувати свою коаліцію більшості та ефективно працювати.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.
Дніпропетровська область.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

Сумісництво за законом: дозволити, але обмежити

Економічна криза в країні зачепила всі сфери професійної діяльності, особливо конституційних прав громадян вільно розпоряджатися своїми здібностями до праці, застосовувати повною мірою набутий інтелектуальний фаховий потенціал, досвід і грунтовні знання за основним місцем роботи. Науково-технічний прогрес вимагає залучення для суспільних потреб кращих фахівців, авторитетних вчених, практичних працівників з високим потенціалом новітніх знань у своїй професії, щоб досягати вагомих результатів в економічному, соціально-культурному і духовному розвитку, особливо в галузях, які потребують навчання й отримання професійних знань.

Держава завжди розглядала інститут сумісництва в законодавстві про працю як тимчасове явище, але раптове прийняття парламентом нових антикорупційних законів, які безпосередньо стосуються висококодосвідчених представників різних професій, спричинило багато проблем і сумнівів. Багато недоречностей для правозастосування помітили не тільки вчені та практики-юристи, а й вищі судові інстанції, адже йдеться про гарантії дотримання конституційності та законності під час розгляду в перспективі багатьох судових справ щодо відповідальності за корупційні діяння. До Конституційного Суду України вже надійшло конституційне подання з питань, які прямо підвідомчі конституційному нормоконтролю. Вчені в галузях кримінального та адміністративного права публічно заявили про помилки і недоречності нових антикорупційних законів, а народні депутати України вже вносять свої конструктивні пропозиції щодо невідкладних змін у цій сфері законодавства і тому вже вдруге відтермінували строк введення в дію законів, які з таким пафосом проголошувалися в 2009 році як юридичні досягнення.

Що слід вважати визначальним для антикорупційних законів, які спрямовані передусім на працівників державного апарату, суддів, прокурорів, керівників центральних і місцевих органів виконавчої влади? Єдиним джерелом, що є незаперечним у відповіді, слід вважати частину 2 статті 43 Конституції України, яка встановила принцип гарантування державою рівних можливостей у виборі професії та роду трудової діяльності. Це норма прямої дії і далеко не декларація чи гасло, а тому легковажно на Конституцію України вже ніхто не має права дивитися, навіть ті-таки розробники цих «неправових законів». Чому безпосередньо в «антикорупційних» законах звертає на себе увагу проблема сумісництва?

Прийняття парламентом нових антикорупційних законів, які безпосередньо стосуються висококодосвідчених представників різних професій, спричинило багато проблем і сумнівів.

Тут ми одразу можемо побачити такі недоречності в законах, як «неправомірна вигода», одержання переваг, пільг, послуг нематеріального характеру, незаконне збагачення шляхом одержання особою вигоди нематеріального характеру, заборона займатися в робочий час викладацькою роботою (хіба всі студенти мають слухати лекції у вечірній час?) і багато іншого. Як тоді нам підходити до таких законів з позицій конституційного права?

Відомо, що в Основному Законі врегульовано відносини, коли введено публічно-правові обмеження для окремих представників державної влади, але й вони дають право фахівцям у певній галузі вільно використовувати інтелектуальний і фізичний потенціал. Адже критерієм прав громадян для будь-якого закону завжди буде виступати Конституція України і з неї треба починати в питаннях сумісництва та визначення роду трудової діяльності.

Спочатку слід звернути увагу на принцип несумісності посад, який поширюється на суддів (ч. 2 ст. 127), народних депутатів України (ч. 2 ст. 78), Президента України (ч. 4 ст. 103), членів Кабінету Міністрів, посадових осіб центральних та місцевих органів виконавчої влади (ч. 1 ст. 120) та полягає в забороні мати інший представницький мандат, бути на державній службі, обіймати інші оплачувані посади, займатися іншою оплачуваною або підприємницькою діяльністю (крім викладацької, наукової та творчої діяльності), входити до складу керівного органу чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку.

При цьому, якщо відповідно до Конституції України члени Кабінету Міністрів України, керівники центральних та місцевих органів виконавчої влади можуть займатися викладацькою, науковою та творчою роботою лише у позаробочий час (ч. 1 ст. 120), то для народних депутатів України та професійних суддів за Конституцією України таке обмеження не передбачено. Абсолютна заборона займатися іншою оплачуваною або підприємницькою діяльністю встановлена і для Президента України (ч. 4 ст. 103).

Без уваги не залишив конституційні положення щодо поширення дії зазначеного правового принципу на представників законодавчої та виконавчої влади і Конституційний Суд України, що знайшло відображення у його рішеннях.

Незважаючи на те, що основи принципу несумісності закріплено в положеннях Конституції України, частиною 3 статті 78 передбачено, що вимоги стосовно несумісності, зокрема депутатського мандата з іншими видами діяльності, встановлюються законом. Отже, конституційними положеннями передбачено більш детальне врегулювання нормами законів правил несумісності, і це не може інакше встановлюватися антикорупційними законами.

Відтак додаткові вимоги щодо несумісності вже передбачено в законах України «Про статус народного депутата України», «Про особливості звільнення з посад осіб, які суміщають депутатський мандат з іншими видами діяльності», «Про статус суддів», «Про Конституційний Суд України», «Про Кабінет Міністрів України» тощо.

Чому в такому разі, нехтуючи не тільки конституційними вимогами, а й юридичною технікою законотворення, був непрофесійно складений пакет антикорупційних законів, які деталізують питання заборон та обмежень щодо сумісництва? Чого варта в такому контексті відповідальність юридичних осіб за вчинення корупційних правопорушень?

Для ілюстрації проаналізуємо окремі положення Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції». У співвідношенні з конституційними приписами вони свідчать, що коло суб'єктів, на яких поширюється заборона поєднувати основну роботу з іншою діяльністю (викладацькою, науковою, творчою тощо) в робочий час, є надзвичайно широким. Це, відповідно до пунктів 1—3 частини 1 статті 2, особи, уповноважені на виконання функцій держави або органів місцевого самоврядування; особи, які для цілей цього закону прирівнюються до вищезазначених осіб; особи, які постійно або тимчасово обіймають посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських обов'язків, або особи, спеціально уповноважені на виконання таких обов'язків в юридичних особах, і навіть фізичні особи-підприємці.

У чому сенс обмежень, спрямованих на запобігання та протидію корупції, що передбачено у статті 4 закону? Вони полягають у забороні зазначеним вище особам, зокрема:

* займатися іншою оплачуваною або підприємницькою діяльністю (крім викладацької, наукової та творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту, що здійснюються в позаробочий час) безпосередньо або через інших осіб, якщо інше не передбачено законом (п. 2 ч. 1);

* входити, у тому числі через інших осіб, до складу органу управління чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, коли особи здійснюють функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі, та представляють інтереси держави в раді товариства (спостережній раді), ревізійній комісії господарського товариства), якщо інше не передбачено законом (п. 3 ч. 1).

Закон рішуче встановив, що діяння, перелічені у статті 4 визначаються як «обмеження, спрямовані на запобігання та протидію корупції». З цією метою проведено втручання в галузеве законодавство, оскільки відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційних правопорушень» від 11 червня 2009 року визначено доповнити Кодекс України про адміністративні правопорушення (КпАП) новими статтями, якими передбачається адміністративна відповідальність осіб, визначених в пункті 1 частини 1 статті 2 Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції» (особи, уповноважені на виконання функцій держави або органів місцевого самоврядування) за порушення вказаних обмежень (ст. 212-24 КпАП), в тому числі за виконання роботи за сумісництвом (крім викладацької, наукової, творчої роботи або медичної практики у позаробочий час). Мабуть, з правознавцями з цих питань не консультувалися.

Отже, виконання зазначених видів робіт у робочий час цими суб'єктами визнається адміністративним правопорушенням. Ці особи притягаються не лише до адміністративної відповідальності на підставі згаданої вище статті КпАП, а й до дисциплінарної, а саме: підлягають звільненню з відповідних посад у триденний строк з дня набрання рішенням суду законної сили, якщо інше не передбачено законом (ст. 19 закону).

Проблема сумісництва у професійній діяльності стає очевидною, коли зустрічаємо неузгодженості в новому антикорупційному законодавстві. Так, стаття 4 Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції» містить застереження, що заборонено займатися в робочий час викладацькою, науковою, творчою роботою, за винятком випадків, коли закон передбачає інше. А в диспозиції статті 212-24 КпАП про ці винятки не згадується. У законі міститься й обмеження щодо заняття інструкторською та суддівською практикою зі спорту, а в статті 212-24 КпАП згадка про це відсутня. Як тоді застосовувати адміністративну відповідальність, не дасть відповіді жодний прокурор.

Викладацька, наукова, творча діяльність (незалежно від того, в робочий чи в позаробочий час вона здійснюється) не є корупційною, про що свідчать також міжнародні акти. Чому це не було враховано під час прийняття законів?

Що суспільство має розуміти під поняттям корупція? Вона визначається в законі як «використання особою наданих їй службових повноважень та пов'язаних з цим можливостей з метою одержання неправомірної вигоди...». З урахуванням цієї ознаки корупційними правопорушеннями, очевидно, може бути визнано тільки п'ять (із тринадцяти) адміністративних правопорушень і дев'ять (із одинадцяти) злочинів, передбачених новим антикорупційним законодавством. Так, під час виконання державним службовцем викладацької, наукової та творчої роботи за сумісництвом (ст. 212-24 КпАП) не відбувається використання службових обов'язків та можливостей.

Більше того, за своєю природою викладацька, наукова, творча діяльність (незалежно від того, в робочий чи в позаробочий час вона здійснюється) не є корупційною, про що свідчать також міжнародні акти. Чому це не було враховано під час прийняття законів?

Державний службовець, який займається викладацькою діяльністю, реалізовує належним чином свої конституційні права, передбачені статтями 43 та 54 Конституції України (на працю та на свободу наукової творчості).

У будь-якому разі поєднання досвіду та навичок викладацької і наукової діяльності з набутими на державній службі фаховими знаннями сприяє налагодженню зворотного зв'язку відповідних закладів із висококваліфікованими кадрами, які займають посади в органах державної влади. Урешті-решт, залучення таких фахівців забезпечує реалізацію принципу зв'язку теорії з практикою.

Крім того, реалізація передбачених антикорупційним законодавством заборон, суттєво впливатиме на роботу спеціалізованих вчених рад для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня докторів та кандидатів наук та експертних рад Вищої атестаційної комісії України. Адже на практиці до складу цих рад залучається досить значна кількість провідних науковців, які працюють на державній службі, і засідання проводять у робочий час, а не у вихідні та святкові дні.

У такому аспекті доречно законодавцю зважити на суспільні потреби і внести зміни до законів, щоб була легалізована можливість займатися науковою, викладацькою та творчою діяльністю державним службовцям, які працюють на керівних посадах в органах державної влади, при цьому мають науковий ступінь та вчені звання. Саме їм добре відомо, і ніхто ще не поставив під сумнів, що дохід, який отримує державний службовець від наукової, викладацької, творчої діяльності, є законним, він підлягає щорічному декларуванню (наказ Міністерства фінансів України від 06.03.1997 р. №58 «Про затвердження форми декларації про доходи, зобов'язання фінансового характеру та майновий стан державного службовця та особи, яка претендує на зайняття посади державного службовця»).

З огляду на цей приклад, стає очевидним, що гарантовані конституційні права громадян повинні гарантуватися в законах, які начебто дозволяють, але водночас і обмежують.

Немає потреби і переконувати законодавця в тому, що здійснення зазначених видів діяльності ґрунтується на реалізації конституційних прав, не пов'язано з використанням наданих особі службових повноважень та не має на меті одержання неправомірної вигоди, тому не може вважатися корупцією.

Звернемо увагу ще на один важливий аспект проблеми сумісництва, а саме: заборону займатися підприємницькою діяльністю. Конституція України гарантує право кожному на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом. Підприємницька діяльність депутатів, посадових і службових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування обмежується законом (ч.ч. 1—2 ст. 42 Конституції України). Але обмеження на здійснення підприємницької діяльності передбачено пунктом 2 частини 1 статті 4 Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції» і вони поширюються на більше коло осіб, а не лише на депутатів, посадових і службових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Зважаючи на те, що частина 2 статті 42 Конституції України конкретно визначає перелік осіб, щодо яких законом може бути встановлено обмеження права займатися підприємницькою діяльністю, розширення цього переліку явно не узгоджується з вищезгаданими приписами статті 42 Основного закону держави. Отже, настав час не тільки аналізувати зазначені антикорупційні закони, а й радикально їх змінювати за принципом конституційності.

Анатолій СЕЛИВАНОВ,
доктор юридичних наук, професор.

Якщо парламент не внесе зміни до актів, то нові антикорупційні закони діятимуть у своїй недолугій редакції

Реформаторів призначено. Черга за реформами

БАЛАНС ТИЖНЯ

* Згідно з указом Президента країни Віктора Януковича, створено Комітет із питань економічних реформ — про країну порад.
* Ціни на бензин у столиці різко підстрибнули втретє від початку року — про групу швидкого нереагування.
* Міністр палива та енергетики Юрій Бойко на переговорах у Москві з «Газпромом» обговорював перспективи створення міжнародного газового консорціуму — про нове добре забуте старе.

Один уряд — добре, два — краще

І цього тижня не міг спекатися порівнянь. Новоспечений Комітет із питань економічних реформ, створений відповідно до указу Президента країни, — чи не добра новина, якщо за цим стоятиме принаймні скорочення інституту чисельних радників?! Адже наша своєрідна демократія уже давно перетворила країну рад на країну порад, до яких і Президент, і уряд дотепер не вельми прислухалися. Хіба що новий уряд прислухатиметься! Водночас, коли Прем'єр-міністр Микола Азаров озвучив коло питань, які ввійдуть у компетенцію цього консультативно-дорадчого органу, мимоволі спало на думку, що уряд створює собі «двійника». Адже стимулюванням приватних інвестицій у реальний сектор економіки або питаннями дерегуляції підприємництва чи вдосконалення податкового законодавства вже займається він сам відповідно до наданих йому повноважень. А потім стимулювати приватні інвестиції або запобігати рейдерству неможливо без регулювання процесів перерозподілу власності. А відтак це ставить під сумнів одразу кілька організаційних засад, у тім числі й безоплатну основу для членів комітету. Такі міркування змусили поцікавитися складом Комітету з економічних реформ, який, нагадаю, очолив сам Президент країни. І одразу стало соромно за свої думки. Сюди ввійшли кілька керівників із президентської адміністрації, десять членів уряду, з Прем'єр-міністром включно, голова Нацбанку, один народний депутат і кілька керівників профільних інститутів. Дехто, на момент оприлюднення списку на сайті глави держави, ще не дав своєї згоди приєднатися до процесу, однак це не так уже й важливо. Якщо зважити на той факт, що засідання є правомочним за наявності більш як половини його членів, то, дуже ймовірно, що найбільш дисциплінованими виявляться члени уряду, які по суті даватимуть поради самі собі. Існування паралелізму функцій в управлінні реформами завжди лишає можливість перекласти частину відповідальності за їхню недосконалість або незавершеність, а тут, з'ясовується, перекладати немає на кого. За бізнес-клімат та інвестиції відповідальний віце-прем'єр Сергій Тігіпко, модернізацію економіки та інфраструктури — віце-прем'єр Віктор Тихонов, за реформування соціальної сфери — віце-прем'єр Володимир Семиноженко тощо.

Гривня з літра, мільйони — з ринку

Утім, мого колегу по роботі це не обходить, він киває вбік АЗС, на яких вартість бензинів зросла миттєво на 4—4,5 відсотка від понеділка. Січневі стрибки цін на нафтопродукти не йдуть у жодне порівняння з теперішнім — у деяких мережах вартість літра найбільш ходового пального зросла на 35—40 копійок. Чому, запитує, Мінпаливенерго й Антимонопольний комітет незворушно спостерігають за вочевидь театралізованим підняттям цін операторами? Посилання на подорожчання нафти на світових ринках проти лютого на 7 відсотків і бензину А-95 — на 9 відсотків на нього не діють: коли їхні ціни падали, то наші стояли, як паралізовані. Якщо порахувати, каже, то всі октанові заморочки спливуть на поверхню — продавці накручують спекулятивну маржу. Нумо, доведи, що до цього не мають відношення куратори з Мінпаливенерго або контролери з Антимонопольного комітету! Я визнаю, що не зможу. Експертно-аналітична група при Мінпаливенерго, яка покликана моніторити ціни на ринку нафтопродуктів, була, як то кажуть, не при ділі через кадрові пертурбації. (Нафтогазова сфера, як показують новопризначення, потрапляє під контроль менеджерів підприємця Дмитра Фірташа й групи «Приват»). Антимонопольний комітет уже відреагував, але, як то кажуть, за фактом. Зростання середніх гуртових цін за тиждень, який передував неочікуваному стрибку, становило, за даними консалтингової групи «А-95» (УНІАН), у середньому 2,8 відсотка, тож це тільки підтверджує підозри мого колеги. Якщо так, то за нинішніх середніх цін на А-95 його продаж приносить продавцям менше однієї гривні прибутку, тоді як узимку з літра «знімали» й півтори гривні. Отже, відбувається спекулятивне накручування цін. Від початку року бензин А-95 вже подорожчав на 13,5, а дизпальне — на 19,3 відсотка. Питома вага в індексі споживчих цін невисока, але подорожчання пального опосередковано стимулює інфляцію транспортних послуг у багатьох сегментах споживчого ринку. Тож, якщо не відкоригувати ціни, то Прем'єр-міністру знову доведеться жалітися на дорогу капусту. І не тільки.

Підтоптаний креатив

Тиждень мав би додати, але не додав оптимізму. Уряд позичив гроші на виплату пенсій і попросив 5 мільярдів доларів США в Міжнародного валютного фонду на покриття дефіциту держбюджету. До того ж вдавалися і його попередники, за що їх розпікали, на чому світ стоїть. Міністр палива та енергетики відбув важливий візит до Москви, де обговорював можливість перегляду контрактних цін на природний газ і створення газотранспортного консорціуму. До честі Миколи Азарова, він заявив, що ГТС не віддаватимуть «під жодним соусом». Але ж не соусом єдиним...

Президент Віктор Янукович дав доручення переговорникам усе утрясти на чужому полі до травня, вочевидь не сумніваючись, що на своєму «полі» не буде проблем. Зрештою, на безпроблемне керування сподівалася і Юлія Тимошенко, якій цього не подарували. З економічного боку передача експортних потужностей у спільне користування з росіянами та європейцями позбавляє країну гарантованих доходів від експлуатації ГТС, тоді як зараз це найсильніша ланка (за розмірами, потужністю, транзитним потенціалом, прибутковістю). З політичного боку — це стане постійним джерелом політичної нестабільності, бо ГТС — джерело бюджетного забезпечення, з пенсійним включно. Україна може й повинна обстоювати зменшення несправедливої ціни ($320 — від квітня), але тільки не запрошенням до квартир комунального сектору або в цехи своїх підприємств — це вже підтоптаний креатив, а нова влада ж обіцяла щось новеньке!

Із бюджетних прогнозів випливає, що на новеньке розраховувати не варто. Віце-прем'єр Сергій Тігіпко прогнозує дефіцит держбюджету на нинішній рік у розмірі 5 відсотків. Виходячи з ціни на природний газ у 334 доларів США за тисячу кубометрів і обмінного курсу 8 гривень за долар США. Середньорічна інфляція — 112,2 відсотка. Номінальний ВВП, за його розрахунками, цього року таки перевищить трильйон гривень, оскільки передбачається, що економіка зросте майже на чотири відсотки. Усе реалістично й вказує на те, що уряд спиратиметься у своїй діяльності на добре забуте старе — жорстку економію бюджетних доходів, фіксований обмінний курс, розумний рівень соціальних стандартів.

І це резонно. Бо чимало реформ, за які уряд береться, вже започатковані минулого року. Приміром, до честі уряду наприкінці тижня він визнав, що чимало проблем з дерегуляції малого бізнесу (принцип мовчазної згоди, скорочення кількості ліцензованих видів підприємницької діяльності, перевірок тощо) вже урегульовано його попередниками.

Сергій ВЛАД.
Мал. Миколи КАПУСТИ.

Можна знайти мільярд завтра, і втратити сотні мільярдів — післязавтра

ТОРГІВЛЯ

Голова Верховної Ради Володимир Литвин резонно зауважує, що перед тим, як починати дискусію про вступ України до Митного союзу з країнами пострадянського простору, варто спочатку усвідомити, які зобов'язання взяла Україна перед членами Організації світової торгівлі (СОТ).

Передусім варто пам'ятати, що головна мета ГАТТ (Генеральної угоди з тарифів і торгівлі) у рамках СОТ, до якої приєдналася Україна, — режим найбільшого сприяння у зовнішньоторговельній діяльності всіх країн, які є її членами. А відповідно до ст. XI ГАТТ, Митний союз — це угода двох або більше держав про скасування зовнішньоторговельних обмежень усередині інтеграційного об'єднання і запровадження єдиного тарифу. Інакше кажучи, апріорі існує певний конфлікт інтересів. Гіпотетично створений Митний союз має спиратися на уніфіковані митні правила, єдині стандарти, правила регулювання державного субсидування національних виробництв, які можуть суперечити режиму найбільшого сприяння, встановленому в рамках СОТ. Тим паче, що гіпотетичний Митний союз потребуватиме спільного (наднаціонального) керівного органу для прийняття рішень і координації політики у своїх межах. І, швидше за все, платіжного союзу. По суті, члени Митного союзу поступаються частиною суверенітету своїх країн для встановлення преференційної економічної діяльності в замкненому середовищі й, зрештою, це логічно веде в подальшому до створення політичного союзу.

Дискусія про створення Митного союзу не нова. Під час вступу України до СОТ саме ця гіпотетична можливість чи не найбільше непокоїла країни—члени СОТ, з якими Україна погоджувала свої інтеграційні плани на майбутнє. Буквально статутні документи СОТ не заперечують можливості існування у своїх членів преференційного режиму торгівлі (ст. XXIV), але неформально такі пропозиції не вітаються.

На ситуативний характер дискусії також указують посилання урядовців на більш низькі тарифи на імпортний газ для Білорусі, котра, як відомо, перебуває у Митному союзі з Росією. Тим часом не треба забувати, що свої тарифи білоруси одержали в обмін на 50 відсотків власної газотранспортної системи до кінця нинішнього року. Далі тарифи будуть ринкові, якщо, звісно, не віддати ще 50 відсотків. І не варто забувати, що при цьому росіяни не робили жодних капіталовкладень у модернізацію білоруської ГТС.

Той, хто хоче створити з росіянами й білорусами Митний союз, має бачити не тільки короткостроковий економічний ефект від такого рішення (за деякими підрахунками, це може додати мільярд-другий гривень доданої вартості), а й довгостроковий, який полягає в обмеженні можливостей держави вести самостійну ефективну економічну політику.

Сергій МИКОЛАЄВ.

У НОМЕР

КРИМ

Ліквідували витік аміачної води

У північному Криму під час руху потяга зі станції Джанкой до Красноперекопська був виявлений витік аміачної води із залізничної цистерни. Як розповіли в ГУ МНС автономії, причиною НП стала несправність нижнього зливного клапана. Потяг зупинили між селом Ішунь та Красноперекопськом, рятувальники провели зрошення цистерни й місця стоянки. Співробітники заводу «Бром» усунули несправність. Потерпілих та загрози забруднення навколишнього середовища, за повідомленням прес-служби кримського відділення МНС, немає.

Сказати «ні» вишам, які лише витягають гроші з республіканського бюджету

Міністр освіти та науки АРК Валерій Лавров, вважає, що в Криму необхідно скоротити кількість вищих навчальних закладів. Сьогодні на півострові працюють 98 вузів, при цьому, за словами чиновника, якість підготовки фахівців у деяких з них «досить сумнівна», однак на їхнє утримування йдуть величезні суми з республіканського бюджету.

Лавров нагадав, що в 2006 році в автономії налічувалося 146 вищих навчальних закладів, деякі з них закрили через недоцільність їхнього існування. «Ми закрили. Сьогодні дійшли до 98. Ця робота має бути продовжена, і ми повинні сказати «ні» тим вузам, які не відповідають інтересам Криму, які не готують кадри для Криму, а лише витягають гроші з кишень кримчан».

Георгій ВЕРВЕС.

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Через недбалість хворі опинилися без ліків

Без порятунку від болю опинилися хворі з Кам'янець-Подільського району Хмельниччини, яким украй потрібні психотропні та наркотичні засоби. «Познущалася з людей, — заявив голова РДА Ростислав Ярема, — комунальна районна аптека №140. Її керівник Леонід Колос невчасно подав документи на виготовлення ліцензії, без якої аптеці цих ліків не відпускають. Оскільки установа, яка мала право зберігання згаданої категорії медикаментів, самоусунулася від порятунку хворих, то районній лікарні доводиться два рази на тиждень посилати машину за ними за сто кілометрів до обласного центру. Ці витрати бюджетом не передбачалися».

На недавній сесії райради гостро критикували керівництво аптеки. На вимогу більшості депутатів заклад торік віддали в управління приватній структурі, щоб зберегти районну аптечну мережу, виплатити зарплату робітникам, погасити борги, забезпечити пільгові категорії дешевими ліками та заповнити порожні полиці медикаментами. «Із завданням рятівник справився, але голова райради Іван Романчук залишив на посаді керівника колишнього завідуючого закладом, який просто шкодить справі», — вважає Ростислав Ярема.

Віра ШПИЛЬОВА.

Прокуратура Мюнхена веде розслідування стосовно звинуваченого у нацистських злочинах 88–річного Івана (Джона) Калимона — українця, який служив у поліції окупованого Львова, а нині мешкає у США

Президент України Віктор ЯНУКОВИЧ висловив співчуття Президентові Росії Дмитру МЕДВЕДЄВУ у зв'язку з вибухами в московському метро

У НОМЕР

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

До Росії відправили нову порцію меланжу

Із села Ценжева, що на Прикарпатті, вирушив до Росії черговий, уже третій, потяг, завантажений високотоксичним ракетним паливом меланжем. Ешелон складається з восьми цистерн, в яких 400 тонн отрути. А загалом з території області вже вивезено більше половини із 2200 тонн меланжу. Військові твердять, що відправки відбуваються з випередженням графіків. А колишній голова Івано-Франківської ОДА Микола Палійчук повідомив, що «до серпня, а може, й раніше, Прикарпаття повністю звільниться від небезпечної речовини». Вивезення та утилізація меланжу здійснюється у рамках спільного проекту ОБСЄ—Україна.

Дарина НАЗАРЧУК.

УЖГОРОД

Візові процедури не полегшили

З 5 квітня набувають чинності деякі зміни в питанні видачі віз у зв'язку з запровадженням нового шенгенського візового кодексу. Про це поінформували журналістів у Генеральному консульстві Угорської Республіки в Ужгороді. На прес-конференцію запросили також генконсулів Словаччини і Чехії.

Деякі нововведення швидше ускладнюють процес отримання візи, аніж спрощують. Проте дипломати висловили думку, що Європарламент покладає великі надії на нову українську владу щодо можливості скасування візового режиму з Україною. Консул Угорської Республіки в Ужгороді Томаш Віциан зазначив: за наявності політичної волі протягом року можна змінити й прийняти на законодавчому рівні три—чотири десятки законів, які стосуються введення безвізового режиму з нашою країною.

Втішає, що норма про біометричну ідентифікацію (тобто зняття відбитків пальців) на українців не поширюється. Немає змін і в пакеті необхідних для отримання візи документів та обсягах консульського збору, затe зміниться сама візова анкета.

Василь НИТКА.

ПОЛЬЩА

Партія влади визначилася зі своїм кандидатом на пост президента

Нарешті стало відоме прізвище основного конкурента чинного президента Польщі Леха Качинського за крісло глави держави в осінній передвиборній кампанії. Ним став маршал Сейму Броніслав Коморовський.

«Голос України» писав, що правляча партія «Громадянська платформа» (ГП) уперше в історії Польщі вирішила обрати свого кандидата на попередніх виборах. Вони завершилися абсолютною перемогою Броніслава Коморовського. Його підтримали 68,5% членів партії, які взяли участь у виборах. Його партійний опонент, міністр закордонних справ Радослав Сікорський, отримав 31,5%.

Броніслав Коморовський уже поділився з виборцями своїм баченням завдань глави держави на 2010-2015 роки. На його думку, країні потрібен президент, який «не ділить і конфліктує, а об'єднує націю, суспільство навколо найважливіших завдань», серед яких Броніслав Коморовський особливий наголос робить на модернізації країни та розбудові громадянського суспільства.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

Київ співчуває Москві

Десятки людей загинули під час вибухів у метро

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Орієнтовно в першому або в другому вагоні з кінця прогримів вибух. Я відчув на собі вібрацію. Поїзд уже стояв хвилини дві. Було багато диму. І люди страшно... страшно кричали», — каже свідок вибуху на станції «Парк культури», відеоінтерв'ю з яким записали кореспонденти РІА «Новини».

Очевидець подій Олексій по телефону повідомив «Голосу України» про страшну паніку: «Я піднімався ескалатором на перехід і почув удар. Хмара пилу згори опустилася на ескалатор, люди з жахом побігли ескалатором. Почали падати, там була мала купа. Я теж біг. Вийшов на Луб'янській площі, побачив величезну кількість техніки, пожежних, міліції. У метро бігли рятувальники з носилками». «Мені всі друзі телефонують із Києва, з Америки, а я не можу говорити — сиджу й реву. Всі мої, слава Богу, живі, але так страшно! Сьогодні ввечері мала їхати на площу Трьох вокзалів, відвозити матеріали замовникові, тепер нікуди не поїду й дітей не випущу з дому!», — із тремтінням у голосі говорить мати трьох дітей Тетяна. В Росії саме закінчилися весняні канікули й у понеділок її діти вирушили до школи — їхали на метро.

...Вибравшись, більшість москвичів пішки намагалися дістатися роботи, або повернутися додому: транспорту не вистачало, а таксисти повелись як мародери, накрутивши втричі ціну на проїзд. На виручку прийшли автолюбителі, котрі приїхали в центр допомогти потерпілим. Опівдні ще не було списків загиблих і рідні тих, кому не змогли додзвонитися, «обривали» «гарячі лінії» в пошуках інформації.

Натомість зі своїми заявами поспішили виступити прокурор Москви, мер Лужков, співробітники ФСБ. Зокрема, прокурор Москви Юрій Сьомін заявив, що вибуховий пристрій був закріплений на тілі терориста. До того ж обидва вибухи сталися за аналогічним сценарієм. Як основну версію російські правоохоронні органи традиційно відпрацьовують причетність до вибухів терористичних угруповань, що діють на Кавказі.

Інтернет переповнений свідченнями очевидців, враженнями пасажирів підземки, яким пощастило сісти на інші поїзди, коментарями людей, чиї близькі спустилися в метро вранці у понеділок. Москвичі пишуть, що є потерпілі від тисняви.

Це сьомий за ліком теракт у московському метро. Перший був скоєний у січні 1977 року. Підозрювані в організації вибуху, що забрав життя семи людей, після суду, який проходив в обстановці найсуворішої таємності, були розстріляні. Під час другого теракту в червні 1996 року чотири особи загинули, а справа залишилася нерозкритою. У серпні 2000 року аналогічна трагедія коштувала життя 13 пасажирам у підземному переході станції «Пушкінська». У лютому 2001 року бомба була закладена під важку мармурову лаву, й обійшлося без жертв. Наймасштабнішими терактами ознаменувався 2004 рік. Тоді загинула 41 людина. А через сім місяців смертниця у вестибюлі станції «Ризька» вбила ще дев'ять чоловік.

Яна СТАДІЛЬНА.

Фото з сайту http://www.rian.ru

У грецьких містах знаходять бомби

Серія вибухів сколихнула Грецію. Учора вранці в Салоніках вибухнула саморобна бомба біля храму Пророка Іллі. Пошкоджено двері церкви. Потерпілих немає. Пізніше в цьому ж місті поліція знешкодила ще два вибухові пристрої, **передає ІТАР-ТАКС.** Поліцейські виявили підозрілі пакети біля магазину іграшок та коло відділення банку, розташованих на одній вулиці. А в неділю потужний вибух прогримів в Афінах. Загинув 15-літній іммігрант з Афганістану, який випадково знайшов бомбу, а його 10-літню сестру й матір поранено.

Відповідальність за теракти поки що не взяла на себе жодна організація.

«Газпром» зайняв вичікувальну позицію

Українська сторона під час переговорів з «Газпромом» мала «створити для себе певну позицію сили», натомість мала вигляд прохача. Таку думку під час вчорашньої прес–конференції в Києві висловив директор енергетичних програм центру «Номос» Михайло Гончар.

— Якщо вести мову про те, щоб отримати дешевший газ, то такого партнера, як «Газпром», потрібно не тільки заохочувати, як це робить українська сторона, але й змушувати йти на поступки, — підкреслив експерт. - Варіант заохочення шляхом пропонування всього можливого арсеналу послуг, починаючи від політичних моментів, які, власне, виходять за формат відносин у газовій сфері, і закінчуючи пропозицією створення консорціуму, не спрацював.

За словами М. Гончара, побачивши, що все пливе до рук, «Газпром» і російська сторона зайняли вичікувальну позицію. За його прогнозами, основні переговори, зокрема в газових питаннях, відбудуться під час візиту Президента РФ Дмитра Медведєва до України.

М. Гончар також додав, що українська сторона штучно звела тематику консорціуму до переговорів з «Газпромом» і участі «Газпрому» з російського боку, тоді як спектр учасників значно більший.

— Чомусь залишилася за рамками переговорного процесу група незалежних видобувників газу в Росії. На відміну від «Газпрому», в цієї групи видобуток газу зростає і не падає. Краще мати кілька партнерів з російського боку, ніж бути віч-на-віч з монополістом, — підкреслив експерт.

Відповідаючи на запитання журналістів, наскільки вигідне країні створення газотранспортного консорціуму, М. Гончар наголосив, що від цієї ідеї відгонить нафталіном.

— Починаючи з 2002 року, коли ця ідея була вперше озвучена, а потім втілена у вигляді спільного підприємства під назвою «Міжнародний консорціум управління та розвитку газотранспортної системи України», жодного прогресу не відбулося, — зазначив він. — Тема не тільки пахне нафталіном, а й не відповідає викликам часу. За неї просто вхопилися, як за рятівну соломинку, в нинішньому уряді, не розуміючи реалій сьогоднішнього газового ринку в Європі.

Ця ідея, підсумував експерт, перебуватиме «у млявоплинній дискусії, оскільки сторони прагнуть визначити, зрештою, не як зробити краще, а що з того можна мати, і не для інтересів держави, а для вузькокорпоративних і кланових інтересів».

Наталія ОВДІЄНКО.

ФОТОФАКТ

У Білорусі через підйом рівня води в річці Німан у місті Столбци (Мінська обл.) підтоплено цілі вулиці.

Фото Сергія КОСТІНА (УНІАН).

Врятувати Єрусалим

***Лідери арабських країн на саміті в Лівії схвалили «План дій з порятунку Єрусалима», який передбачає виділення допомоги палестинцям у розмірі 500 мільйонів доларів, а також низку політичних і юридичних кроків,* повідомляє РІА «Новини».**

Зокрема, план спрямовано на протидію ізраїльським планам з будівництва поселень у Єрусалимі. Крім того, він передбачає звернення до міжнародних судів, Ради Безпеки ООН, головна мета яких — не допустити штучної зміни демографічної ситуації в цьому місті на користь Ізраїлю. Ліга арабських держав (ЛАД) звертатиметься до всіх країн і міжнародних організацій із закликом не визнавати законними будь-які дії Ізраїлю, вчинені проти землі, мусульманських і християнських святинь у Палестині, а також ті, що ігнорують права палестинського народу.

Раніше Ізраїль оголосив про намір будувати нове житло для поселенців у Східному Єрусалимі. Крім того, арабські країни рекомендували палестинцям утриматися від непрямих мирних переговорів з Ізраїлем доти, доки будівництво поселень не буде повністю зупинено.

Сьогодні в РФ оголошено жалобу за жертвами теракту

Статус і категорію визначає комісія

Щоразу при встановленні інвалідності на огляді в медико-соціальній експертній комісії (МСЕК) «чорнобильці», учасники локальних війн та інші категорії громадян отримують довідку для Пенсійного фонду (для відповідного нарахування пенсії з інвалідності чи встановлення певної надбавки). Як правило, видається ще й виписка з акта огляду у МСЕК про визначення ступеня втрати професійної працездатності (у відсотках). Однак ні в установах Пенсійного фонду, ні в управліннях праці та соціального захисту населення ці виписки до уваги не беруть.
Звідси запитання: як використовують виписку з акту огляду у МСЕК?

В. ШЕВЧУК,
голова громадської організації потерпілих від аварії на Чорнобильській АЕС «Захист».

Дрогобич Львівської області.

Відповідає заступник міністра праці та соціальної політики України Олена МІТРОФАНОВА:

— Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» (далі — закон) встановлено відповідні категорії постраждалих (1, 2, 3, 4) та передбачено надання пільг, компенсаційних виплат, доплат і допомог відповідно до встановленої категорії.

Згідно зі статтею 65 закону, підставою для надання пільг, встановлених цим законом, є посвідчення «учасник ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС» або «потерпілий від Чорнобильської катастрофи».

Постановою Кабінету Міністрів України № 51 (від 20.01.1997) затверджено Порядок видачі посвідчень особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи (далі — порядок), котрим, зокрема, визначено перелік документів, на підставі яких видається посвідчення.

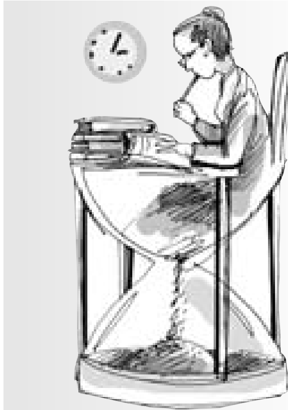
Громадяни, які стали інвалідами внаслідок Чорнобильської катастрофи (якщо причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою встановлено), віднесені до постраждалих категорії 1. Їм посвідчення видається, зокрема, і на підставі довідки медико-соціальної експертної комісії про встановлення інвалідності відповідної групи, пов'язаної з наслідками Чорнобильської катастрофи.

Відповідно до пункту 3 порядку, до посвідчення особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи і віднесені до категорії 1, додається вкладка за встановленим зразком. З січня 1997 року зазначене посвідчення без вкладки вважається недійсним.

Відповідно до ст. 17 закону громадяни, віднесені до категорії 1, проходять переогляд у медико-соціальній експертній комісії залежно від рівнів розладу функцій організму, що встановлюється зазначеною комісією, раз на 3—5 років.

Якщо після чергового переогляду медико-соціальною експертною комісією особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, не підтверджено будь-яку групу інвалідності, посвідчення категорії 1 підлягає заміні на посвідчення іншої категорії, відповідно до законодавства. Таким чином, змінюється статус постраждалої особи та право на користування пільгами та компенсаціями, встановленими законом.

Що стосується діяльності МСЕКів, то ці комісії — у підпорядкуванні Міністерства охорони здоров'я.

Невже Антон Чехов — українець?

Читаючи десятий том А. П. Чехова (Зібрання творів у 12 томах, Москва, 1956 р.), знайшов цікавий факт. У листі до Олексія Суворіна (1834—1912) він назвав себе «лінивим хохлом», себто українцем (стор. 559). Маю припущення, що прізвище Антона Павловича спочатку було Чех (як от Литвин, Білорус, інші). Чи правда це?

М. ГРИШАЙ.

Ніжин Чернігівської області.

Відповідає заступник директора Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України Микола СУЛИМА:

— Радимо читачеві М. Гришаю, який запитує про українське походження Антона Павловича Чехова, ознайомитися з монографіями Івана Овечка «Чехов і Україна (Походження А. П. Чехова, його зв'язки з Україною й українські елементи в житті й творчості письменника)» (Мюнхен: Грилі, 1973), М. Левченка «Чехов у зв'язку з Україною» (К., 1960), а також А. Іонова «Чехов на Украине» (К., 1960). У них пан Гришай знайде вичерпну відповідь на своє запитання.

СЛОВНИЧОК

Антураж (з франц. — оточувати) — навколишні умови, обстановка, середовище.

Купаж (з франц. — кубок, чаша) — змішування різних сортів вин у певному співвідношенні для поліпшення їхньої якості і смаку, усунення недоліків, одержання вин певних типів тощо.

Кулуари (з франц. — коридори) — приміщення в театрі, парламенті тощо, яке розміщене поза основною залою засідання і служить для неофіційних зустрічей, обміну думками та відпочинку. У переносному значенні — неофіційні джерела поширення інформації.

Фронда (з франц. — праща, рогатка) — соціально-політичний рух у Франції проти абсолютизму. У переносному значенні — непринципова, несерйозна опозиція, здебільшого з особистих мотивів.

Купюра (з франц. — різати) — скорочення, пропуск у якомусь тексті або в музичному творі, фільмі. А також це грошові знаки, акції або інші цінні папери, на яких зазначено їхню номінальну вартість.

Генеральна довіреність на автомобіль — ще не його продаж

КОМЕНТУЄ ЮРИСТ

Я хотів би продати свій автомобіль, оформивши генеральну довіреність на покупця. Скажіть, будь ласка, як це можна зробити?

Микола К.

Черкаська область.

Відповідає нотаріус Київського міського нотаріального округу Ольга ГРУЩИНСЬКА:

— Ви маєте розуміти, що видача довіреності не передбачає переходу права власності на майно. Ви залишаєтеся власником автомобіля до моменту його перереєстрації в органах ДАІ. Довіреністю ви лише уповноважуєте іншу особу вчиняти на свою користь певні дії, керувати вашим автомобілем. Так звана генеральна довіреність є довіреністю на розпорядження автомобілем. За допомогою неї довірена особа може продати, здати в оренду, подарувати, заставити, перереєструвати автомобіль тощо.

Довіреність на розпорядження автомобілем посвідчується нотаріусом за наявності таких документів: оригіналу паспорта та довідки про присвоєння ідентифікаційного номера довірителя (особи, яка видає довіреність), оригіналу свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу (технічного паспорта). Довіреність на розпорядження не може бути оформлена, якщо автомобіль перебуває у заставі. В такому разі нотаріусу необхідно надати листа, в якому заставодержатель не заперечує проти оформлення такої довіреності. Строк довіреності визначається довірителем на власний розсуд.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Що їдять гурмани,
або Особливості французької кухні

Десятки «смачних» слів — від звичних «омлет» і «ресторан» до назв вишуканих страв і соусів — прийшли до нас із Франції. Розкажіть детальніше про французьку кухню.

Маргарита С.

Київ.

У Франції — одному з останніх «бастіонів» неприйняття індустрії фастфуду — кулінарне мистецтво й традиції довгих трапез із повною сервіровкою стола збереглися не тільки в гарних ресторанах, а й у звичайних сім'ях. Уміння господині добре готувати національні страви є предметом особливої гордості всієї родини. А знатних кулінарок величають cordon bleu (блакитна стрічка).

Є у французів два слова, які по-різному характеризують людей, що люблять поїсти. Одне з них — гурман: ним називають любителів багато й смачно поїсти. Іншим словом — гурме — називають знавців кулінарії, які розбираються у тонкощах вишуканих страв. Французам приємно, якщо їх вважають гурме.

Історія й географія — в кулінарній книзі

Умовно французька кухня складається з регіональної, загальнопоширеної й надзвичайно вишуканої, традиції якої сягають кулінарних шедеврів часів французьких королів (фламбе, сорбет, безе).

Багато страв зберегли у своїй назві імена своїх творців. Наприклад, рецептом соусу бешамель зобов'язані фінансисту Бешамелю — метрдотелеві Людовика XIV. Суп субиз названий на честь Шарля Субиза, французького генерала. Ім'ям військового аптекаря Парманťє, що першим завіз у Францію картоплю, названо кілька страв (суп, омлет, курчата тощо).

Страви регіональної кухні зберегли назви провінцій, міст і місцевин, жителі яких протягом століть ставили їх на свій стіл: марсельський рибний суп, страсбурзький паштет з гусячої печінки, яловичина по-бургундськи, ельзаська тушкована в білому вині кисла капуста й ін.

Регіональна кухня південних провінцій (Прованс, Лангедок, область басків, Гасконь) відрізняється сильною гостротою, щедрим використанням вин і спецій, особливо часнику й цибулі. Ельзаська кухня — більш ситна, у ній багато свинини, капусти. Жителі прибережних районів віддають перевагу продуктам моря — рибі, крабам, омарам, лангустам, креветкам тощо.

Звичні шедеври

У всіх регіонах із задоволенням і апетитом їдять біфштекс зі смаженою картоплею, тушковане м'ясо з овочами, рагу із кролика й півня у вині. Біфштекси готують не тільки з яловичини, а й з конини, що продається в особливих м'ясних крамницях.

Як гарнір до других страв французи використовують овочі: артишок, спаржу, салат латук.

На створення шедевра вони перетворюють і приготування омлету. Для цієї страви з яєць «на пристойних кухнях» навіть є окрема важка сковорода з дуже рівним дном.

Також господині вміло готують із недорогої риби дуже смачні страви, використовуючи велику гаму різноманітних підлив і соусів.

Ах, так...

Особливою гордістю французів є вина. Королі французьких вин — бордо й бургундське. Всесвітньою популярністю користується також шампанське. Крім того, Франція є батьківщиною коньяку. Виноград сухі й напівсухі (некріплені) вина активно використовують у приготуванні страв. Наприклад, як основу в маринадах для м'яса й бульйонах для відварювання риби. І не тільки.

Фото з сайта http://www.mafrance.ru.

Соуси

Англійці жартують: якщо в Англії є три рецепти соусів і триста шістдесят релігій, то у Франції — три релігії й триста шістдесят рецептів соусів. Насправді ж їх більше 3000! З їхньою допомогою, при незмінному складі основних продуктів, французькі господині надають їжі різноманітних ароматів і смаків.

Спеції і трави

Арсенал спецій теж відрізняється від нашого широким використанням чабру, цибулі порею, кервелю, естрагону, розмарину й ін. Під час приготування страв складають невеликий букет з різних трав і кладуть його в каструлю.

Сири

Практично в кожному французькому селі є свій рецепт приготування сиру. Французи були й залишаються дотепер найревнішими його цінителями. Генерал Шарль де Голль якось сказав: «Як можна керувати країною, у якій стільки ж сортів сиру, скільки днів у році!» Якщо бути точним, цифра значно більша — близько 500. За різними джерелами середньостатистичний француз з'їдає щороку, може, вино хороше рік від 15 до 23 кг сиру — набагато більше, ніж будь-хто інший у світі. Вкушання «фромаж» — це справжня церемонія. Його подають як фінальне блюдо, на десерт.

І трохи екзотики

Незвичними для нас і делікатесними для французів є страви з жаб (ніжне біле м'ясо їхніх задніх лапок нагадує за смаком м'ясо курчати) і равликів. Великі виноградні равлики «ескарго» запікають у маслі з петрушкою й часником і подають просто в раковині.

Торік УСБУ у Чернівецькій області порушило 11 кримінальних справ у результаті контррозвідувальних дій щодо захисту економічних інтересів держави, ще 35 справ відкрили інші правоохоронні органи за матеріалами СБУ, до бюджетів усіх рівнів повернуто понад 9 млн. грн., попереджено заподіяння економічних збитків державі на суму 19,5 млн. грн., *повідомляє наш власкор Сергій Сулима*

Уряд не підвищуватиме пенсійний вік у 2010 році, *заявив міністр праці та соціальної політики Василь НАДРАГА*

У НОМЕР

➤ ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ

Чупакабра вже під Мукачевом?

Неприємні новини надійшли із закарпатського села Бобовище. Селянин Іван Федька зранку побачив на власному обійсті півтора десятка задушених кролів. Бачив він і вбивцю — чотирилапого звіра, прозваного у народі чупакаброю, про якого так активно говорять у ЗМІ. За словами потерпілого, тварина схожа на середніх розмірів собаку з пухнастим хвостом, дуже швидка, скаче по деревах. Секретар сільради Світлана Петах розповіла, що від істоти постраждали два господарі. На Закарпатті звір з'явився наприкінці минулого року: на його слід натрапили у Виноградівському районі.

Василь НИТКА.

➤ ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

На аварійній шахті заборонили гірничі роботи

Спалах метану стався в неділю у ВАТ «Вугільна компанія «Шахта «Красноармійська-Західна №1». За інформацією територіального управління Держгірпромнагляду в Донецькій області, на момент аварії під землею перебували 654 особи, із них 21 — безпосередньо на небезпечній дільниці. Всі вони самостійно вийшли на поверхню, при цьому троє осіб дістали опіки легкого та середнього ступенів тяжкості. Потерпілих доставили до опікового центру Інституту невідкладної та відновної хірургії в обласному центрі. Ведення гірничих робіт на шахті заборонене. Підрозділи Державної воєнізованої гірничо-рятувальної служби проводять контроль рудничного повітря. Створено спеціальну комісію для розслідування причин аварії.

Ліна КУЩ.

➤ СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Черга на 500 років

У черзі на покращання житлових умов на Сумщині вишикувалося 56,9 тисячі сімей. З них понад 70 відсотків чекають новосілля від 10 до 30 років і навіть більше. До того ж майже кожна четверта сім'я користується правом першочергового отримання помешкання. Частка багатодітних — 11,9 відсотка, хворих — 6, мешканців аварійних і ветхих квартир і будинків — 5,9 відсотка. Крім того 4,6 тисячі сімей мають у своєму складі постраждалих від Чорнобильської катастрофи 1-ї і 2-ї категорій.

Тим часом торік в області отримали квартиру або покращили житлові умови лише 199 сімей. За таких темпів наявна черга буде ліквідована через... 502 роки.

Владислав ЖМУРКОВ.

➤ ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Дитину вбив дім

У селі Пришиб, що в Михайлівському районі Запорізької області, стався трагічний випадок. Двоє братів - молодших школярів, бавилися біля покинутої будівлі. З невідомих поки що причин, одна зі стін несподівано впала і травмувала обох хлопчиків - семи і дев'яти років. Старший загинув на місті, а молодшого доставили до місцевої лікарні. Загрози його життю немає.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Картопляне покоління

Останні 30 років не додали нічого корисного до студентського меню

17 відсотків студентів можуть собі дозволити рибну страву тільки раз на місяць. 7,4 відсотка змушені гризти граніт науки, поволі забуваючи смак та аромат натурального м'яса, яке з'являється в їхньому меню не частіше, ніж раз на місяць. Про це говорили експерти під час Всеукраїнської конференції з питань безпеки харчування, влаштованої громадською організацією «Європейська молодь України», Київським політехом та столичним Національним торговельно-економічним університетом.

Кандидат біологічних наук Наталя Наливайко досліджувала особливості харчування студентської молоді у Львівському національному університеті імені Івана Франка. Соцопитуванням охопили юнаків та дівчат 20—22 років. З'ясувалося, що споживати м'ясо щодня мають змогу тільки 15 відсотків із них, 57 відсотків можуть скуштувати такі страви двічі-тричі на тиждень, а кожен п'ятий (20,6 відсотка) — не частіше одного разу в сім днів!

Збагатити вегетаріанське меню рибою та рибопродуктами теж не виходить: споживати їх щодня мають змогу менше відсотка (0,6) опитаних! Більше половини — 53,1 відсотка студентів — мають у меню корисні рибопродукти не частіше одного разу на тиждень, а 17,7 відсотка — тільки раз на місяць.

— Основним компонентом, який у кризових умовах дає можливість задовольняти потреби молодого організму у білках тваринного походження, є молоко та молочні продукти, — каже Наталя Наливайко. — Майже кожен п'ятий з опитаних вживає їх щодня. Проте третина загалу (33,1 відсотка) має такі страви у меню тільки раз на тиждень, а кожен п'ятнадцятий — раз на місяць або й рідше.

Виходить, смажена картопля, яку з ностальгією згадують студенти 80-х, і нині є основною і найпопулярнішою стравою молоді. Різниця лише в причинах. Вісімдесяті запам'яталися дефіцитом м'яса у торговельній мережі, а рік 2010-й — невгамовним подорожчанням усього і вся — м'яса, овочів, молока — та ще ганебним дефіцитом вітчизняної бульби. Хто б тоді міг подумати, що нам її надсилатимуть... дружні країни Африки!

— Картоплю тоді ми не купували — мало не у кожного в селі були батьки або родичі, які надсилали нам її у вигляді «гуманітарної допомоги», — згадує вісімдесяті роки колишня студентка, киянка Світлана Миколаївна. — Із м'яса на полицях магазинів лежали сині кури та гумова яловичина «тривалого зберігання» — із держрезерву. Щоб купити нормальну вирізку, треба було заздалегідь заприятелювати з м'ясником.

Коли «викидали» морожений хек або минтай, біля прилавка скупчувалися черги. «Тож рибу студенти бачили переважно у вигляді консервованої кільки, — підсумовує моя співрозмовниця. — Щоправда, тоді не було багатьох спокус, які нині вони можуть собі дозволити — наприклад, ходити вулицею із пляшкою пива та чіпсами. А перший фаст-фуд з'явився у Москві тільки за часів Горбачова...» Нині звабливі картинки із чіпсами, гамбургерами, шаурмою та іншою не надто корисною їжею чатують на юне покоління мало не на кожному кроці. А в першому-ліпшому супермаркеті чи невеликій продуктовій крамниці можна знайти м'ясні вироби на будь-який смак і гаманець. Інша річ, що на сучасну студентську стипендію в 560 гривень не порозкошуєш... Тому найкраще харчуються студенти, які мешкають із батьками або принаймні регулярно отримують від родичів «передачі» із харчами, каже Наталя Наливайко. Останні 30 років не додали нічого корисного до студентського меню.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Фото Олександра ВОСКРЕСЕНСЬКОГО (з архіву «Голосу України»).

Двірники теж хочуть отримувати зарплату

Керівники шести виробничих житлових ремонтно-експлуатаційних підприємств (ВЖРЕП) Житомира отримали догани, їх попередили про можливе розірвання контрактів. Приводом стало подання прокуратури міста про усунення порушень законодавства про оплату праці на місцевих КП. Ситуація складна: цього року заборгованість перед їх працівниками зросла на 1 мільйон 800 тисяч гривень і досягла 5 мільйонів 300 тисяч гривень. «На килим» було запрошено всіх керівників ВЖРЕПів та інших комунальних підприємств. Виявилося, що дехто з них навіть не володіє ситуацією. Несподіванкою для учасників засідання стало те, що деякі двірники змушені самі ходити по квартирах і просити розрахуватися за послуги ВЖРЕПів, щоб отримати зарплату. Причиною цього міський голова Віра Шелудченко назвала погану роботу керівників: якщо в одних ВЖРЕПах ситуація стабільніша, то в інших борг із зарплати зашкалює.

Олексій КАВУН.

Житомир.

У Миколаєві стартувала естафета пам'яті

Миколаївці відзначили 66-у річницю визволення міста й області від німецько-фашистських загарбників. На вулиці Адміральській, біля меморіалу на честь 68 героїв-ольшанців, відбувся багатолюдний мітинг із покладанням квітів до Вічного вогню. На святі стартувала обласна культурно-патріотична акція «Естафета пам'яті». Жителям Миколаївського району вручили гільзу зі жменею землі з меморіалу. А на завершальному етапі естафети, 9 Травня, біля Кургану слави в Новій Одесі, капсулу з землею, зібраною з братських могил і меморіалів області, передадуть на зберігання в обласний краєзнавчий музей.

Галина ПОРФИР'ЄВА.

Миколаїв.

ФОТОФАКТ

У Києві відбулася Всеукраїнська виставка карликових кроликів, морських свинок та інших декоративних тварин. Було представлено не тільки живі експонати, а й фотографії, а також костюми для вихованців.

Фото Олега ПЕТРАСЮКА (УНІАН).

У Полтаві відмінили... День сміху

Зважаючи на звернення релігійних громад, влада Полтави вирішила 1 квітня — у День сміху — відмовитися від веселощів. У планах залишаються лише урочистості з нагоди 201-ї річниці від дня народження Миколи Гоголя — покладання квітів до його пам'ятника та вручення премії його імені.

«Світлому святу Воскресіння Господнього передує Страсний тиждень — дні найсуворішого посту, особливо відповідальний і важливий для віруючих, коли вони згадують останній день земного життя Ісуса Христа та його страждання. Віруючі не просто відмовляються від скоромної їжі, а й від веселощів - співів і танців. З примхи календаря цього року піст охоплює і 1 квітня — День сміху. Як відомо, цю дату в Полтаві звикли відзначати карнавальною ходою, що приносить мешканцям і гостям гарний настрій. За православною та історичною традицією українського народу всі розважальні заходи переносилися на післявеликодній період», — йдеться у повідомленні прес-служби міськради.

Найбільше «постраждали» внаслідок цього рішення фестиваль сміху й традиційний уже студентський карнавал. Але їх вирішено провести в червні — спільно зі Святом галушки.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтава.

На сучасну студентську стипендію в 560 гривень не порозкошуєш...

Тролейбус далі не їде, звільніть, будь ласка, салон

Учора в столиці страйкували тролейбусники. З 5-ї до 10-ї години ранку близько 80 чоловік (приблизно половина зміни водіїв та контролерів) з тролейбусно-експлуатаційного депо №2 провели попереджувальну акцію протесту. Мета останньої — припинити систематичне порушення їхніх прав. І передусім — погасити заборгованість з виплати заробітної плати.

— Ми вже маємо певні перемоги. Так, на етапі підготовки до попереджувальної акції нам вдалося домогтися виплати більшої частини (70 %) боргу із зарплати, — розповів учора на прес-конференції голова Національного форуму профспілок України Мирослав Якібчук. — У п'ятницю керівництво тролейбусного депо № 2 повністю виплатило колективу зарплату за січень та частину — за лютий.

Проте вимоги страйкарів виконано лише частково, а тому тролейбусники не виключають, що можуть одного дня знову не вийти на свої маршрути. Мовляв, якщо у відведений тижневий строк адміністрація не виконає решту запропонованих водіями пунктів, вони оголосять про початок загального страйку.

— Наші вимоги залишаються незмінними. По-перше, повернути рівень оплати праці 2008 року, — каже Олександр Корнієнко, голова ініціативної групи водіїв. — З січня минулого року наші зарплати скоротилися удвоє, нас позбавили премій, надбавок за складність маршруту тощо. По-друге, ми стоїмо на тому, щоб наркологів повернули на диспетчерські пункти. Зараз ми змушені перед зміною проходити наркологічний контроль у самому депо. А потім звідти їхати на місце перезмінки, витрачаючи на це свій особистий час.

З-поміж іншого вимагають страйкарі повноцінного забезпечення депо запчастинами і проведення ремонту рухомого складу. За їхніми словами, нині значна частина машин є тією чи іншою мірою аварійними. І перевозити ними пасажирів небезпечно.

Щоправда, на думку пана Якібчука, столичне депо № 2 — не виняток, система простежується по всій країні. І подібні приклади є ледь не в кожному регіоні. Відтак, мовляв, без грунтовних змін не обійтись.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

ФОТОФАКТ

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Близько ста водіїв столичного тролейбусного депо № 2 комунального підприємства «Київпастранс» призупинили роботу в понеділок до десятої години ранку, проводячи попереджувальну акцію протесту.

А потерпають найбідніші

Тролейбусники Черкас оголосили безстроковий страйк. Зупинився весь рухомий склад комунального підприємства «Черкасиелектротранс».

Як повідомив кореспонденту «Голосу України» його директор Олександр Іщенко, тролейбусники не отримують зарплати третій місяць. Перед працівниками накопичився борг у сумі понад 1 мільйон 800 тисяч гривень. Через борги підприємства перед Пенсійним фондом державна виконавча служба наклала арешт на майно «Черкасиелектротрансу». Відтак немає можливості взяти кредит, а господар комунального підприємства — міська рада, жодних заходів не вживає.

Найбільше потерпають від зупинення тролейбусів їх основні користувачі — пенсіонери, люди з низькими доходами. За день підприємство перевозило близько 70 тисяч пасажирів.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаси.

У Луганську скоротиться кількість трамвайних маршрутів

Першопричина скасування відразу декількох маршрутів — їхня нерентабельність. Як пояснює головний інженер підприємства «Лугелектротранс» Володимир Березниченко, для ремонту трамвайних колій, довжина яких становить 92 км, потрібно 7 млн. грн. Заміна одного кілометра контактної мережі обходиться підприємству в 1,5 млн. грн., а щоб купити новий трамвай, потрібно 4,5 млн. грн. Якщо вартість «маршрутки» окуповується протягом року, то за трамвай можна повернути гроші тільки після закінчення 12 років його роботи. Сьогодні загальна кількість одиниць цього виду транспорту в Луганську 25, а двадцять років тому парк трамваїв в обласному центрі налічував 120 вагонів.

Ситуація в «Лугелектротрансі» сьогодні не із кращих. Із очікуваних на підприємстві 800 тис. грн. компенсаційних коштів за перевезення пасажирів-пільговиків було отримано лише 100 тис. Заплановані бюджетні гроші на підтримку й розвиток — 4,5 млн. грн. — також не отримані. При цьому фонд заробітної плати на «Лугелектротрансі» становить понад 1 млн. грн. Протягом чотирьох останніх місяців зарплата виплачується не в повному обсязі. За словами головного інженера, у розвиток підприємства більше десяти років нічого не вкладається. Раніше трамвайно-тролейбусне господарство отримувало підтримку на державному рівні, нині перебуває у віданні місцевої влади. Підтримка міста поки що великого позитивного ефекту не має.

Алла АНТІПОВА.

Луганськ.

«Карпатський експрес» курсуватиме трьома державами

На вокзальній площі райцентру Виноградів керівники району і міста зустрічали пасажирів «Карпатського експреса», які приїхали з Будапешта. Це — урядовці, підприємці, парламентарі, голови міст, представники громадськості, журналісти.

— Мета заходу, — сказав «Голосу України» заступник Виноградівського міського голови Василь Ціцей, — поглибити економічні, соціальні, екологічні, культурні відносини. Йдеться також про реалізацію конкретних проектів у галузі туризму, транскордонного співробітництва, обміну досвідом між культурними товариствами і професійними об'єднаннями громадян.

Члени угорської делегації ознайомилися з містом, відвідали знаменитий палац барона Перені, Угочанський замок «Канків» тощо. А після «Карпатський експрес», нагадуючи своїм посвистом старі добрі часи, вирушив через залізничні станції Королево і Неветленфолу до румунського міста Сату-Маре, а звідти знову — до Будапешта.

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

Карикатурист «Голосу України» — перший на професійному конкурсі

У столиці відбулася церемонія нагородження переможців конкурсу карикатур. Серед трьох художників, які отримали призи й чергове підтвердження професіоналізму й таланту, перше місце посів Олексій Кустовський, якого читачі нашої газети люблять за гострі образи, гумор і, головне, глибину й нестандартність відображення будь-якої теми. Його карикатури — не просте доповнення до тексту, іноді вони краще за будь-які слова розкривають суть проблеми. Друге й третє місця посіли Віктор Голуб і Броніслав Жуковський. Відразу після церемонії нагородження відбулося відкриття виставки карикатур «Дискримінація».

На знімку: голова правління Асоціації карикатуристів України Костянтин Казанчев (ліворуч) нагороджує переможця конкурсу карикатур Олексія Кустовського (праворуч).

Фото Сергія АНІЩЕНКА (Укрінформ).

Микола Павлюк — «Людина року на водному транспорті»

Відбулася врочиста церемонія нагородження переможців 3-го Національного морського рейтингу України за підсумками 2009 року. Міністерство транспорту і зв'язку України з участю профільних асоціацій визначило найкращих у 16 номінаціях.

«Людиною року 2009 року на водному транспорті» журі, до складу якого входило 70 експертів, назвало начальника Одеського морського торговельного порту, Героя України Миколу Павлюка.

У номінації «Золотий причал—2009» перше місце присуджено морському торговельному портові «Південний», який під керівництвом начальника порту Юрія Крука побудував і здав в експлуатацію в грудні 2009 року універсальний причал № 9 завдовжки 292 метри із глибинами 15 метрів.

Найкращим підприємством у номінації «Оновлення флоту—2009» названо компанію «Нібулон» (генеральний директор — Герой України Олексій Вадатурський), яка торік збудувала 14 несамохідних суден змішаного типу («ріка—море»).

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

ФОТОФАКТ

У Миколаєві стартувала загальноміська акція з благоустрою, крім озеленення тут планують впровадити нову технологію з ощадливого використання води для поливання зелених насаджень.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

Замерзли в кучугурах снігу

Після того як у Чернігові розтанули снігові кучугури, в місті протягом одного дня знайшли тіла двох чоловіків, зниклих у лютому цього року. Як з'ясувалося, вони замерзли, повертаючись додому. 29-річний Роман помер у рівчаку під трубопроводом по вулиці Ушинського внаслідок загального переохолодження всього організму. Водій автобуса 38-річний Іван теж знайшов смерть на перехресті вулиць 50 років ВЛКСМ та Героїв Чорнобиля, поблизу напівзруйнованого будинку, за кілька кроків від свого помешкання. Експертиза показала, що загиблі не мали тілесних ушкоджень.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

У НОМЕР

КРИМ

Автоперевізники збираються підвищувати тарифи

Голова правління «Кримавтотрансу» Тетяна Грицак вважає, що до курортного сезону на півострові слід підняти тарифи на перевезення пасажирів автомобільним транспортом.

«Багато перевізників узяли кредити, щоб купити нові машини, відремонтувати старі, щоб зустріти курортників нормальним рухомим складом», — сказала Тетяна Грицак на засіданні постійної комісії Верховної Ради Криму з промисловості, будівництва, транспорту, зв'язку й паливно-енергетичного комплексу.

Міністр транспорту і зв'язку АРК Микола Черевков повідомив, що нині питання про підвищення тарифів перебуває на розгляді в Міністерстві економіки автономії й кримської інспекції з цін. За словами міністра, три великі перевізники півострова подали свої розрахунки для узгодження нових тарифів. Вартість проїзду, за їхніми розрахунками, треба збільшити на 30-44 %.

Георгій ВЕРВЕС.

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ

Дешева ковбаска доступна на ярмарку

Упродовж трьох днів напередодні Великодніх свят підприємці Кам'янця-Подільського та району розгорнуть у центрі міста на вулиці Соборній велику виставку-ярмарок своїх виробів. Купити смачну ковбасу до великодного кошика можна буде за ціною виробника. Акцію промисловці проводять не лише згідно з розпорядженням міського голови Анатолія Нестерука, а й за власним бажанням. «Нам, виробникам, вигідніше, — каже керівник ТзОВ «С. С. С. Р.» Василь Строяновський, — щоб продукція не залежувалася. Ми й надалі будемо впроваджувати менші торговельні накрутки». Ковбасників підтримали й народні майстри-писанкарі з Дунаєвців та Косова й пекарі, які привезуть паски, тож на Соборній можна буде одразу наповнити святковий кошик.

Віра ШПИЛЬОВА.

Пасажирам електричок гарантовано екстрим з мінімальним комфортом

Юлія Лук'янова — пасажирка електрички зі стажем. Більше десяти років дівчині щодня доводиться долати кількадесяткілометрову відстань, щоб дістатися Києва. Живе Юлія у смт Борова, а працює — у столиці. Іншого способу добратися на роботу у неї немає. Начебто і їхати не так довго — всього годину, та головне, каже Юлія, не тривалість, а якість. Мовляв, ці 60 хвилин — як щоденні безплатні курси молодого бійця. Тут і захищатися навчать, і атакувати.

— Електричка у години пік — видовище не для людей зі слабкими нервами, — напівжартома говорить дівчина і тут же пояснює: — Люди просто-таки атакують вагони. Сісти — не мета. Головне — хоч якось до вагона потрапити. Нещодавно вранці взагалі замість десяти вагонів на станцію прибуло тільки шість. Можете собі уявити, що там робилося! Лізли ледь не по головах. Я сама втиснулася у прохід між двома людьми. На когось сумку поставила, на когось обперлась. Звичайно, без чортихань і бурчання не обійшлося. Та до цього з роками звикаєш.

Так само починаєш миритися і з відсутністю елементарного комфорту: вибиті вікна, зламані двері у тамбурі, смердючі туалети без замків, торговці з брудними величезними сумками тощо. «А що ви хочете, це ж електричка», — зітхає Юлія. Пересідати на маршрутку дівчина не має змоги — для неї це дорого, та й довше.

— Квиток на електричку в обидва боки коштує 12 гривень. Проїзд у маршрутці — 10 грн. в один бік. До того ж, електричка — це стабільно година їзди. А маршруткою може бути 2 години, а то й більше, — пояснює співрозмовниця.

Відчули на собі усі «принади» поїздок приміським електротранспортом і кореспонденти «Голосу України». Наш маршрут ст. Святошин — м. Ірпінь. В атмосферу майбутньої подорожі поринули вже на виході з метро. Тут вирує справжній базар: молоко, м'ясо, сало, яйця, ковбаса. Все, чого душа побажає, і просто у вас... під ногами. Все, окрім вказівного знака, де знаходяться колії. Його або завісили своїми «ексклюзивами» тамтешні продавчині, або взагалі забули зробити.

З другої спроби потрапляємо до колій з касами. Вартість квитка — 4 грн. 25 коп. Найближча електричка прибуває за півгодини. З кожною хвилиною кількість людей на пероні зростає у рази. Біля тамтешнього продуктового ларька утворюється черга. Найпопулярніша покупка — пиво та смажене соняшникове насіння. Останнє лускають прямо на землю. До слова, продовжували це робити і у вагоні.

Контингент пасажирів різний: від студентів і до людей, ззовні схожих на безхатьків. Є і ті, що вже лика не в'яжуть. Та більшість — звичайні громадяни, що повертаються з роботи чи навчання додому у передмістя.

Ось на горизонті з'являється потяг: залізний велетень, іржу якого не приховують навіть малюнки графіті. Народ на очах мобілізується. За кілька секунд край перону перетворюється на вулик. Між тим, жодних розпізнавальних знаків (звідки потяг їде і куди) на вагонах ми не помітили. Ще мить, і настає найвідповідальніший момент — штурм вагона. Нелюдська сила нас проштовхує дедалі ближче до дверей. Після неприємного «масажу» врешті-решт потрапляємо всередину.

— Відразу видно, що нечасто електричками їздите, сидите, наче на голках, — заговорює сусід навпроти.

— Просто речі зіпсувати не хочеться. Тут не дуже чисто.

— Ви ще не бачили, як то брудно, — сміється чоловік. — І знаєте, що найдивніше: самі ж люди і смітять та вікна вибивають. От скажіть, кому це заважало? — говорить, показуючи на порізану стіну.

МОВОЮ ЦИФР

У 2009 році приміськими поїздами було перевезено 370,2 млн. пасажирів (75,5 % від загальної кількості).

Доходи, отримані від перевезення одного пасажира (з урахуванням пільговиків), становлять 1,02 грн., тоді як витрати сягають 7 грн. Тобто збитки від перевезення одного пасажира становлять майже 6 гривень.

За межами призначеного виробниками нормативного терміну служби експлуатується 53,4 % електропоїздів та 88 % дизель-поїздів. Стан моторно-вагонного рухомого складу підійшов до критичної межі. Зношеність електропоїздів становить 79 %, дизель-поїздів — 93 %.

Згідно з комплексною програмою оновлення залізничного рухомого складу України на 2008—2020 роки, передбачено придбання 177 електропоїздів постійного струму, 59 електропоїздів змінного струму, 133 дизель-поїзди та 55 рейкових автобусів.

За кілька хвилин до зупинки до дверей починають швидко сходитись люди, якомога щільніше стаючи у проході. Крадькома озираються.

— Контролери йдуть — зайці біжать, — каже сусід. — Та нічого, встигнуть «вухасті» вийти. Я раніше також не платив. З вагона у вагон бігав. А за що ж тут гроші віддавати? Ще й вартість квитка постійно зростає.

А от пасажир електропоїздів Олександр Сусленко переконаний: тому і сервісу немає, що майже ніхто не платить.

— Коли роками їздиш в електричках, то починаєш по обличчях упізнавати, хто заплатив за проїзд, а хто ні. «Зайцями» їде відсотків 60, а то і більше, — ділиться спостереженнями Олександр.

Щоправда, останнім часом на них Укрзалізниця влаштувала справжнє полювання — місячник боротьби з безквитковими пасажирами. У лютому контролери-ревізори Південно-Західної залізниці оформили штрафів на суму понад 10 тисяч гривень. Та стан електропоїздів такі суми навряд чи змінять.

За даними прес-служби Укрзалізниці, приміські пасажирські перевезення були і залишаються неприбутковими. Минулого року збитки від них становили майже 2,6 млрд. грн. Тому і коштів для оновлення рухомого складу немає. Мовляв, зарадити цьому могло б підвищення вартості проїзду. Між тим, протягом 2008—2009 рр. тарифи на Укрзалізниці уже зросли на 30—40 відсотків. А результатів, за словами пасажирів, і досі не видно. Більшість вагонів — морально та фізично застарілі.

У Київ нам пощастило повертатися в порівняно новій та чистій електричці. Такою вона була, поки в неї не сіли пасажири. Група молодиків уже на другій хвилині подорожі почала спльовувати собі під ноги. Якась дівчина чистила взуття, поставивши ноги на сусіднє порожнє сидіння. У маленької дівчинки впала цукерка. «Нехай лежить», — сказала мама і обтрусила лушпайки з брудних рук на підлогу. Про те, що після них у цьому вагоні ще їхатимуть люди, здавалося, мої сусіди і не думали. Можливо, у тому і причина усіх наших бід. Якщо хочемо їздити у чистих вагонах комфортно, то дбати про це повинен кожен з нас.

Електричкою їздила
Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Зачарований лист від предків

Післязавтра Чистий четвер — час пекти паски й розмальовувати писанки. Раніше про писанкарство говорили винятково як про мистецтво, а не як про щось таке, що можна створити власноруч. Узагалі сьогодні мало хто розуміє різницю між крашанкою та писанкою, і дедалі частіше віддають перевагу «великоднім наклейкам», які не мають нічого спільного з народними традиціями.

Яйце з прадавніх часів символізує продовження життя, народження живого з неживого (курки з яйця). Яйця, як символ відродження, знаходили в язичницьких похованнях, у міфах багатьох народів світ народжується з велетенського яйця. Тому писанка (нанесені на яйце божественні символи) вважалася могутнім талісманом проти злих сил. Це була своєрідна молитва, на якій зображували мати-прародительку, сонце, риб, оленів, півнів, світове дерево. Кожен із цих образів був символом, який означав прохання. Приміром, жінка, яка хотіла народити дитину, малювала на писанці зірки та крапки, що символізують дітей. Щоб бажання збулося, цю писанку слід було подарувати дітлахам. Селяни часто малювали заштриховані трикутники, просячи в природи дощів. На сучасних писанках можна зустріти орнаменти, що збереглися з часів палеоліту! Скажімо, так званий візерунок «ведмежі лапи» чи «вовчі зуби» — це відгомін культів поклоніння первісних людей ведмедю та вовку. Розповідати про символіку писанки можна безкінечно, тут варто лише зацікавитися. Проте не менш цікаво створити писанку самому.

У столичному музеї Івана Гончара щороку перед Великоднем усіх охочих вчать мистецтву писанкарства. Причому кількість бажаючих власноруч виготовити писанку зростає. В одну із субот майстер-клас відвідали 250 осіб! І, за словами старшого наукового співробітника музею Мирослави Вертюк, до них почали приходити не лише класи зі шкіл, а й молоді сім'ї з дітьми. «Це дуже важливо. Бо якщо до нас прийшли батьки з дітьми, це означає, що традиція писанкарства в цій родині збережеться», — підкреслила науковець. А зберегти цю традицію справді необхідно.

Передусім, розповідає Мирослава Вертюк, треба розрізняти крашанку та писанку. Крашанка — це варене яйце, яке фарбують найчастіше в один колір (здебільшого червоний чи коричневий) і потім у Великдень їдять. Крашанками грають «у битки» — б'ють одне яйце об інше, чиє трісне — той програв. Писанки не варять, це сирі яйця, які розписують, а потім дарують чи зберігають увесь рік.

Щоб створити писанку, вам знадобляться: яйце (краще візьміть пусте, без білка та жовтка), простий олівець, писачок (спеціальний інструмент для нанесення воску на яйце), свічка, оцет, фарби для вовни та м'яка ганчірка.

У давні часи, розповіла Мирослава Вертюк, звичайно, фарби для вовни ніхто не використовував, бо їх просто не було. Брали натуральні барвники: лушпиння цибулі, настій із буряка, коріння яблуні. Однак сьогодні для виготовлення писанок використовують досягнення хімічної промисловості — фарби. Проте ще раз наголошуємо, що писанки, особливо виготовлені за допомогою фарб, не можна їсти!

Тепер, коли у вас усе готово, оберіть малюнок. Пам'ятайте, що, створюючи писанку, ви пишете прохання до природи. Тому писанкарі кажуть, що перед тим, як створювати писанку, треба помолитися, і писати її «з чистим духом».

Як обрати малюнок? Якщо у вас під рукою немає відповідної книги чи писанки, подарованої вам вашими предками, і навіть Інтернет, де можна знайти багато інформації про писанкові узори, вам недоступний, то спробуйте зобразити найпростіші символи. Скажімо, на щастя та здоров'я можна намалювати знак сонця — восьмираменну зірку; на врожай та довголіття — рослинні орнаменти: дубові, кленові листки.

Обравши малюнок, нанесіть його олівцем на яйце. Потім писачком наведіть малюнок воском, розігріваючи писачок над свічкою, щоб віск у ньому розтопився. Потім занурте яйце в оцет, щоб його знежирити, потім — у фарбу. Після цього висушене яйце розігрійте свічкою та витріть віск ганчіркою. Нанесений малюнок залишиться білого кольору. Ось у вас і вийшла найпростіша двохкольорова писанка. Щоб створити складнішу, треба або почитати відповідну літературу (до речі, в музеї мені порадили скористатися порадами Віри Манько, викладеними в книжці «Українська народна писанка»), або все ж відвідати майстер-клас із писанкарства. Успіхів!

Тетяна ПАСОВА.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Писанка (нанесені на яйце божественні символи) вважалася могутнім талісманом проти злих сил

Сьогодні міністр агрополітики Микола Присяжнюк під час першої після призначення на посаду прес–конференції розповість про перебіг весняної посівної

Будь–які державні програми, пов'язані з дотуванням не самих аграріїв, а нафтопродуктів, добрив та іншого, — це чи пряма, чи політична корупція, заявив керівник одного з аграрних холдингів Євген Ленг *(«АПК–Інформ»)*

СИТУАЦІЯ

Торгівці вимагають гривні

Прес-конференція президента Української зернової асоціації Володимира Клименка в Києві, в агентстві «Інтерфакс-Україна», відбувалася, як завжди, на хвилюючу для трейдерів тему: неповернення їм державою ПДВ за експортоване збіжжя. Останнього з липня, скаржаться торговці, вони вивезли за кордон 17 мільйонів тонн. А податку на додану вартість, який їм обіцяли повернути, «зависло» на 5 мільярдів гривень. У своїх негараздах експортери здебільшого звинувачують колишній уряд та сподіваються, що нинішній зглянеться на їхні проблеми. Бо у підсумку, попереджають трейдери, втрачають сільгоспвиробники — торгівці свідомо недоплачують їм за зерно ті кошти, які не повертає держава. Адже перекупники збіжжя наголошують, що формують ціни, не розраховуючи на повернення ПДВ.

Як пояснив пан Клименко, зернотрейдери — це не благодійні організації, покликані підтримувати сільгоспвиробників, а бізнес. У підприємництва у природі ж бо — робити гроші.

Зважаючи на невеселу фінансову ситуацію в країні, коли всі податки за квітень підуть на погашення зовнішнього боргу, експортерам навряд чи варто розраховувати на повернення усього й одразу. А компромісний варіант — віддати облігаціями — трейдерів не влаштовує.

Але на що ж у цьому випадку розраховувати сільгоспвиробникам? Візьму на себе сміливість стверджувати, що коли перекупникам посміхнеться вдача і держава таки віддасть їм ПДВ, навряд чи хліборобам, котрим ті зараз недоплачують, варто очікувати на якісь повернення від експортерів. Усе піде торгівцям у прибуток.

Іван ЛАЗНЮК.

Півострів може залишитися без фруктів

Крим цього року може недодержати десь три тисячі тонн фруктів і 50 тисяч тонн винограду.

За даними заступника міністра аграрної політики Криму Сергія Хмелевського, січневі морози пошкодили багаторічні насадження на загальній площі понад 12 тис. га, плодові — на площі 3,5 тис. га, виноградників — 8 тис. га. Найбільших збитків морози завдали підприємствам Бахчисарайського, Красногвардійського, Сакського, Сімферопольського та Первомайського районів. У зв'язку з цим Міністерство аграрної політики автономії порекомендувало забезпечити додаткову посадку овочів, збільшити посівні площі під зернові культури.

Георгій ВЕРВЕС.

Вимерзлі озимі вчені пропонують пересівати кукурудзою, соєю та горохом

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ

Як виростити щедрий врожай нинішнього непростого сезону — про це розповів під час конференції «Основні науково–практичні заходи стабільного виробництва продукції рослинництва в умовах 2010 року», яка відбулася у столиці, перший віце–президент Національної академії аграрних наук Віктор Ситник. За словами науковця, завдяки снігу, хоча температура повітря опускалася взимку місцями до мінус 32—34 градусів, на глибині вузла кущення вона не знижувалась нижче мінус 10 і навіть при безсніжжі не переходила критичний рубіж мінус 16 градусів.

Фото Світлани МАКОВСЬКОЇ.

У підсумку озимина після морозів збереглася на 90—100% і тільки на окремих обезсніжених полях навіть з розвиненими посівами відзначена загибель 20—30% рослин і 50—90% озимого ячменю та слаборозвинених рослин пшениці.

А ось потепління в лютому принесло озимим неприємності — сніг серйозно підтанув і з'явився застій води, і в пониженних відкритих місцях, і під снігом.

Зміна потеплінь похолоданнями в лютому — березні призвела до утворення льодової кірки, яка мала різний характер і залягала протягом 3—4, а місцями і 5—6 декад.

Найбільші площі під кіркою були в Харківській, Полтавській, Сумській та прилеглих до них районах сусідніх областей. Загальна площа озимини, вкритої льодовою кіркою, в другій декаді березня перевищувала 900 тис. га.

За даними Інституту рослинництва імені В. Я. Юр'єва, найбільше від льодової кірки постраждали слаборозвинуті посіви озимого ячменю та слабозимостійкі сорти озимої пшениці європейської селекції. Відрощування рослин показало, що озиме жито, озиме тритикале та озима пшениця української та російської селекції збереглись на 86—100%, а озимий ячмінь та озима пшениця західно-європейської селекції — лише на 30—40%.

Це підтверджує відомий тезис про те, що в регіонах з традиційно складними умовами перезимівлі, якими є східні області, не можна допускати розширення посівів такої слабозимостійкої культури, як озимий ячмінь, а також слабозимостійких сортів озимої пшениці, в т. ч. й іноземного походження.

Краще зберегли свою життєздатність під кіркою рослини озимини оптимально розвинуті, посіяні по кращих попередниках, удобрені з осені.

Дуже важливо своєчасно визначити пошкоджені та загиблі посіви, які підлягають пересіву. За узагальненими даними наукових установ, якщо на одному квадратному метрі на час відновлення весняної вегетації збереглось менше 250 нерозкущених, або менше — 200 розкущених рослин, такі посіви слід пересіяти такими ранніми ярими зерновими культурами, як ячмінь, пшениця, овес, горох, яре тритикале.

Ясна річ, пересів слід проводити в ранні строки, одночасно з посівом ранніх ярих культур. Тут варто повторитися: в цьому році на частині полів через складні умови перезимівлі і сильну виснаженість рослин, необхідність пересіву може виникнути і в більш пізні строки, через 2—4 тижні після відновлення вегетації. Особливо, якщо ми матимемо справу з швидким пересиханням верхнього шару грунту. Таку озимину, звичайно, слід пересіяти кукурудзою, соєю, просом, гречкою, сорго. За попередніми прогнозами наукових установ, загальна площа пересіву озимих зернових культур в нинішньому році може становити 400—500 тис. га.

Важливим позитивним чинником нинішньої весни є високі вологозапаси грунту в усіх регіонах. За даними наукових установ, завдяки випаданню протягом зими опадів, які практично в усіх регіонах перевищили норму в 1,5—1,8 разу, на сьогодні в метровому шарі грунту міститься 180—190 мм продуктивної вологи. Як правило, в роки з такими великими вологозапасами грунту і навіть в південному регіоні формується високий рівень урожайності зерна озимих культур.

Науковці радять організувати належний догляд за озиминою. Через велику кількість зимових опадів повсюдно спостерігається промивання грунту, що спричинило вимивання доступних поживних речовин грунту в нижні, недоступні рослинам на початку вегетації, горизонти. За даними Інституту землеробства південного регіону в Херсонській області в березні під озиминою вміст нітратів у верхніх шарах грунту, де розміщена коренева система, становить всього 0,32 мг/100 г грунту, тоді як в шарі грунту 70—100 см — 0,75 мг/100 г.

Тому ослаблені в процесі зимівлі рослини озимих культур обов'язково необхідно підживити азотними добривами з розрахунку 40—60 кілограм діючої речовини на гектар і чим раніше, тим краще. На добре розвинутих загущених посівах озимини, з метою запобігання вилягання посівів, їх підживлення проводять дещо пізніше, перед виходом рослин в трубку.

Слід мати на увазі, що для одержання високоякісного зерна озимої пшениці загальна доза азоту повинна становити не менше 80—100 кг/га. Після відновлення вегетації і досягнення грунтом фізичної стиглості розвинені посіви озимини слід заборонувати, що забезпечить розпушення верхнього ущільненого шару грунту. Це зменшить випаровування вологи, частково знищить сходи бур'янів, сприятиме загорбанню в грунт внесених поверхневим способом добрив. Складною є фітосанітарна ситуація на полях. Наявність снігового покриву на полях під час перезимівлі сприяла добрій перезимівлі шкідників. Тому в посівах озимих зернових культур слід очікувати надмірну кількість жужелиці, клопа-черепашки, злакових мух, попелиць, трипсів та інших шкідників. Хоча чисельність мишовидних гризунів на полях дещо зменшилась завдяки проведеним захисним заходам та підтопленню нір талими водами, на значних площах їх кількість перевищує пороги шкодочинності, тому боротьбу з ними необхідно продовжувати.

Добре перезимували нинішнього року сходи бур'янів, забур'янені посіви обов'язково необхідно обробити гербіцидами, що значно підвищить ефективність підживлення. Для економії коштів обробку посівів слід проводити у фазі кущіння баковими сумішами фунгіцидів, гербіцидів та інсектицидів відповідно до рекомендацій наукових установ.

На конференції побувала Галина КВІТКА.

Будемо з хлібом

ВРОЖАЙ-2010

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Прогнози втрат озимих коливаються в межах від 13 до 25 відсотків від посівних площ під ними. Водночас середнім вважається рівень до 10 відсотків. Однак ці втрати, на думку фахівців УКАБ, не є критичними для країни. Навіть якщо справдяться найгірші очікування, не варто побоюватися серйозних наслідків для нашого продовольчого ринку.

Так, навіть із урахуванням площ, які перебувають у критичному стані, вал зернових прогнозується на рівні 40—45 млн. тонн. Несприятливі погодні умови найбільше позначаться на посівах озимої пшениці, виробництво якої може скоротитися на 2—2,5 млн. У результаті врожай цієї хлібної культури не перевищить 18—19 млн. тонн. Цього досить для повного забезпечення потреби внутрішнього ринку — ще близько 6 млн. тонн пшениці «залишиться», щоб продати за кордон. Загалом експорт зерна нового врожаю може становити до 18—19 млн. тонн проти 20 млн. у поточному сезоні.

Споживачам, зазначають експерти УКАБ, не варто хвилюватися — Україна залишиться з хлібом і обсяг експорту буде значним, а ушкоджені площі, швидше за все, доведеться пересіяти.

Світлана МАКОВСЬКА.

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ

З осені було посіяно 7,1 млн. га озимої пшениці (під урожай-2009 — 6,9 млн. га), 1,6 млн. га озимого ячменю (1,3 млн. га), 300 тис. га жита (450 тис. га).

Переохолодження лікують селітрою

АКТУАЛЬНО

Аграрії країни засіяли ярими зерновими понад 100 тисяч гектарів, повідомив віце-прем'єр з питань АПК Віктор Слаута. З них у Криму — 60 тисяч гектарів, ведуть роботи Херсонська, Миколаївська і Одеська області. У двадцяти регіонах «повним ходом йде підживлення озимих культур».

Розгортаються весняно-польові роботи, треба сіяти, місцями — пересівати. У кожному регіоні свої складнощі, якщо озимі уціліли, то потрібні додаткові кошти для придбання тієї ж аміачної селітри — щоб зміцнити ослаблі за тривалий морозний період рослин. Кожна область вибирає свою стратегію.

«На Полтавщині пересіватимемо всі площі, де озимини збереглося менш як 70 відсотків», — такі наміри озвучив під час науково-практичної конференції у Києві начальник обласного управління АПК Олександр Сень. І пояснив: «У країні більш-менш нормальна ситуація з озимими, це означає, хлібом ми будемо забезпечені, отож зберігати низьковрожайні площі немає сенсу».

«Ми інколи зловживаємо терміном «складні погодні умови», — зазначив Олександр Сень, — але в Полтавській області вони на весну так окреслюються. Я не хочу нагнітати ситуацію, але 80 відсотків озимини у нас було під кіркою, частина льоду досі лежить в північних районах. 45—60 днів кірки на полях — самі розумієте, що це таке, які це може мати наслідки. Ще одне питання — час відновлення вегетації. У нас є напрацювання вчених, що якщо пізнє відновлення вегетації — низька врожайність озимини може бути, хоча високою очікується якість.

Чим пересівати? Вважаємо, ячменем — не надто перспективно. Ним пересіватимемо до 30 відсотків. Ще 45—50 відсотків — кукурудзою, 15 — соєю, 6—7 — можливо, буряками. Буряки не по глибокій оранці можна посіяти, але за певних умов. І невелику кількість соняшнику — старатимемося, щоб його було якнайменше, бо й так цієї культури у структурі посівів багато».

Г. К.

Ослаблені рослини озимих культур обов'язково необхідно підживити азотними добривами

Подайте гроші на посівну!

РЕАЛІЇ

У господарствах бракує коштів для проведення весняно-польових робіт. На Вінниччині їх дефіцит становить приблизно 55 мільйонів гривень.

Теорія — одне, практика — інше

— У нас склади забиті... грішми, — гірко жартує керівник одного із сільгосппідприємств. — Минулорічне зерно так і не продали. Схоже, зробити це вдасться не скоро. Якщо восени за тонну давали вісімсот гривень, то нині про таку ціну вже не йдеться, торгуватися починають із шестиста гривень за таку ж кількість збіжжя. Причина навіть не в апетитах трейдерів. Хоча вони, на відміну від нас, завжди залишаються з прибутками. Біда в іншому — їм не повернули кошти за експорт зерна, маю на увазі податок на додану вартість. От і «скинули» ціну. А нам вивернули кишені ще й тим, що не заплатили обіцяну дотацію за цукрові буряки. Теоретично гроші є, а насправді...

Співрозмовник каже, якби вдалося продати зерно, що лежить на зберіганні, не треба було б просити милостиню. Коштів вистачило б і на закупівлю насіння, і на придбання пального. Як бути нині, не знає. Банки припинили кредитування. На державу сподівання марні, бо без прийняття бюджету нічим не допоможе. «Якщо ситуація не зміниться, — припускає керівник господарства, — частина поля залишиться незасіяною. Трохи тішить те, що весна запізнилася. Є якийсь час на пошук, як вийти з ситуації».

— Пам'ятаю, у деякі роки на посівну знаходили кошти в обласному бюджеті, — приєднується до розмови ще один господарник. — Коли було складно, депутати збиралися, перерозподіляли бюджет і нам перепадало трохи грошей. Чому б тепер не зробити так само? Не можна ж залишити поле голим. Бо самі такими станемо. Як мені відомо, більшість господарств має гроші. Там, де потужні інвестори, фінансових проблем не виникає. Могли б керівники області звернутися до багатих з проханням, щоб допомогли бідним. Ми б восени повернули позичку. Якщо не хочуть допомогти грішми, нехай допоможуть технікою, чи насінням...

Навіть у багатих, як їх назвав співрозмовник, викликає занепокоєння те, що чим ближче до посівної, тим дорожчим стає пальне. Аграрії не пам'ятають жодного року, коли б у час «гарячих» польових робіт його постачальники не «накручували» ціни. Обіцяних державою десять відсотків під потреби дизпалива за пільговими цінами аж ніяк не вистачить, щоб засіяти поле.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА (з архіву «Голосу України»).

Рослини підживлювали вночі

Поки бідні шукають грошей, багаті вже вийшли в поле. У південних районах краю — Ямпільському, Крижопільському та Томашпільському — значну частину земель орендує концерн «Укрпромінвест».

— Із двадцяти тисяч гектарів озимини вже підживили аміачною селітрою посіви на двадцяти тисячах, — каже заступник начальника Ямпільського районного управління сільського господарства Василь Рочняк. — Техніка працює по мерзлоталому грунту. Дехто виводить у поле механізми вже о другій ночі. Інвестор забезпечив господарства переважно іноземними машинами й механізмами. У них така система освітлення, що можна працювати навіть темної ночі. Так, до речі, збирали буряки восени. Ловили погожу пору. Тепер використовують нічні заморозки, щоб машини могли без перешкод рухатися полем. Сніг у нас уже зійшов. Лежав довше, ніж у минулі роки. Бо покривало було товстіше. Тому звичний графік посіву ранніх зернових доведеться змістити. Передбачаємо, початок посівної припаде на першу декаду квітня. Під кінець декади, сподіваємось, сіятимуть у всіх господарствах. Хоча традиційно цю роботу починали в останній тиждень березня. Холодна сніжна зима внесла корективи.

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ

Вартість тонни дизпалива на АЗС Вінниччини подорожчала з початку березня в середньому на 45 гривень, бензину — ще більше. Тільки один комерційний банк в регіоні декларує фінансову підтримку аграрному бізнесу. Для успішного проведення в регіоні комплексу весняно-польових робіт 2010-го треба витратити 1,2 мільярда гривень.

У тих господарствах Ямпільського району, де землю орендує концерн «Укрпромінвест», про проблеми з польовими роботами не йдеться. За словами пана Рочняка, у них забезпечені насінням, добривами. Без пального техніка теж не залишається. Інвестори, як і в минулі роки, обіцяють засіяти кожен клаптик орендованої землі. Незважаючи на те, що так само мають фінансові проблеми. За словами Василя Рочняка, третина минулорічного зерна в районі також лежить на складах. Тому й затрати коштів на гектар ріллі зменшаться у нинішньому році.

— Поки в державі не буде гнучкої цінової політики у питанні закупівлі хоча б основних сільськогосподарських культур, аграрії постійно відчуватимуть дефіцит коштів, — каже досвідчений керівник одного з господарств Ямпільщини. — Де таке бачено, щоб господарство виростило добрий урожай і не змогло його реалізувати? Ціни, які нам пропонували восени і роблять це тепер, нижчі від собівартості зерна. Хіба можна на таке погодитися? Проблема реалізації зерна минулорічного врожаю не тільки наша. Така ж ситуація загалом у державі. Її треба вирішити розумно. Та ще й швидко. До нових жнив. Інакше буде ще більше проблем.

Ріпак замінять гречкою та вівсом

Озимі у згаданому Ямпільському районі вийшли з-під снігу в задовільному стані. Саме його висока товщина врятувала рослини від загибелі під час сильних морозів. Нинішньої зими вони не обминули навіть цей південний район, що на кордоні з Молдовою. А ось площі під ріпаком доведеться пересівати. Керівники деяких господарств кажуть, що робитимуть це переважно круп'яними культурами. Посіють більше гречки, гороху, вівса, кукурудзи. На них збільшився попит.

Загалом в області така сама ситуація — озимий ріпак потребує поновлення приблизно на половині площ. У минулі роки у такій ситуації висівали ярий ріпак. Однак ця культура не віддячує високою врожайністю. Замість неї сіятимуть кукурудзу, сою та зернові. Від їх вирощування і господарства теж мають прибуток. До того ж немає проблем з посівним матеріалом.

Так само планують розширити площі під цукровими буряками — приблизно до 72—75 тисяч гектарів. Торік не посіяли навіть 50 тисяч.

— Значне підвищення вартості цукру спонукало господарників до того, що вони, як мовиться, зняли капелюха перед традиційною для нашого регіону культурою, — кажуть фахівці обласного управління сільського господарства і продовольства. — Якщо вдасться засіяти задекларовану площу, навіть за середньообласного показника врожайності буряків, з отриманої сировини можна буде зварити приблизно триста тисяч тонн цукру. Щоправда, це попередні розрахунки. У 2009-му вінницькі цукровари видали «на-гора» тільки 205 тисяч тонн солодких кристалів. Такого низького показника регіон, який називають «цукровим Донбасом», не мав за всі роки незалежності держави.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Буряк перепрошують

ТЕНДЕНЦІЇ

Схоже на те, що минулорічний недобір цукру став уроком для аграріїв Тернопільщини. А ще стимулює висока ціна на цей продукт, тому нинішнього року сільгоспідприємства планують виділити під цю культуру понад 44 тисячі гектарів — на 10 тисяч більше, ніж торік. Ще 8,2 тисячі гектарів обіцяють засіяти селянські господарства: буде цукор якщо не на продаж, то для себе.

— Посіяли б і більше, — каже начальник обласного управління агропромислового розвитку Андрій Хома, — але цукор подорожчав взимку, а грунт під цукровий буряк готують з осені. Можливо, деяка частина площ вивільниться з-під озимого ріпаку, який погано перезимував. Їх можна засіяти буряком: поле під ріпаком оброблене, мов грядка.

Андрій Іванович згадує, що коли на одній з нарад у червні минулого року він прогнозував ціну цукру на рівні 7 гривень за кілограм, то його назвали панікером. Натомість вона зросла мало не вдвічі. Але, як завжди, виграли від цього передусім трейдери. Сільгосппідприємства задекларували ціну на рівні 6 — 6,5 гривні, а перекупники продавали по 9,5. І все-таки господарства, які мали цукор, дещо змінили фінансове становище. Принаймні матимуть за що провести посівну. Нині цукор трохи подешевшав, але не настільки, щоб його було невигідно сіяти.

Проте не всі такої думки. ТОВ «Україна», що у Підволочиському районі, цього року цукровий буряк не сіятиме. Не сіяли цю культуру і торік, хоч позаторік господарство, яке очолює Герой України Олег Крижовачук, здало на цукровий завод 140 тисяч тонн цукрових буряків. А вирощувати їх тут уміють, врожайність — понад 600 центнерів з гектара. Сучасну техніку також мають. Олег Петрович спершу відмовився коментувати своє рішення, а потім сказав: «Ось коли матимемо свій цукровий завод, тоді й сіятимемо». Це не така вже й фантастика, як може видатися на перший погляд. Тепер «Україна» споруджує сучасний елеватор, який, можливо, вже прийматиме цьогорічний урожай. Отож проблема із зберіганням зернових буде вирішена для сільгосппідприємств району.

Що й казати, відносини з цукроварами — болюча для аграріїв тема. Заради справедливості слід сказати, що вони завжди були непростими, а нині — й поготів.

Сільгоспвиробники чекають, що і держава задекларує свою політику в галузі виробництва цукру. Торік практично не виконувалась жодна аграрна програма. З запланованих 150 мільйонів гривень різного виду допомоги область отримала лише 17. Усе це, звичайно, вилізе боком під час посівної, на яку бракує понад 100 мільйонів гривень. Але хлібороб завжди з надією виходить у поле...

Трохи статистики. Цього року Тернопільщина планує виростити 1,7 мільйона тонн буряків і виробити до 200 тисяч тонн цукру. Торік відповідно 1,2 мільйона тонн і 134 тисячі. За останні п'ять років «найурожайнішим» був 2006-й, коли область мала майже 230 тисяч тонн цукру. Але, зокрема, через низьку ціну на солодкий пісок почався спад. Лише населення скоротило виробництво солодких коренів у десять разів, сільгосппідприємства — майже вдвічі. Так що цьогорічний плюс у 10 тисяч гектарів — лише перший крок до повернення вже завойованих позицій.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

КОЛОНКА ОГЛЯДАЧА

Тепер спекулянтів знудить від солодкого

До літа цукор тільки дешевшатиме

Спекулянти знову лякають народ подорожчанням цукру. По телевізору раз у раз крутять попереджувальні сюжети, а в газетах дедалі частіше так звані аналітики розміщають статейки, що нагадують «заказняки». Мовляв, одразу після Великодня цукор знову зростатиме в ціні. Не зростатиме! Він уже подешевшав з 12 до 8 гривень за кілограм. І, крім спекулянтських інтересів, для його подорожчання до літа немає жодних передумов. Поясню — чому...

По-перше, ажіотаж навколо цукру наприкінці минулого — початку нинішнього року «прокручувався» уже не раз, наш запасливий народ набрав його на всі випадки життя. Отож купівельний попит геть відсутній. По-друге, на світових ринках солодкий продукт стрімко дешевшає. На Лондонській біржі торговці, які робили ставки «на підвищення», сумують, підраховуючи недоотриманий прибуток. По-третє, у країну завезли на пільгових умовах значні обсяги заморського цукру-сирцю, який ми зобов'язалися їсти в рамках нашого вступу до СОТ. За оцінками, його тут уже близько 200 тисяч тонн. Та й внутрішній ринок активно зреагував на зимове подорожчання солодких кристалів: чималу їх кількість легально і «контрабандними тропами» було завезено із-за кордону. Чи жарт, у пік подорожчання в нас цукру на Лондонській біржі він коштував удвічі дешевше. По-четверте, у країні цукру на складах валом, у спекулянтів вони тріщать по швах. Власне, цим і пояснюється викид інформації про майбутнє подорожчання. Що їм робити, як не сіяти ажіотаж, поширюючи чутки, якщо вони, нещасні, сидять, як дурні, на солодкому. Хоча не такі вже й нещасні — за зиму компанії-монополісти непогано нажилися за наш рахунок. Нескладна арифметика: якщо, приміром, на складі лежить 100 тонн цукру, і кожний кілограм продати на гривню дорожче, додатково виходить 100 тисяч гривень. А якщо лежить 100 тисяч тонн?! Отож привіт яхти, дорогі авто, вілли, особисті вертольоти! І здрастуй повна безконтрольність з боку держави!

Гадаю, це одне з найголовніших завдань нової влади — приструнити цукрових, бензинових та інших спекулянтів. Сприяти не розгулу торгашів, а відстоювати наші, простих споживачів, інтереси. Потрібно розібратися з антимонопольним відомством — нині воно, зізнатися, нагадує Моську, яка бігає навколо слона. Варто перейнятися питанням: чому асоціація цукровиків називається «національною», коли вона дедалі більше відстоює інтереси жменьки цукрових магнатів. І працювати в цьому напрямку. Якщо, звичайно, у планах нової влади керувати країною, а не просто «хапнути» і «відвалити», як це зазвичай буває.

Галина КВІТКА.

У пік подорожчання в нас цукру на Лондонській біржі він коштував удвічі дешевше

У Запорізькій області напередодні Дня Перемоги ветерани зможуть безкоштовно поспілкуватися по телефону із фронтовими друзями або рідними, що проживають в Україні або за кордоном

Золоті ключі від Сан-Франциско

Півстоліття тому, після 49–денного голодного дрейфу, екіпаж радянської військової баржі «Т–36» був знайдений в океані американцями. Із чотирьох героїв — двоє українців: 21–річний Анатолій Крючковський та 20–річний Пилип Поплавський. Останній — родом із Чемерівців, невеликого райцентру на Хмельниччині. Окрім ключів від американського міста, їм запропонували й американське громадянство. Та вони відмовилися і повернулися на Батьківщину. Що чекало їх там? І що відомо українцям про своїх славетних земляків тепер, коли світ згадав про півстолітній ювілей тих подій?

Знаменитий суп із чобіт і гармоні

За п'ятдесят років багато хто навіть із свідків тієї історії встиг про неї забути. А чемерівчанина Пилипа Поплавського вже й немає серед живих. Проходячи повз його скромну могилку, мало хто із земляків здогадується, що там похований справді легендарний герой свого часу.

Січень 1960-го ці двоє хлопців, як і їх товариші татарин Асхат Зіганшин та росіянин Іван Федотов, зустрічали як звичайні солдати будбату на одному з Курильських островів. Служба хоч і важка, але зовсім не героїчна: з кораблів, які не могли підійти до берега, треба було прийняти вантажі на свою баржу, а потім доставити до берега. Коли під вечір 17 січня хлопцям надійшов наказ вийти в море до чергового судна, вони не дуже зраділи. Тільки побували в бані! Та й море неспокійне. Але й вантаж довго не міг чекати в трюмах, тож усі четверо швидко ступили на баржу.

Але шторм несподівано набрав розмаху. Пригадують, що хвилі буквально вмить почали досягати півтора десятка метрів заввишки. Тоді й відірвало баржу «Т-36» від швартувальної щогли й почало кидати, як тріску. Хлопці пробували вести її до берега, але не міг двигун опиратися потужній силі стихії. Через майже півдоби, коли в баках закінчилось пальне, а баржа отримала пробоїну, здавалося, до загибелі лишається тільки мить. Та вона не настала.

Юнаки, яких винесло в океан, й уявити не могли, що їх чекає попереду довга й виснажлива боротьба за життя, спокуса славою і невизначена доля на батьківщині.

А тоді, коли шторм стих, вони трохи заспокоїлись: хтось же має їх знайти, тож варто протриматись якихось кілька годин, у крайньому разі — пару днів. А для початку задраїли пробоїну й узялись облаштовувати нехитрий побут: непогано було б відігрітись і перекусити. На баржі була «буржуйка», трохи пального до неї і ще — відро з картоплею. От тільки бульби розсипались і попали просто в мастило. Коли спробували зварити, виявилось, що їсти їх практично неможливо. Тоді хлопці ще жартували: «От сходити б до магазину за продуктами». Адже буквально за кілька годин до того, як вони сіли на баржу, їм видали гроші. А купити на них хоч щось із харчів не встигли. В океані купюри виявились непотрібними.

Взагалі дуже швидко погляди на життєві цінності в хлопців почали змінюватись. Але в перший день вони ще відшукали буханку хліба, дві банки тушонки, трохи крупи й банку жиру. Все це хотіли розтягнути на кілька днів. Але запаси швидко танули. Незабаром картопля із соляркою здавалась найсмачнішою у світі їжею, але її почали давати кожному по дві штуки на день. Плюс дві ложки крупи. Потім і цей пайок скоротили: на чотирьох — одна картоплина на день. А через тиждень дрейфування з'їли на чотирьох одну останню.

До голоду додавалася і спрага. Здавалось, океан дражниться своїми солоними водами. Прісна вода розлилась ще під час шторму, добували її з охолоджувальної системи баржі — по ковтку раз на дві доби.

Коли закінчилась картопля, пробували додати в раціон і зубну пасту, й навіть мило, але й смертельний голод не дозволяв назвати це їжею. Несподівано виручили ремінці від годинників, які різали тоненько, наче локшину, і варили з них суп. А після цього в хід пішли чоботи. Просто так жувати їх було неможливо, тож придумали «рецепт» приготування. Чоботи різали шматочками, а потім підпалювали. Після цього гіркі на смак вугляки ставали м'якішими, їх можна було проковтнути. На «десерт» додалася... гармошка. Знайдені там шматочки шкіри навіть не готували — вони були м'якими і йшли за м'ясо вищого гатунку.

Замість тихого прощання — світова слава

Спочатку хлопцям вистачало сил для спогадів про дім, друзів, а найчастіше про те, чим годують на березі. Часто навіть жартували. Після того, як з'їли гармошку, почали називати себе людьми з музичними шлунками. Але робили своє голод, холод і виснажлива праця (щоб не затонути, з баржі постійно треба було вичерпувати воду, бо друге дно пробите, як решето). Надія на те, що всіх їх обов'язково знайдуть, починала танути. У хлопців з'явились галюцинації. Стало важко рухатись. Вони вирішили, що просто мовчки попрощаються. А потім останній напише їхні імена — колись хтось таки дізнається, що вони там були.

Коли всі надії згасли, вони раптом побачили судно. 2 березня воно пройшло повз баржу, але... моряки не розгледіли її. Це був ще один страшний удар розчарування. Через чотири дні на обрії знову з'явився корабель. І знову мимо! І лише наступного дня (а він міг декому коштувати життя) побачили порятунок.

Спочатку не вірилось, що над головами літають літаки. Потім з'явилися вертольоти, а далі — корабель. Коли звідти почали давати знаки, щоб хлопці піднялись на борт, ті відмовились, намагаючись пояснити, що треба врятувати ще й баржу. Це ж тільки уявити: вони дбали про радянське майно! Тоді руку допомоги радянським воїнам простягнули американські солдати. А в роки холодного протистояння такий подарунок долі міг принести ще й небезпеку. Але не в океані, а в себе вдома.

Американці були вражені мужністю екіпажу, котрий 49 днів без запасів води та їжі протримався у відкритому океані. Вони розповіли всьому світові, що люди, які втратили кожен до тридцяти(!) кілограмів ваги, змогли не тільки вижити, а й не втратили людської подоби, зберегли почуття дружби, поваги і взаємодопомоги, що в подібних історіях майже неймовірно.

Саме тоді мер Сан-Франциско на урочистій зустрічі подарував кожному золотий ключ від міста. Хлопців підлікували, нагодували, одягнули. Весь західний світ облетів фотознімок, на якому четверо радянських солдатів нагадували легендарних хлопців із «Бітлз». Америка розгорнула перед ними обійми й запропонувала політичний притулок. Світ захоплювався мужністю і героїзмом цих юнаків.

Пилип Поплавський.

Легендарна четвірка під час урочистого прийому у вищого радянського армійського керівництва.

А на одній із перших прес-конференцій командир баржі Асхат Зіганшин знепритомнів від хвилювання. Він думав: «Як ми, радянські воїни, змогли прийняти допомогу від ворогів? І що тепер пояснювати вдома?»

Герої чи зрадники?

Тривога була невипадковою. Весь світ говорив про героїв баржі Т-36, а офіційна Москва кілька днів мовчала. Кремль вирішував, чи можна назвати героями тих, перед ким схилила голову Америка? Але, на щастя, назвати їх зрадниками, теж не наважився. Батьківщина зустрічала їх квітами, славою і прихильністю мільйонів радянських людей. Щоправда, в радянського керівництва не вистачило відваги нагородити хлопців Зіркою Героя, як думали поправах. Хтось із високих чинів зауважив: «Тоді слід нагороджувати й усю Америку за допомогу». Обмежились орденами Червоної Зірки.

Але це не заважало цілому поколінню шістдесятих ставитись до цієї четверки, як до справжніх національних героїв. У народі складали пісні. Поети і письменники присвячували їм свої твори. Юний Висоцький теж написав пісню «49 днів». Імена народних улюбленців досі безпомилково називають ті, хто півстоліття тому чув про їхній подвиг. А тодішня офіційна пропагандистська машина, хоч і не змогла замовчати подію, але не змирилась з тим, що вирішальну роль у ній грали США. Чи не через те життя двох українських хлопців так і не стало зірковим? Щоправда, Анатолій Крючковський таки нагадав у відділі кадрів заводу «Ленінська кузня» свою біографію — після того, як йому кілька разів відмовили у вакансії. Потім все-таки влаштувався і сорок років пропрацював на підприємстві. А чемерівчанин Пилип Поплавський закінчив мореходне училище, довгі роки служив на флоті.

— Одного разу мені довелось із ним зустрітись у Севастополі, — розповів нинішній завідувач Чемеровецького народного музею Михайло Кундис. — Хотілось поговорити про подвиг та героїзм. Але Пилип Григорович якось сумно зауважив, що пропагандистський галас навколо його імені швидко затих. Радянській країні потрібні були глянцеві герої, але без «американського сліду».

Навіть коли зі сторінок газет та журналів ще не встигли зійти знімки легендарної четвірки, в рідне село Поплавського вже навідались кадебісти. Про що розмовляли з матір'ю Пилипа, вона так ніколи нікому й не розказувала. Але в неї забрали всі листи від сина. Спецслужбу цікавило, чи немає там натяку на дезертирство й бажання втекти до США. Навіть після того, як хлопці побували в Сан-Франциско та Нью-Йорку, де отримали запрошення залишитися, дорогою до СРСР відвідали Шербур і Париж, і повернулись до рідного дому, їм усе ще не довіряли.

Не дивно, що й багато років потому Пилип Григорович відчував непомітну, але пильну увагу до себе з боку відповідних органів.

А коли п'ять років тому його не стало, навіть під час похорону вже не було ніякої уваги. Ніхто й не згадав про те, що закінчилось життя одного з легендарних героїв минулого сторіччя. Сестра перевезла тіло брата на батьківщину й сама поховала в селі Ямпольчик, де мешкає. Тепер вона доглядає за скромною могилкою. За табличкою з іменем не прочитати про океанську одіссею, якою захоплювався весь світ.

Радянська влада зробила все, щоб всенародна любов до команди баржі Т-36 забулась якомога швидше. Цю справу довершила незалежна Україна: імена двох українських мужніх хлопців залишаються майже невідомими молодому поколінню. Шкода, що ми так і не навчились шанувати нашу реальну історію.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Фото з архіву автора.

Нинішнього року він би святкував свій столітній ювілей. На жаль, Герой Радянського Союзу Федір Дудник відійшов у вічність ще 1986-го. Лишив про себе пам'ять як про справді мужню людину, цікавого співрозмовника, справжнього патріота.

Небо Федора Дудника

Майбутній герой народився у селі Луциківка Білопільського району в одвічній селянській родині. Тут закінчив початкову школу, пізнав азбуку життя на клаптику батьківської землі. Та хлопця вабив великий світ — от і зірвався 17-річним із рідної домівки. Працював на заводах Сум, Краматорська. Доки не призвали в армію.

Вища за політ лише мрія

Якось — не для преси! — Федір Федотович обмовився, що довоєнна армійська біографія в нього позначена такими двома основними датами, що, коли писав автобіографію, рука відмовлялася виводити цифри, і тоді він собі командував: «Пиши!». Бо й справді — в армію призвали 1933-го, після навчання у Харківській школі червоних старшин, а в 1937-му, після закінчення Київського артучилища, став кадровим офіцером. Дудник мріяв стати льотчиком, подавав рапорти, доки не потрапив до Харківського авіаційного училища. Потім став штурманом ланки літаків 8-го бомбардувального авіаполку. У 1940-му брав участь у так званій Зимовій війні з фінами, набутий досвід невдовзі знадобився у Великій Вітчизняній.

...У її грозове небо вперше піднявся вже 26 червня 41-го, штурманом в екіпажі прославленого пізніше аса, двічі Героя Радянського Союзу П. Тарана. У цьому екіпажі літав аж до вересня 42-го. Основне завдання бомбардувальної авіації дальньої дії, в якій служив Федір Дудник, — завдавати ударів по ворожих аеродромах, залізничних вузлах, скупченні техніки. У штурмана роль важлива: точно вивести бомбардувальник на ціль. І він у будь-яку погоду, удень чи вночі справлявся із завданням на п'ятірку з плюсом. Ось рядки з його спогадів.

«Стояв початок жовтня 41-го. Розвідка донесла: біля одного з об'єктів у районі Синельникового зосереджена велика група ворожих танків і піхоти. Для завдавання бомбового удару командування полку виділило п'ять літаків. Ведучим був капітан Таран, штурманом — я. Низька хмарність і густа мжичка значно погіршували орієнтування. Та все-таки ми точно вийшли на ціль. Противник зустрів нас стіною зенітного вогню. Я здійснював бокову наводку і прицілювання: «Тільки б не промахнутися!» — пульсувала думка. ...Натиснув пускову кнопку. В гущу ворожих танків сипонули бомби. Після розвороту ми знову атакували ворога, цього разу шквалом кулеметних черг. Виконавши завдання, без втрат повернулися на аеродром...».

Здається — рядовий епізод. Але то були перші, найважчі тижні війни, і кожна така вдала операція справді ставала подією...

Епізод війни. Ні — героїзм воїна

А ось ще один бойовий епізод, уже з червня 42-го. На світанку бомбардувальник, де штурманом був Федір Дудник, вилетів у розвідку. «Після фотографування ворожих об'єктів в районі Маріуполя літак взяв курс на свій аеродром. І тут у повітрі з'явилися зо два десятка ворожих винищувачів. Урятувала майстерність командира, мужність і холоднокровність усього екіпажу. Ведучи безперервний вогонь, маневруючи по висоті та швидкості, нам удалося вирватися з ворожих кліщів і посадити пошкоджену машину на своїй базі. Зате вночі наша авіація бомбовими ударами майже вщент рознесла кілька цехів заводу, де гітлерівці ремонтували свої танки».

Отак упродовж усієї війни — кожен виліт на межі між життям і смертю.

Вересень 42-го — квітень 43 року, коли радянські війська вели напружені бої на півдні країни, авіація відігравала неабияку роль. Свої літаки німці концентрували переважно на аеродромах Криму і Тамані. Проти них, разом з іншими частинами, діяв і полк, де служив Федір Дудник. 12 березня під сильним вогнем противника Федір Федотович вивів свій бомбардувальник точно на ціль — залізничний вузол Керчі. Бомби викликали пожежу, знищили залізничне полотно, а заодно й кілька літаків, що стояли на замаскованому поруч невеликому аеродромі.

Скільки було отаких епізодів, коли доводилося показувати і професійне вміння, і крицеву волю, й готовність померти, але — перемогти...

18 серпня 1943-го війська Південного фронту розпочали визволення Донбасу. В ті дні екіпаж зі штурманом Федором Дудником здійснював по 3—4 вильоти на день. Його машина бомбила укріплені рубежі на річці Міус, гітлерівські ешелони на станції Волоховатій, залізничний вузол Пологи. Якось за два вильоти екіпаж Ф. Дудника знищив вісім ешелонів із живою силою противника, боєприпасами та пальним. Усі в екіпажі отримали бойові ордени, а на грудях штурмана Федора Дудника засяяла Золота Зірка Героя.

І над Берліном свій бойовий похід завершив

А війна тривала. Наш герой був двічі поранений, і після кожного поранення йому пропонували піти, як тоді казали, «по чистій». Та він добивався перед медкомісією повернення на фронт. І знову в небо. Бомбив ворожі об'єкти в Новоросійську і Севастополі, на Сапун-горі, Керчі й Одесі, Пловдиві і Будапешті, Бухаресті й Варшаві, під Прагою... Брав і Берлін: саме їхній екіпаж першим завдав нищівного удару по аеродрому Люббен, де групувалися німецькі літаки, які прикривали столицю рейху.

Загалом у роки війни Федір Федотович Дудник здійснив 312 бойових вильотів, під час яких його екіпаж знищив сотні одиниць ворожої бойової техніки, 40 німецьких літаків, безліч ешелонів із технікою і живою силою... Бомбардувальники, як відомо, не розраховані на повітряні бої, але екіпаж Ф. Дудника не уникав цього і збив у бою сім ворожих літаків.

Після Перемоги Федір Федотович залишався служити в армії, але фронтові рани таки нагадували про себе. Тож у 1949-му Герой Радянського Союзу, підполковник Федір Дудник пішов у запас. Жив у Сумах, Обирався депутатом міськради. Любив зустрічатися з молоддю, розповідати про грозову юність.

...Якось ми розмовляли про суперсучасні бойові літаки. «От би хоч раз на такому піднятися в небо!» — вирвалося у Федора Федотовича. А за кілька днів відважного пілота не стало...

Він пішов у вічність, але нам на спомин залишив про себе безкрайню синь мирного неба...

Владислав ЖМУРКОВ.

Суми.

Фото з архіву автора.

«Здесь штык нужней, чем карандаш...»

Поет Борис Котов загинув у боях за Україну

«Взрывы слева и взрывы справа,
В центре — смертная карусель.
И задумчивая Полтава
Перед нами лежит, как цель».

Ці рядки належать Борису Котову, а написано їх за місяць до смерті поета. Він був командиром мінометної обслуги 737-го стрілецького полку 47-й армії й загинув у рукопашному бою при форсуванні Дніпра. Похований у братській могилі в с. Пекарі Канівського району на Черкащині. Сержанту Котову посмертно присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

...Народився Борис Котов 1909 року в селі Пахотний Угол (нині Бондарський район Тамбовської області) у сім'ї сільського вчителя. Після закінчення школи працював секретарем сільради й одночасно викладав на курсах ліквідації неписьменності. В юнака пробудився літературний талант, він починає писати — вірші, публіцистику, прозу. У незакінченій повісті "Записки ліквідатора" (йдеться про ліквідацію неписьменності) із притаманним Котову гумором розповідається про життя в сільській глибинці. Та романтика перших п'ятирічок зриває хлопця з місця, він їде на Донбас, працює на горлівській шахті №9 «Підземгаз». Тоді ж на сторінках «Літературного Донбасу» з'являються його вірші, що несли в собі дух того часу.

За станом здоров'я Борис Котов був звільнений від військової служби, однак став добровольцем, зумів потрапити в діючу армію — на фронт.

Ось як описує його подвиг командир 737-го стрілецького полку майор Біляєв:

«Сержант Котов Борис Олександрович 27 вересня 1943 при форсуванні Дніпра в районі південної околиці села Калеберда першим доставив свій міномет на вогневу позицію і відкрив вогонь по противнику. 29 вересня 1943 супротивник зробив небезпечну контратаку на правий фланг наших бойових порядків на північний захід від села Пекарі. Помітивши скупчення піхоти супротивника, сержант Котов, встановивши свій міномет на відкритій позиції, вів влучний вогонь прямою наводкою. Німці наступали колонами, підтримані вогнем з самохідної гармати «фердинанд». Розстрілявши боєзапас, сержант Котов озброївся гвинтівкою і гранатами і, коли наша піхота піднялася для контрудару, тов. Котов кинувся на німців і вступив у рукопашний бій. Знищуючи ворогів гранатою, гвинтівкою і прикладом, тов. Котов наводив паніку в лавах супротивника, а коли німці почали тікати, переслідував ворогів. Своєю хоробрістю тов. Котов захоплював за собою й інших бійців. Осколком міни тов. Котов був убитий. Він загинув смертю хоробрих у боротьбі за свою Батьківщину. Гідний (посмертно) вищого ступеня відзнаки — звання Герой Радянського Союзу».

У своєму нарисі «Недоспівана пісня» письменник Іван Карабутенко пише: «Є щось символічне в тому, що могила Бориса Котова знаходиться поблизу Канева, неподалік від тих місць, де поховані Тарас Шевченко та Аркадій Гайдар. Ім'я Бориса Котова, як імена великого Кобзаря і улюбленого письменника радянської дітвори Гайдара, дбайливо зберігається в пам'яті вдячних нащадків. «Недоспівана пісня» — так названа книга віршів Бориса Котова, видана посмертно у 1960 р. у Донецьку. Ці гіркі слова дуже точно говорять про долю молодого талановитого поета, який у вересні 1943 р. загинув смертю хоробрих у боях за Батьківщину. Так на півслові обірвалася його натхненна пісня». Перша книга Б. Котова — «Стихи» вийшла у 1953 році — завдяки турботі рідних і друзів, які по крихтах збирали його літературну спадщину. Поета посмертно прийняли до Спілки письменників Радянського Союзу.

Ім'я Котова носять вулиці в Горлівці та на батьківщині поета — у райцентрі Бондарі. В Горлівці біля школи №2 встановлено бюст героя. Більшість фронтових віршів поета збереглися завдяки листам, які Котов писав додому з фронту.

«Умри, но стой! Назад ни шагу!
Ты эту землю не отдашь...
Здесь ценят стойкость и отвагу,
Здесь штык нужней, чем карандаш...»

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

На знімку: Борис Котов.

Жертви нацизму вимагають від «Німецьких залізниць» компенсації 445 мільйонів євро

У Варшаві відбулася прес-конференція представників ветеранських організацій, на якій жертви нацизму з Польщі, Росії, України та Білорусі закликали «Німецькі залізниці» Deutsche Bahn виплатити компенсацію в розмірі 445 мільйонів євро за перевезення людей у табори смерті в роки Другої світової війни.

Загалом під цим закликом підпис поставили понад 20 організацій із зазначених країн. Свій крок ветерани пояснили тим, що в роки Другої світової війни Deutsche Reichsbahn, предтеча сучасних «Німецьких залізниць», брала плату за кожен кілометр дороги, якими бранців везли в «табори для знищення». Колишні в'язні концтаборів уважають, що Deutsche Reichsbahn у такий спосіб «збагатилася за рахунок участі в цих масових злодіяннях».

Даріуш Павлось, голова фонду Польсько-німецького примирення, що є посередником у переговорах з Deutsche Bahn, зазначив, що жертви нацизму очікують від Deutsche Bahn «конкретної гуманітарної допомоги для колишніх жертв нацизму, яких під час Другої світової війни перевозили німецькими залізницями Третього рейху», **повідомляє РІА «Новини».**

Українська етно–хаос група «Дахабраха» завоювала Гран–прі в Петербурзі (премія імені Сергія Курехіна в царині сучасного мистецтва)

Богдан БЕНЮК отримав премію «Київська пектораль» за роль Кочкарьова у виставі «франківців» «Одруження»

ПОДІЇ

На українсько-литовському пленері

Надзвичайний і повноважний посол Литви Пятрас Вайтекунас запросив наших літераторів спільно відзначити 20–річчя з дня проголошення литовської незалежності.

— Для нас це теж велике свято, — вважають українські поети, — бо ми пильно стежили за подіями, які відбувалися у Литві два десятиліття тому, і слідом за братнім народом виборювали власну незалежність. Спеціально на цей вечір прибув гість — поет Владас Бразіунас, який влаштував читання віршів двома мовами. Він репрезентував мистецьке товариство «Magnus Dukatus Poesis», де поети пишуть твори українською, білоруською і литовською мовами, а потім їх перекладають, і в кожній країні влаштовують концерти, де читають вірші під автентичну музику. Товариство вже видало товстенний альманах своїх поезій. І тепер планує наступний.

Не відставали від гостей й українські автори. Поетеса Людмила Таран прочитала вірші Антанаса Юнінаса в перекладі Юрія Андруховича, зазначивши, що познайомилася с литовським автором на Львівському книжковому форумі. А Валентина Давиденко і Софія Майданська декламували власні твори, написані під враженням поїздки до Вільнюса. Пані Майданська навіть зізналася, що під час подорожі закохалася в литовця, тому її вірші по-особливому піднесені. А ще вона створила поему, присвячену картинам Чюрльоніса.

На пленері в Паланзі побували й українські художники. Іван Донич показав на моніторі комп'ютера чудові морські пейзажі, супроводжуючи перегляд власною грою на сопілці. Живописець виконав дві литовські мелодії.

До слова, в Києві плідно працює товариство імені Майдоніса. Його представники прочитали твори поета в українському перекладі і порадили, що «Антологія сучасної литовської поезії», видана в Україні ще у 80-ті роки, має попит.

Валерія ПОЛІЩУК.

Музика у фортеці

«Артцентр», яким опікується Віктор Пінчук, має намір організувати в Старій фортеці Кам'янця–Подільського концерт симфонічної музики.

Якщо задум здійсниться, кам'янчани побачать на цьому концерті в статусі першої скрипки оркестру свого земляка Тараса Яропуда. Кілька років тому Стара фортеця вже була сценою для виступів — Пономарьова, камерного оркестру «Київські солісти». Акустика тут надзвичайна. Згодом фортеця привабила рок-музикантів, але охоронці старовини після кількох рокфестивалів заявили про негативний вплив високих децибелів на пам'ятку. А ось виступи камерних музикантів музей тільки вітає.

Віра ШПИЛЬОВА.

Поезія цікава відкриттями, а не переспівами

До 75-ліття від дня народження Вадима Крищенка

Його ім'я відоме не лише людям старшого покоління, а й молоді. Пісні на слова поета лунають з уст відомих співаків. Вони сповнені доброти, щирості, відвертості, а головне — любові до українського слова.

— Вадиме Дмитровичу, читаючи ваші вірші, мимоволі замислюєшся, як виникають такі сюжети, образи, герої? Що дає життя римованим рядкам?

— Важко сказати... Не можу розкласти на полички все, що діється у моїй душі, у моєму серці. Звичайно, спочатку створюю і програю в собі ситуації. Адже те, що пишу, не обов'язково фотографія мого життя. Для мене дуже важливо знайти у пісні ті основні слова, які б запам'ятовувалися, були її основою. В поезії, особливо в пісні, я гранично щирий. Більшість ліричних пісень із тривожно-щемливою ноткою, а не з відверто радісною. Мабуть, тому, що в житті трішечки більше песимізму.

— Чи пам'ятаєте свій перший вірш? Про що або про кого він був?

— Почав писати давно, ще зі школи. Пам'ятаю, що першою написав поему про партизана. Це був шостий чи сьомий клас. Все-таки воєнна тематика на ті часи була актуальною. А коли закінчував школу, вперше надрукував вірші в обласній газеті «Радянська Житомирщина». Це було своєрідне прощання зі школою.

— Справжнє кохання не минає безслідно. Особливо у поетів. Як воно позначилось на вашій творчості?

— Кохання — це те, що робить світ сонячнішим, душу — радіснішою, а життя і долю — світлішими. Неможливо уявити поета, який би обійшов цю тему. Звичайно, в мене є цілий цикл, присвячений коханню. І половина, а може, й більше моїх пісень — про кохання. Це і «Берег любові», і «Лебеді кохання», і «Кохана»... Я дуже хотів би, щоб у коханні кожен був щасливим.

— Яку роль у вашому житті відіграв Андрій Малишко? Чи вважаєте пророчими його слова про ваші вірші?

— Коли я дав йому свою книжечку, він так подивився на мене і сказав: «Вадиме, ваші вірші, як пісня». А я думав — добре це чи погано... Мабуть, він справді вгледів пісенний склад моїх віршів.

— Пісні маскультури мають неабияку популярність. Чи можуть вони витіснити народну пісню? Що може зробити держава, щоб цього не сталося? І як прилучити сучасну молодь до української пісні?

— У нашому суспільстві все побудоване на грошах, але десь вище них — душа. Українська пісня — найперший і найщиріший носій рідного слова. Держава повинна робити все можливе, щоб українська мова звучала не тільки під час публічних виступів, а й у кожній родині. Бо кому близька мова, тому близький народ. Шкода, що відходить радіо, а його нішу повністю займає телеекран. Думаю, відходить перший канал. Держава може і повинна сприяти проведенню концертів кращих українських виконавців у палаці «Україна», транслювати їх на телебаченні. Тепер народна пісня не має ні матеріальної, ні моральної підтримки з боку влади. А для популяризації української пісні потрібно, щоб молоді виконавці співали рідною мовою. Яскравим прикладом є Софія Ротару, яка заспівала «Одну калину». Пісня враз стала популярною. Хоча це дуже повільний процес, ми повинні робити послідовні кроки в усьому. Але, насамперед, держава має бути українською.

— А хто з виконавців ваших пісень справив на вас найбільше враження?

— Можу сказати про людей, які були близькі мені, й яких, на жаль, уже немає. Перед їхньою пам'яттю я схиляюся. Це прекрасна співачка, нішу якої ще не зайнято, Раїса Кириченко. Вона співала, немов образом України. Ми записали з нею більше десяти пісень. Також хотів би сказати про Назарія Яремчука, чудового співака, який дуже рано згас. До цих імен віднošу Івана Мацялка, Ігоря Білозіра. А серед нинішніх — Іво Бобул, Іван Попович, Павло Мрежук, Михайло Брунський...

— У чому вищий прояв майстерності поета-пісняра?

— Мабуть, у тому, коли пишеш пісню на готову музику, як було з піснею «Хай щастить вам, люди добрі». Треба знайти поетичний образ і водночас потрапити в ті такти, що написані в музиці.

— Що б ви побажали тим, хто пише вірші й мріє, щоб вони полюбилися публіці?

— Хотів би побажати, щоб вони писали. Адже писання — це вже благородство. До мене дуже багато людей приносять вірші, пісні. Не можу сказати, що все це справжня поезія, але це потреба самовираження. І потрібно підтримувати її. Хоча серед них трапляються і талановиті поети. Також треба бути наполегливим: надсилати свої доробки співакам, композиторам, у редакції. Необхідно бути дуже активним, а не чекати, що впаде зірка з неба. Намагайтеся знаходити щось нове, а не наслідувати когось. Поезія цікава відкриттями, а не переспівами. Шукайте себе в слові. Воно в поезії надзвичайно важливе.

Розмовляла Юлія ТУЖИК.

Відвертість

Я не святий — усе було,
За чимось я жалкую, може...
Та я не відвертав чоло,
Коли світився образ Божий.
Були гріхи, була ганьба —
Пече мене ота провина.
Та кожний вірш мій — це мольба,
Щоб ти воскресла, Україно.

Вадим КРИЩЕНКО.

Куліш повернеться із фондосховищ!

У Чернігові презентовано перші два томи повного зібрання творів Пантелеймона Куліша та останнє число «Хроніки–2000», повністю присвяченої цьому видатному діячу історії, літератури, культури. Ми попросили відповідального секретаря редколегії літературознавця Олеся Федорука **(на знімку)** розповісти про зроблене, плани на майбутнє.

— Коли виникла ідея видати всього Куліша?

— Задум належить професору Гарвардського університету Григорію Грабовичу. Він ще у 1970-х роках планував здійснити максимально повне видання творів Пантелеймона Куліша. Але реально цю справу ми розпочали з ним на початку 2000-х років. Коли склали проспект повного зібрання, то вийшло 35 томів.

— Багато!

— Так, творча спадщина Куліша досить велика за обсягом. Досі не було жодного академічного видання його творів. Маємо лише їх передруки, науково-популярні видання. А серйозна робота з текстами Куліша, їх впорядкуванням, пошуком листів тільки фактично розпочинається.

— Чим будуть насичені 35 томів?

— Видання складатиметься із семи серій. Одна з них — художні твори (8 томів). Переклади і переспіви П. Куліша займуть 5 книжок. Наукові праці, публіцистику вмістимо в 9 томів. Аж 10 томів буде присвячено епістолярній спадщині письменника. Також до повного зібрання творів увійде щоденник, подорожні нариси, спогади (1 том), малярська спадщина (1 том). Наскрізної нумерації книжок немає — нумерація вестиметься в рамках серій. Видання томів здійснюватиметься в міру їх підготовки.

— Ви особисто впорядкували перші два томи унікального видання. Що там?

— До них увійшли всі відомі листи Куліша за періоди 1841—1850 (т. 1) та 1850—1856 роки (т. 2). А також і кореспонденція до нього, що розташована за хронологією. Епістолярна спадщина Пантелеймона Куліша дуже велика: збереглося не менш як три тисячі його листів. Він відгукувався на розмаїті питання свого часу — національні, суспільні, літературні. Писав завжди пристрасно, непогамовно, цікаво. Його кореспондентами були науковці, письменники, видавці, цензори. Якось, відповідаючи Михайлові Павликові на пропозицію написати спогади, Куліш сказав: «От би хто зробив хороше діло: той, хто позбирав би мої листи не ради мого я, а задля того, про що се я писано». Слушність цієї репліки ніколи не піддавали сумніву, Кулішевий епістолярій завжди вважався першорядним джерелом для розуміння літературних і суспільно-національних процесів XIX століття. Проте й донині цей епістолярний масив значною мірою залишається неопублікованим, а якщо й доступний сучасному читачеві, то нерідко за виданнями столітньої давності.

— Чи багато нового дізнаємося з майбутніх новодруків?

— Повне зібрання принесе чимало сюрпризів навіть для дослідників. Зауважу, наприклад, що його семитомна «История воссоединения Руси» й досі спочиває у рукописному варіанті у фондосховищах!

— Видання спецвипуску (№78) альманаху «Хроніка-2000» «Пантелеймон Куліш: письменник, філософ, громадянин» є, так би мовити, робочим зошитом повного зібрання творів?

— Так, це один із кроків до його підготовки. У збірнику подано ті праці Куліша, які друкували здебільшого за його життя. Письменника-історика, етнографа найкраще репрезентують його спогади, а також мемуари про нього. І нарешті, блок дослідницьких статей складається з класичних текстів, як, наприклад, Євгена Маланюка та Миколи Глобенка (остання, втім, маловідома навіть фахівцям). Це потужна спроба осмислити кулішівський феномен. Видання щедро ілюстроване, зокрема малюнками Куліша, що зберігаються в Чернігівському історичному музеї і значна частина яких друкується вперше за сприяння директора Сергія Лаєвського.

Бесіду вів Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Фото автора.

Yo, Gutsul, або Спогад про мої літні мовні курси

Прочитавши назву статті, не подумайте, що це розповідь студента, який улітку за кордоном удосконалював знання іноземної мови. Ні, за кордоном того літа я не був, але мову таки вдосконалював. Це була українська мова, точніше один з її діалектів. Все виявилося значно цікавіше та веселіше, ніж може здатися на перший погляд.

Влітку мені вдалося ненав'язливо попроситися в гості до мого друга Святослава, який живе на Закарпатті. І от я вже їду поїздом до Івано-Франківська, а там разом із сотнями дідусів та бабусь беру штурмом дизель-поїзд, який прямує до Рахова, кінцевого пункту подорожі.

Хоча мене попередили про існування діалектів і про те, що інколи буде важко зрозуміти гуцулів, а саме вони живуть у Рахові, я їхав з олімпійським спокоєм, милувався пейзажем за вікном і думав: «Хіба не зможу в рідній країні порозумітися з людьми, це ж не якась там провінція в Китаї!» Як показала практика, я був занадто самовпевнений.

Час від часу я вловлював вигук «йо» у розмовах між людьми, які сиділи поруч. З наближенням до Рахова це «йо» лунало дедалі частіше. Я грішним ділом почав прислухатися, чи не звучить після цих «йо» щось на кшталт «камон, бейбі, ага». Може, я їду в столицю реп-культури, де будуть автентичні представники цього стилю музики? Так я думав, аж поки дідусь, що сидів навпроти, спитав: «Кіко часів?» Справжня гуцульська вимова захопила мене зненацька, мій мозок шалено намагався зрозуміти сказане, але марно. Я озирнувся, сподіваючись, що дід звертається до когось за моєю спиною, та на моє нещастя там не було нікого. Дід кивнув на мій годинник і повторив: «Кіко часів?» Он воно що! «Пів на першу — відповів я, а про себе відзначив, що перший контакт з гуцулом, хоч і з деякими ускладненнями, таки відбувся, з чим я себе і привітав. А дід, знудьгований довгою дорогою, хотів ще поговорити й спитав мене: «А де їдеш?» Це мене дещо розсмішило. «Як де? В потязі їду!» Дід перепитав: «Їдеш — до Рахова?» «До Рахова» — випалив я. Він хитро посміхнувся і сказав, що там я навчуся говорити слово «йо». А що воно означає? Відповідь була елементарна: «йо» означає «так».

Трохи акліматизувавшись у новому мовному середовищі, я сам почав ставити запитання. Дід намагався «перемкнутися» на літературну українську мову, але для нього це було незвично. Все одно, поки доїхали до Рахова, я дізнався, що це місто лежить на висоті 440 метрів над рівнем моря і є найвище розташованим містом України, що Рахів колись називали гуцульським Парижем за його красу. Дідусь (він себе назвав вуйко Іван) показав мені Говерлу, Петрос, які можна бачити з вікна потягу, повідав, що цей дизель у народі звуть «Червона рута», хоча справжній колір його — червоно-іржавий, а останній вагон узагалі синій. Ще один варіант назви потяга — «ріхлик», від чеського слова «ріхле», тобто «швидко». Гумору цим людям не позичати — середня швидкість «експресу» не більше 30 км/год.

Завдячуючи вуйку Івану я прибув у Рахів уже майже гуцулом. Перше, що спитав мій друг Святослав, коли я виходив з поїзда, було: «Ну як там твоя гузиця?» Гузиця — це те, чим я сидів на лаві, поки їхав до Рахова. Як і всюди, за певних обставин, тут теж посилають одне одного саме туди.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Мій товариш, як і його друзі, котрі навчаються по всій Україні, коли приїжджає додому, в Рахів, розмовляє тільки традиційним гуцульським говором, їм це подобається, вони не дають зникнути цій дивній мові горян. Над моєю «неосвіченістю» жартували: «Як!? Ти не знаєш, що таке палачіптайка!? Це те саме, що і фандела! (сковорідка)».

Своєрідна також побудова речень. Закінчення всіх дієслів «ся», «сь» ставляться перед дієсловом. Наприклад, ми кажемо: «Я дивлюся», а гуцули говорять: «Я ся/си дивлю». В минулому часі «я» взагалі не вживається: «Дивив'єм си (я дивився) і дивим бим си» (я б дивився). Якось для мене влаштували показовий виступ. 20 хвилин двоє місцевих хлопців розмовляли між собою, розповідаючи прикольні історії на 100-відсотковому гуцульському говорі. Я з усього сказаного зрозумів 10—20 відсотків. Усі присутні трималися за животи від сміху, я теж сміявся з тих, хто сміялися, бо більше не було з чого. Я почув гуцульський варіант віршика «Наша Таня громко плачет»:

Реве Таня над ріков
Пливе лопта чет водов
Тихо, Таньо, не реви
Лопту ти не візьме фрас
Лопта фірми «Адідас»

Рівсти, ревати — плакати
Ріков, водою — річкою, водою
Лопта — м'яч
Лопту ти — м'яч твій
Фрас — чорт

Коли ми ходили в гори, одна дівчина послизнулася, і Святослав прокоментував: «Йй-бо, якби сь собов туй задарила досів грунем, так бим си шкірив, що качкалав бих си по помосту». Переклад приблизно такий: «Ого, якби ти тут впала вниз по горі, я б так сміявся, що валявся б по підлозі».

Моє вивчення мови поєднувалося з активним відпочинком: ми біциглювалися на біцигликах (каталися на велосипеді), ходили с шо джурджиком (ходили по хащах), а якби це зима, можна було б і полижуватися (покататися на лижах). Тепер я знаю значення деяких слів і коли зустрічався з Святославом з Рахова, який навчався в Києві, ми шифрувалися і розбалакували свої розмови відомими тільки нам гуцульськими словами. А всі дивляться великими очима, не розуміючи, про що йдеться.

P. S. ***Дуже шкода, що я не отримав сертифіката про закінчені мовні курси, зате завжди з теплотою згадуватиму фантастичну природу, зелене і затишне місто Рахів, щирих гуцулів і їхній такий незвичайно-чудовий говір.***

Володимир ГРАБОВЕНКО,
віце-консул Генерального консульства України в Торонто (Канада), член Національної спілки журналістів України.

Калинові острови Ірини Мироненко

Її голосом промовляє Слобожанщина. Його пізнають серед інших, так само професійно-досконалих. Філолог за освітою, журналіст за фахом і поет за покликанням — вона відтворює у радіопросторі неймовірну атмосферу людяності, щирості, ліричності і інтелігентності. Вона — Ірина Мироненко — головний редактор Харківського обласного державного радіо, автор і ведуча популярних програм, володарка багатьох нагород, лауреат і переможець вітчизняних і міжнародних конкурсів.

Цей рік розпочався для пані Ірини перемогою на фестивалі української журналістики «Калиновий острів — Польща», який був організований Ольштинським відділом українців та Рівненською ОДТРК за сприяння маршалка Вармінсько-Мазурського воєводства Польщі і Держкомтелерадіо України. Ініціювати проведення такого фестивалю в Польщі діаспору спонукала участь у щорічному вітчизняному фестивалі «Калинові острови». Два роки тому рівненські журналісти запропонували назвати калиновими островами й ті місця в світі, де проживають українські громади. Першим став «Калиновий острів — Польща».

Учасників фестивалю гостинно зустрів промислово-туристичний Ольштин, де є потужна українська діаспора і в Вармінсько-Мазурському університеті є факультет української мови. На суд міжнародного журі було подано 37 телевізійних та 18 радіопрограм українських та польських журналістів, які висвітлювали життя національних меншин і проблеми збереження автентичної культури та євроінтеграції.

З північного сходу Польщі на північний схід України прилетіла звістка про відзнаку програми І. Мироненко «Шлях Муравський, шлях Пястовський» дипломом І ступеня.

Шлях Муравський, шлях Пястовський... Дві історичні дороги йдуть через український і польський регіони — Харківщину і Великопольщу. Роздуми і спогади авторки, враження від подорожі до Познані і знайомство з українською полькою Юзефою Жилінською, яка народилася ще до Першої світової війни, — все це викликало в уяві спільне для українців і поляків слово «ШЛЯХ».

Вірші Миколи Вінграновського і Ліни Костенко в авторському читанні. Недільна меса в головному храмі Познані. Хвилини молитви. Концерт в Цісарському замку — свідку прусського володарювання і Великопольського повстання... Харків'янка зі старечотремтливим голосом наспівує польську пісеньку. За її плечима дві світові війни, страшні 30-ті, навчання в промакадемії, робота в комуні А. Макаренка і 95-річний шлях життя...

Ірина Мироненко стримано раділа польській вікторії, бо добіг кінця життєвий шлях її героїні. Пані Юзефа вже не заспіває і не почує, але з глибин Чумацького шляху вона посміхається тим, хто торує свої шляхи калиновими островами...

Олена УЗБЕК.

Харків.

Фото автора.

У НОМЕР

Книга про вічного Дон Кіхота

В Ужгородській українській богословській академії імені святих Кирила і Мефодія відбулася презентація книги письменника Андрія Дурунди «Художник і бунтар, або Вічний Дон Кіхот». Це документальна повість-монолог про художника Михайла Баника — заслуженого майстра народної творчості України, кавалера ордена «За заслуги» III ступеня, почесного жителя Ужгорода.

На презентації виступили народний депутат першого скликання, колишній голова Закарпатської облради Михайло Волощук, заслужений працівник культури України Василь Габорець, заступник ужгородського міського голови Федір Апшай, поет Михайло Ряшко. Ректор духовної академії професор Віктор Бедь з благословення предстоятеля Української православної церкви митрополита Володимира вручив герою і автору книги медалі рівноапостольного князя Володимира. Щедро ілюстровано книгу видрукувано у видавництві «Гражда» по-сучасному якісно.

До речі, це друга книга Андрія Дурунди із задуманого ним циклу «Роде наш красний».

— Життя не настільки коротке, щоб ми не встигли сказати заслуженій людині добре слово, — такої думки дотримується письменник.

Василь НИТКА.

Ужгород.

Рідкісні видання намагалися вивезти

Під час митного контролю у громадянина України, який слідував у причіпному вагоні Київ—Софія швидкісного потягу сполученням Москва—Софія, виявили рідкісні фоліанти творів Олександра Пушкіна та Михайла Лермонтова. Коштовні книги, датовані 1887—1912 роками видань, були загорнуті у звичайний рушник і сховані під особистими речами у господарській валізі. На виданнях проставлено штампи бібліотеки міста Полтава. Експерти-мистецтвознавці Чернівецької області вже підтвердили цінність затриманих книг та стверджують, що ці екземпляри підлягають зберіганню та реставрації. Їхній вивіз за межі України без дозволу Міністерства культури заборонено. Співробітниками Чернівецької обласної митниці відкрито справу про порушення митних правил за ознаками статті 352 Митного кодексу України: «Дії, спрямовані на переміщення товарів через митний кордон України з приховуванням від митного контролю». Раритетні книги вилучено.

Сергій СУЛИМА.

Мета спільна — поглиблення зв'язків

Житомирський польський театр відвідає з гастролями Краків, запрошення виступити у Польщі отримав також самодіяльний колектив з селища Мар'янівка Баранівського району. Це один з підсумків зустрічі з представниками польського Сейму та культурних товариств Кракова, яка пройшла в Житомирі в Польському домі за участю генерального консула Республіки Польща у Вінниці Кшиштофа Свідерека. Представники 15 різних польських організацій Житомирщини знайомили гостей з-за кордону зі своєю діяльністю задля налагодження творчої співпраці та розвитку зв'язків між двома країнами, пропаганди польської культури в Україні.

Олексій КАВУН.

Житомир.

Двоє хлопців розмовляли між собою на 100-відсотковому гуцульському говорі. Я з усього сказаного зрозумів 10-20 відсотків

З початку цього року аграрні підприємства восьми районів Сумщини зменшили (порівняно з відповідним періодом минулого року) загальні обсяги продажу худоби та птиці у живій вазі, *повідомляє наш власкор Владислав Жмурков*

У Рівному ветміліція вилучила більш як центнер зіпсованої риби, яку без супровідних документів продавали з автомобіля поблизу центрального ринку, *повідомляє наш власкор Олександра Юркова*

Майно розбрату,

або Як «Укртелеком» нерухомість «Укрпошти» забирав

Ніщо під місяцем не вічне, а особливо у нас. На хвилі чергової реорганізації Міністерство зв'язку України видало наказ №213 від 30.12.1994 року. Виробниче об'єднання «Кримзв'язок» на підставі цього документа з 01.01.1995 року було реорганізовано та на його базі створено два підприємства: Кримське республіканське підприємство поштового зв'язку «Кримпошта» — нині воно називається Кримська дирекція «Укрпошти» і Кримське республіканське підприємство електрозв'язку «Кримтелеком» — на даний час Кримська філія ВАТ «Укртелеком». У зв'язку з цим було здійснено поділ майна, у результаті якого затверджено розділові баланси районних (міських) вузлів зв'язку. На балансі Сакського районного вузла зв'язку виробничого об'єднання «Кримзв'язок» перебував триповерховий будинок районного вузла зв'язку по вул. Піонерській, 1 у м. Саки, а також — будівля гаража по вул. Промисловій, 2 у м. Саки.

Відповідно до акта поділу площ Сакського районного вузла зв'язку в 1995 році триповерховий будинок пошти загальною площею 2102 кв. м (вул. Піонерська, 1, м. Саки) і будівля гаража загальною площею 396 кв. м (вул. Промислова, 2, м. Саки) були поставлені на баланс «Кримпошти». Зазначений акт поділу було підписано в. о. директора Сакського районного вузла електрозв'язку Віктором Дегтярьовим і директором Сакського районного вузла зв'язку «Кримпошти» Ганною Одокієнко, а також головними бухгалтерами цих підприємств і затверджено їхніми генеральними директорами.

П'ять років не було причин для занепокоєння, але раптом у 2000 році начальник Сакського цеху № 2 Центру електрозв'язку ВАТ «Укртелеком» (правонаступник Сакського «Кримтелекому») В. Дегтярьов звернувся до виконкому Сакської міської ради з проханням про правову реєстрацію та оформлення права власності за цехом № 2 Саки на об'єкти нерухомості, розташовані по вул. Піонерській, 1 і по вул. Промисловій, 2 у м. Саки, у тому числі й на ті, які перебували на балансі підприємства поштового зв'язку. У тому ж році 24 листопада місцева влада приймає рішення «Про правову реєстрацію й оформлення права власності на об'єкти нерухомості за цехом № 2 Саки ВАТ «Укртелеком».

Відповідно до зазначеного рішення ВАТ «Укртелеком» зареєстрував у БТІ право власності в цілому на домоволодіння по вул. Піонерській в м. Саки й домоволодіння по вул. Промисловій в м. Саки. «Укрпошта» про рішення довідалася пізніше. Почалися довгі судові позови. Нарешті у вересні 2008 року Господарський суд Автономної Республіки Крим прийняв рішення — визнати незаконним і скасувати рішення виконавчого комітету Сакської міської ради від 24.11.2000 року «Про правову реєстрацію й оформлення права власності за цехом № 2 Центру електрозв'язку №1 КД ВАТ «Укртелеком». І далі — визнати недійсними видані виконкомом Сакської міськради свідоцтва на право власності ВАТ «Укртелеком» на нежитлові приміщення в цілому, розміщені по вул. Піонерській, 1 і по вул. Промисловій, 2 у м. Саки. Під час винесення рішення суд виходив з того, що рішення виконавчого органу місцевого самоврядування не відповідає вимогам чинного законодавства, оскільки міською радою здійснено реєстрацію права власності на спірне майно за ВАТ «Укртелеком», у той час, як зазначене майно є державною власністю й не може належати іншим особам.

Колегія Севастопольського апеляційного господарського суду 27 січня 2009 року прийняла інше рішення за позовом Українського державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта»: у частині визнання незаконним і скасування рішення виконкому Сакської міськради «Про правову реєстрацію й оформлення права власності за цехом № 2 м. Саки Центру електрозв'язку № 1 КД ВАТ «Укртелеком» відмовити, а також припинити справу в частині визнання недійсним виданого 14 грудня свідоцтва на право власності». Зокрема, апеляційний суд зазначив, що висновок суду першої інстанції зроблено без урахування доводів відкритого акціонерного товариства «Укртелеком» про те, що спірні будівлі було передано в статутний фонд громади. Також у рішенні зазначено, що наказом від 23 грудня 1999 року № 150 Державний комітет зв'язку та інформатизації України затвердив акт оцінки вартості цілісного майнового комплексу Українського державного підприємства електрозв'язку «Укртелеком». До акта оцінки вартості цілісного майнового комплексу створено додаток з переліком індивідуально визначеного майна, що передається до статутного фонду ВАТ «Укртелеком», у якому значиться також триповерховий будинок електрозв'язку, розташований в м. Саки по вул. Піонерській, 1 і гараж, розміщений в м. Саки по вул. Промисловій, 2. Крім того, суд спирався на рішення Євпаторійського міського суду АРК, згідно з яким спірні приміщення були на балансі «Укртелекому» і він ними користувався.

Кримська дирекція «Укрпошти» не погодилася з вердиктом апеляційної інстанції й подала касаційну скаргу до Вищого господарського суду України. 26 травня 2009 року цей суд приймає таке рішення: постанову Севастопольського апеляційного господарського суду від 27.01.2009 року залишити без змін. 6 серпня 2009 року відбулося засідання колегії суддів Верховного Суду України. І тут не знайшли підстав для перегляду попередніх судових рішень. Рішення його є остаточним і оскарженню не підлягає.

Але директор Кримської дирекції «Укрпошти» Олександр Сосін не збирається здаватися. У січні 2010 року він звертається до Генеральної прокуратури України з викладенням своєї точки зору на те, що відбувається. Він думає, що в цій справі рано ставити крапку. У своєму листі він пише, що в нього є підстави припускати, що одне із судових рішень, а саме Євпаторійського міського суду, яке стало підставою для відмови кримській дирекції «Укрпошти» для задоволення позову, має дві редакції. За цим фактом підприємство поштового зв'язку звернулося з матеріалами до прокуратури Євпаторії, яка у свою чергу направила їх до прокуратури Севастополя, а далі вони потрапили до Ленінського районного відділу внутрішніх справ Севастополя. Перевірка по ньому не завершилася досі. Олександр Сосін просить Генерального прокурора України перевірити факти.

Георгій ВЕРВЕС

P. S. Така ситуація з нерухомим майном кримської дирекції «Укрпошти», за словами її керівництва, склалася не лише в місті Саки, а й в інших містах Криму — Джанкої, Євпаторії, селищі міського типу Роздольне.

Учні житомирської музичної школи перемогли з «Апокаліптикою»

У Житомирі відбувся конкурс ансамблевої гри, в якому взяли участь юні музиканти з усієї області.

Піаністи виступали у приміщенні обласної філармонії, баяністи — у музичній школі №1, гітаристи та духовики — у музичному училищі імені Віктора Косенка, а скрипалі та віолончелісти — у музичній школі №2. Серед віолончелістів перше місце виборов ансамбль Житомирської музичної школи №4, де керівником Маргарита Зінов'єва, а концертмейстером Олеся Лебіга **(на знімку в другому ряду в центрі)**.

Юні музиканти на відмінно виконали твір з репертуару фінської групи «Апокаліптика» і вальс з кінофільму «Мій ласкавий і ніжний звір».

Олексій КАВУН.

Житомир.

Фото Михайла П'ЄХА.

Артисти дарують світло

МИЛОСЕРДЯ

Понад 30 тисяч гривень зібрали під час благодійного концерту–акції «Даруй світло», що відбувся у тернопільському палаці культури «Березіль».

Ці кошти потрібні для того, щоб привезти 40 інвалідних візків, 60 багатофункціональних ліжок та іншого обладнання для інвалідів. На початку квітня за ними до Франції відправлять шість автомобілів. Уже другий рік Тернопільський благодійний фонд імені Арсена Монастирського та ансамбль «Збруч» співпрацюють зі Спілкою пенсіонерів і ветеранів міста Решіко, яка допомагає тернопільським інвалідам візками, ліжками, ходунками, одягом. А ось доставка — за кошт українських партнерів. На території області обладнання безкоштовно доправляє до інвалідів, а також лікарень, соціальних закладів громадська організація «Самодопомога». Торік розподілено більше сотні інвалідних візків, проте їх потребує ще 150 осіб.

У концерті взяли участь понад 50 виконавців з усієї області, а також із Києва та інших міст. Тріо харківських бандуристок «Купава» вперше завітало до Тернополя. За словами учасниці гурту Юлії Мельникової, дівчата щасливі від того, що їхня частка буде у благородній справі. Вперше виступили на обласній сцені діти зі Струсівської школи-інтернату, а в перерві у фойє вони розгорнули виставку своїх робіт: вишивки, малюнки, роботи з бісеру. Їх охоче розкуповували ті, хто побував на концерті, адже виручені кошти матеріально підтримають вихованців цього закладу (для дітей з фізичними вадами). Голова обласної ради Олексій Кайда також придбав для себе виготовлену дитячими руками роботу. Він вважає, що такі акції об'єднують людей заради добра і милосердя.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

РЕГІОНИ

РІВНЕНЩИНА

У селі з'явився інститут

У селі Шубків Рівненського району згідно з постановою Президії Національної академії аграрних наук України на базі Рівненської державної сільськогосподарської дослідної станції створено Рівненський інститут агропромислового виробництва НААНУ.

Директором інституту призначено доктора сільськогосподарських наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України Володимира Польового. У такий спосіб підвищено статус, а отже, й імідж цієї наукової установи, яка має чимало напрацювань у технологіях вирощування сільгоспкультур, виробництва насіння, захисту рослин тощо.

Олександра ЮРКОВА.

ПОЛТАВЩИНА

Студентів прийматимуть і в Інтернеті

Як кажуть, від сесії до сесії живуть студенти весело. Але й поза межами аудиторій є у них проблеми: незадовільні умови в гуртожитках (або й узагалі відсутність самих гуртожитків), непорозуміння з викладачами, фінансові конфлікти, проблеми дозвілля тощо.

Відтепер цими проблемами опікуватиметься у Полтаві і громадська приймальня, яку створено на базі студентської ради міста, представники якої щочетверга прийматимуть студентів. До речі, потрапити на прийом віднині можна і в Інтернеті.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

ДНІПРОПЕТРОВЩИНА

Маршрут можуть скасувати через «зайців»

На Придніпровській залізниці провели місячник, спрямований на підвищення доходності перевезень у приміських поїздах.

За цей час понад 12 тисяч пасажирів без проїзних документів виявлено при посадці, майже 26 тисяч придбали квитки (на 86 тис. грн.) у поїздах, ще майже 10 тисяч осіб пільгових категорій не мали посадочних талонів. Перевіряльники також вилучили понад 500 підроблених або недійсних абонементних квитків, прострочених посвідчень та інших фальшивих документів. Торік збитки від приміських пасажирських перевезень сягали 366,5 млн. грн., повідомили в прес-центрі підприємства і зауважили, що залізниця залишає за собою право скасовувати приміські збиткові маршрути, у яких більшість пасажирів не оплачують проїзд.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

ЧЕРНІГІВЩИНА

Харківські писанки вразили чернігівців

У Чернігові на території Свято-Троїцького кафедрального собору відбулось відкриття виставки писанок «Вікно у дивосвіт». Віруючі були вражені багатством фарб, розписів справжніх мистецьких витворів. Свої роботи на суд глядачів виставив Харківський клуб писанкарства. Його представники ознайомили чернігівців з технікою виготовлення крапанки, мальованки, дерев'яної писанки. У відкритті виставки взяв участь народний депутат Валерій Дубіль, який подякував авторам за створені композиції, а також за подвижницьку роботу в справі відродження духовності.

Сергій ПАВЛЕНКО.

За місяць виявили понад 12 тисяч пасажирів без проїзних документів

Купчика не планували?!

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

Якщо вірити приказці, обіцяного сім років чекають. Колектив Кам'янець-Подільського медучилища вже сьомий місяць чекає призначення директора свого закладу, якого він обрав 27 серпня 2009 року переважною більшістю голосів на зібранні вищого органу громадського самоврядування — правочинних загальних зборах, згідно з попередньо оголошеним конкурсом, прозоро, демократично, за всіма вимогами Закону України «Про вищу освіту».

Власник цього комунального закладу — Хмельницька обласна рада. Її керівництво ще восени обіцяло зняти напруження в училищі. Про все це наша газета вже двічі писала торік у номерах за 23 вересня та 5 грудня. Жодної відповіді на публікації від обласної ради редакція не отримала. Жодної оцінки ситуації я так і не побачила. Забули?!

Наразі є дві причини знову порушити «забуте» питання. По-перше, Василь Белявський не виконував обов'язків директора (працював з 2008 року, підкреслимо, за призначенням облради). Є й інша підстава повернутися до порушеної теми: відбулися судові процеси, які винесли рішення на користь переможця — завідувача міжрайонного ЛОР-відділення, кандидата медичних наук Олега Купчика. Отже, і на користь колективу училища. Людей обурює, що, не довівши до логічного завершення справу з проведенням 27 серпня конкурсом, облрада оголосила новий конкурс на заміщення вакантної посади керівника училища.

Кожна людина має право шукати справедливості в судах. Одразу після конкурсу позов до облради подав Василь Белявський. Він наполягав на тому, що Олега Купчика не мали права допустити до конкурсу, оскільки у того начебто недостатньо стажу, що вимагає закон для зайняття посади керівника вищого навчального закладу першого або другого рівня акредитації.

Тут зауважимо: обласна рада, оголосивши конкурс, мала аж 45 днів для детального вивчення документів усіх кандидатів. Відтак, вона допустила до участі в змаганні за вакансію обох — і Белявського, і Купчика. Згодом у судових засіданнях представник облради заявить, що документи комісія вивчила «поверхово». Яким було оте «поверхове», розповів Олег Купчик: «Задовго до дати зборів обласне управління СБУ зробило запит на всю документацію, що стосується мого трудового стажу, в Дунаєвецьку районну лікарню, де я працюю. Приїхали перевіряльники. Ніяких порушень вони не побачили, про що й повідомили мені. Мене до конкурсу було допущено. Може, сподівалися, що я програю? І ось після моєї перемоги в училищі, яке я закінчив свого часу з відзнакою, і де досі працюють мої викладачі, знов почали мусувати ідею фальсифікації документів.

За дорученням Генеральної прокуратури України прокуратура Шевченківського району міста Києва провела перевірку звернення того ж таки добродія Белявського щодо законності дій посадових осіб державної установи Інституту отоларингології імені професора О. С. Коломийченка АМН України, де я теж брав довідки. Тут навчався в аспірантурі й захистив свою кандидатську дисертацію. Тут був закріплений як здобувач вченого ступеня доктора наук. Практичну та наукову роботу поєдную з педагогічною діяльністю на місці своєї постійної роботи — веду заняття з отоларингології зі студентами та інтернами, лікарями-слухачами курсів на базі Дунаєвецької районної лікарні, за що згідно з наказами отримував доплату до ставки. Підготував три інтерни, які вже працюють у медичних закладах області. Лекційну діяльність докторант повинен обов'язково фіксувати, записи завіряються головним лікарем, відтак цей облік згідно із законодавством про освіту є підставою для зарахування стажу педагогічної роботи. Тематику лекцій докторант узгоджує з Інститутом отоларингології. Як член Українського наукового медичного товариства лікарів-отоларингологів, виступаю з доповідями на всеукраїнських, міжнародних, обласних конгресах своєї галузі. Тож і це товариство, й Інститут ще в березні минулого року рекомендували мене на посаду директора Кам'янець-Подільського медучилища. Письмове звернення з цього приводу було надіслано голові Хмельницької облради Івану Гладуняку, голові Хмельницької ОДА Івану Гавчуку та начальнику управління охорони здоров'я Хмельницької області Миколі Янчуку. Навряд чи зробили б це такі поважні установи, якби рекомендований ними справді був фальсифікатором...»

Прокурорська перевірка поставила, певно, крапку в підозрах та припущеннях. У порушенні кримінальної справи прокуратурою Шевченківського району міста Києва було відмовлено. Тим часом на обласному рівні «фальсифікаторство» Купчика роздмухали в пресі, зокрема, друкованому органі облради «Подільських вістях».

— Не раз звучало: Купчик не має морального права виховувати молоде покоління, — каже герой цих публікацій. — Жодного документального підтвердження мені надано не було.

А тим часом у ради, певно, було багато роботи: вона взялася організовувати новий конкурс в медучилищі, оголошення про нього опубліковано 27 листопада.

«Ніколи в житті не судився, — зізнався Олег Купчик, — але довелося: як інакше відстояти власну гідність?» Першого березня у Дунаєвецькому районному суді за головування судді Маринчака завершилося слухання за адміністративним позовом Олега Купчика до Хмельницької обласної ради. Суд постановив: рішення 24-ї сесії Хмельницької обласної ради від 18 листопада 2009 року про відхилення рекомендації загальних зборів трудового колективу медичного училища щодо призначення Купчика директором та повторне оголошення конкурсу скасувати, зобов'язати раду призначити переможця на посаду. Урешті, цього вимагає й Закон «Про вищу освіту». Згідно з ним рада повинна всього-навсього затвердити рішення трудового колективу. Так у чому ж справа?

Віра ШПИЛЬОВА.

Усе геніальне — просте

СИТУАЦІЯ

Університет «Львівський Ставропігіон» та Львівський державний університет фізичної культури провели науково-практичну конференцію «Потенціал людини та суспільства: громадянський, професійний та творчий виміри», присвячену 105-річчю від дня народження видатного українського вченого-психолога та громадського діяча професора Ярослава Цурковського(1905—1995 рр.) (на знімку).

Прикрий факт: в Україні щохвилини відбуваються якісь катастрофи. Великий відсоток їх пов'язаний з людським чинником, тобто недостатньою професійною надійністю фахівців. Та багатьом катастрофам можна і треба запобігти. Власне проблемам синтезу теоретичних знань про людину та їх практичного застосування присвятив життя видатний український учений, винахідник, громадський діяч Ярослав Цурковський. Тепер, з віддалі часу, починаємо усвідомлювати, що він був Учителем із мистецтва жити і творити, тягнучись до... планки геніальності. Саме так! Бо чим відрізняється геній від пересічної людини? Умінням максимально використати вроджений потенціал. Одне із передбачень Учителя переказують, наче легенду. У скромному юнакові Вікторові Чукаріну Ярослав Цурковський «вирахував» видатного спортсмена. На той час майбутній знаменитий гімнаст, чотирикратний олімпійський чемпіон, був всього лише першорозрядником. Чи був прогноз учених чимось на взірець «вангівського» ясновбачення? Ні, це було математичне моделювання того, як можна використати вроджений потенціал — духовний, психічний і творчий. Цей приклад — один із багатьох. Чимало людей успішно реалізували себе, отримавши ґрунтовну інформацію про те, як можна розвинути свої нахили, здібності.

Ярослав Цурковський навчався в Українському Таємному університеті (1923—1928 рр.), котрий дав вишкіл багатьом видатним діячам науки й культури Галичини. Продовжив освіту в Українському Вільному університеті в Празі, де 1937 року захистив дисертацію на ступінь доктора філософії. У тридцятих роках очолював у польському місті Катовіце Інститут психотехнічних досліджень. У повоєнні роки викладав психологію у Львівському інституті фізичної культури. У 1961 році очолив першу в СРСР Експериментальну лабораторію психофізіології праці на Львівському заводі автонавантажувачів. Діяльність лабораторії 1967 року була відзначена золотою медаллю ВДНГ СРСР.

Ярослав Цурковський є автором унікального приладу — контролографа, котрий винахідник удосконалював протягом 60 років. Виконавши протягом години близько 100 нескладних «завдань» від контролографа, ви отримуєте свою докладну психофізіологічну характеристику в проекції на професійну придатність та надійність. Такі дані особливо потрібні в сфері діяльності, що пов'язана із ризиком. Втім, і в управлінській царині прилад також міг би стати в пригоді, та постає запитання: а судді хто? Нині підбір фахівців щонайменше залежить від професійної надійності «любих друзів» чи кумів...

— Вагомість відкриттів випробовується часом, — коментує проблему кандидат педагогічних наук, ректор «Львівського Ставропігіону» Ярослав Кміт. — Одні здобутки втрачають свою значущість ще за життя їх творців, а інші відкриваються для нащадків у всій своїй фундаментальності після тривалого забуття. У 1920—30-х роках в Європі та США бурхливо розвивалися аналітична психологія, гештальтпсихологія, біхевіоризм тощо. Ці концепції головну увагу скеровували на дослідження неусвідомлюваних процесів психіки, що впливають на адекватність мислення та діяльності людини. Натомість український дослідник Ярослав Цурковський мав за мету з'ясувати, якими саме ментальними засобами людина усвідомлює свій внутрішній світ і довкілля, досягаючи влучності й адекватності дій та вчинків. Він розробив революційну за значенням теорію психічної контрольності. Учений довів, що певні стресогенні чинники людина здатна долати психічною контрольністю, завдяки якій мобілізується весь її потенціал. Практичним втіленням теорії став контролограф.

Свого часу авторський варіант цього приладу успішно використовували для тестування космонавтів, водіїв, операторів машин, спортсменів. Сьогодні в університеті «Львівський Ставропігіон» триває робота над комп'ютерно-програмною версією приладу — інтегральним психоаналізатором. Поки що послідовники Цурковського працюють «на ентузіазмі», а тому шукають у наукових і бізнесових колах України партнерів та інвесторів, котрі розуміють важливість поглибленого самопізнання людини. А стежка вже відома...

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Над залученням інвестицій працюватиме комітет

У Донецькій області відбулося перше засідання комітету із залучення інвестицій, створеного за участю обласної влади, фонду «Ефективне управління» та компанії Monitor Group.

Учасники комітету думають, як підвищити конкурентоспроможність регіону та презентувати його як інвестиційно привабливий. Новостворений комітет пропонуватиме механізми державно-приватного партнерства в інвестиційній сфері, виявлятиме бар'єри, які стримують притік капіталів, та сприятиме створенню відповідного клімату та інфраструктури. Особливе місце в планах посідає підготовка до Євро-2012, що, як очікують у Донецьку, принесе мешканцям області нові робочі місця.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Коли досвід, здобутки й ідеї об'єдналися

ПРОФСПІЛКИ В ДІЇ

Для Київського міського комітету профспілки працівників державних установ є традиційним підведення підсумків проведеної роботи за минулий рік. Не стало виключенням і цьогорічне зібрання профактиву. Почалося засідання пленуму із доповіді голови міського комітету Віталія Почтового про роботу профспілки у 2009 році. А далі — до трибуни вишикувалася черга з громадських лідерів, які бажали виступити, а точніше — поділитися досвідом своєї діяльності.

Голови профкомів розповідали, як влаштовували оздоровлення колегам, як організовували свята, як відстоювали законні права у роботодавців. Емоції розбирали, коли мова заходила про міський комітет — лунав нескінченний потік вдячності за своєчасно отриману пораду, юридичну консультацію, матеріальну підтримку, оздоровчу путівку...

Великою популярністю користується конкурс міськкому на кращий колективний договір. Президією відзначено, що у розглянутих колдоговорах передбачено додаткові, порівняно з чинним законодавством, гарантії та соціально-побутові пільги. Це також стосується відрахувань адміністраціями на культурно-масову та оздоровчу роботу. Відповідно до ст. 44 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», вони мають бути не менше 0,3% фонду оплати праці, проте в окремих організаціях вони сягають до двох і більше відсотків. Цього разу перше місце посів договір головного офісу акціонерно-комерційного банку «Укрсоцбанк», друге місце за спеціалізованим комунальним підприємством «Київтелесервіс», третє — Державним казначейством України.

Безцінними в плані обміну досвідом юридичної роботи та соціально-правового захисту є робочі зустрічі міськкому з колегами із Росії, Білорусі та Швеції. Вже укладені міжнародні договори про співпрацю з профспілками Мінська, Москви та громадськими службами Республіки Молдова.

Особливу увагу профспілка приділяє зміцненню здоров'я. Традиційно проводяться спортивні змагання з кульової стрільби, настільного тенісу, міні-футболу тощо. Разом зі збільшенням призового фонду зросла і кількість учасників. У минулому році 91 команда з 28 профорганізацій відстоювали інтереси своїх колективів. Найактивнішими та вправнішими виявилися спілчани АКБ «Укрсоцбанк», Київської міської адміністрації та Банкнотно-монетного двору Національного банку України.

Протягом багатьох років міськком укладає угоди з базами відпочинку, дитячими таборами, тісно співпрацює з Фондом соціального страхування з тимчасової втрати працездатності — займається оздоровленням як членів профспілки, так і їхніх дітей.

Окремо слід сказати про створений міськкомом Фонд цільової поворотної матеріальної допомоги членам профспілки. Відповідно до затвердженого Положення, кожен член профспілки, підтриманий клопотанням-гарантією первинної профспілкової організації, має право на отримання безвідсоткової матеріальної допомоги в розмірі до двох тисяч гривень. Нині ця програма дуже актуальна і користується попитом у спілчан.

Завершенням засідання стало довгоочікуване оголошення результатів конкурсу на кращу профспілкову організацію Профспілки працівників державних установ міста Києва. Перше місце, виходячи з активної та якісної роботи, зайняла Об'єднана профспілкова організація Державної прикордонної служби України, яку очолює Антоніна Птиця. У нагороду Антоніна Миколаївна отримала кубок лідера та грошовий подарунок.

Минулий рік був не з легких, тож щоб якось розважити спілчан, міськком проводив ще й конкурси з художньої самодіяльності, фотографії, а для зовсім юних — дитячого малюнка. І тепер на досягнутому не зупиняється — попереду цікава і наполеглива робота.

Оксана КАЛУГІНА.

Смакота власного виробництва

З ПОШТИ

Підготувавшись духовно до одного з найбільших християнських свят — Великодня, належним чином прибравши оселю, ми прагнемо ще й багатий святковий стіл накрити. Хоч і зі значними потугами, та все ж кожен нині пристарався і для великоднього кошика все необхідне. На чому-чому, а на цьому не економлять.

У Городенці на місцевому ринку має попит свіже м'ясо. Бо хоч асортимент завізних ковбасних виробів та копченостей на прилавках вражає, всетаки дешевше виходить придбати шмат свинячої вирізки й завудити самотужки: міні-коптильні «цехи» колись були майже в кожному сільському дворі. Й ось до цієї практики повернутися заставила дорожнеча. Та й за ароматом і смаковими якостями таку шинку чи домашню ковбасу, яку сільські умільці не розучилися начиняти, не зрівняти з придбаною в герметичній упаковці заводською. Так, наприклад, Нестор Іванків має вимуровану з цегли маленьку коптильню, куди закладає до двадцяти кілограмів підготовленого м'яса. Хоч багато селян використовують для цієї мети бочки без дна. Заздалегідь придбані вирізку чи почеревину, іноді — тушки кроля чи курячі стегенця витримують тиждень у маринаді з лавровим листком, горошками чорного та пахучого перцю, кмином, часником, густо посипаючи сіллю або занурюючи в проціджений та охолоджений розчин солі (на десятилітрове відро кип'яченої води її потрібно до кілограма). Шматки м'яса чи сала обгортають тканиною та обв'язують шпагатом. Для в'ялення господар використовує заготовлені обрізки яблуні, вишні, чорної смородини. Однак останнім часом сімейство Нестора та Андріани надають перевагу кориснішим запеченим у фользі м'ясним продуктам. Вони також мають відмінний смак та аромат. Цікаво, що в крамницях якимись знижками, передсвятковими розпродажами чи акціями і не «пахне»: не чужинці, а свої підприємці навмисне перед святами накручують ціни. Наприклад, у сільськогосподарському районі зовсім не впали ціни на свіже м'ясо (58 гривень за кілограм вирізки), а, скоріше за все, за день-другий до Великодня ще й зростуть, як то було торік. Але саме напередодні свят багато селян здавали свиней і телят, та й для своїх потреб у господарствах кололи, тобто дефіциту, як одного з чинників утримування високих цін, не спостерігалося. Хоч традиційно істотно знизилися ціни на продукти харчування в сусідній Польщі, й багато мешканців прикордонних областей їздять нині туди на закупки. Благо, хоч ціни на молочні продукти більш-менш доступні, але, знову-таки, ймовірно, що ціна на плесканки сиру на ринку «підскочить» з десяти гривень до п'ятнадцяти, а за літрову банку домашніх вершків правлять уже нині двадцять п'ять гривень. Домашнє яйце можна придбати і за гривню: ціни «збивають» заїжджі заготівельники. Стабільною тримається вартість масла: двохсотграмовий брикет «селянського солодковершкового» — десять гривень. Все ж добре, що є в районі завод, який випускає, крім продукції з незбираного молока, і масло, й чимало сортів твердого сиру. Хоч, подейкують, що іноді виробники «грішать» використанням пальмової олії, яка, нібито, майже не засвоюється організмом...

Утім, продукти харчування потрібні нам не лише на свята, а й щодня. Але, витрачаючи нині на них левову частку сімейного бюджету, чи можемо бути впевнені в їхній якості та безпечності? Припускаю, що не один читач поіронізує, мовляв, тут би їсти було за що придбати, а вони — про делікатеси. Бо хто не знає нині, як сутужно з виплатою заробітної плати, особливо в сільських районах, якщо вона ще, звичайно, нарахована, тобто є робота. А як вижити на мізерну пенсію чи й без неї? Та все ж, за клопотами не варто забувати: покупець управі вимагати і в крамниці, й на ринку сертифікати якості на продукти харчування, а підозрілий товар треба просто-напросто повертати.

Людмила СТРАЖНИК.
Івано-Франківська область.
Фото автора.

Товарна біржа "Подільська" (29000 м. Хмельницький вул. Театральна, 10 т. 65-05-13, 70-20-73, 70-22-10, 70-22-11 ,т./факс 795-801, код 32452151 р/р 2600701009716 МФО 315654 ХФ ВАТ "Кредо банк ", оголошує про проведення торгів(аукціону) по реалізації

1. Майно Старокостянтинівського новобудуючого м'ясокомбінату, що знаходиться за адресою м. Старокостянтинів, вул.І.Франка,55. Дата торгів 30.04.2010р

Лот №1 Їдальня , Адміністративний будинок, Склад аміаку та масел, Градирня 3х секційна, Резервуар 500 м3 , Книжна на 3 преса, Внутрімайданчиковий госп. питної води, Внутрімайданчикові мережі дощової води D-300мм, Внутрімайданчикові мережі дощової води D-200мм, Позамайданчикові мережі виробничої каналізації, Позамайданчикові мережі зв'язку, Лінія електропередач, Залізничний під'їзний путь (560 м.), Будівельні матеріали від розбирання будівлі Холодильнику , Будівельні матеріали від розбирання м'ясожирового корпусу, Будівельні матеріали від розбирання корпусу ПУХ, Будівельні матеріали від розбирання сан бойні, Будівельні матеріали від розбирання цеху техфабрикатів, З/Б плит огорожі. Стартова вартість **1003238,25 грн;**

Лот №2 Каналізаційна насосна станція. Стартова вартість **251575,80 грн;**

Лот №3 Тимчасова комора, Вагова з фундаментом під вагу, Ворота металеві (2 шт.), Розвантажувальна площадка (2шт), Силосна яма, Плити ПС60х18х03, Станок 3К-634, Трансформатор КТП-160, Драбина пожежна 3х секційна. Стартова вартість **16774,66 грн;**

Лот №4 Водопровідні споруди резервуар 1400 м/куб, 2 шт., Мережа газопроводу (D-76мм, L-400м), Оглядова яма, Лінія електропередач, Під'їзна дорога, Плити огорожі, Демонтовані будівельні матеріали, Обладнання та інше майно. Стартова вартість 338791,88 грн

2. Майно, що належить ДП "Новатор", м.Хмельницький. Дата торгів 30.04.2010р.

№	Назва обєкту	Інв.№	Рік введення в експл	Первісна вартість	Сума зносу	Технічна характеристика	Початкова вартість грн
1	Частина корпусу 31 (енергоблок), заг.пл241,4 кв.м., вул. Тернопільська,17	0000030/4	1986	105374	31489	Стан задовільний	319626,00
2	Приміщення матеріального складу, заг.пл 422,9 кв.м., вул. Тернопільська,17	0000011/1	1974	11643	8535	Стан задовільний	391959,00
3	Будівля контори, заг.пл. 250,1 кв.м., с.Моломоленці, Хмельницького р-ну.	4000056	2006	8456	0	Стан задовільний	88601,00
4	Приміщення частини корпусу №3-3а, заг пл. 101,2 кв.м., вул. Тернопільська,17	0000033/1	1986	6426	1794	Стан задовільний	93796,00
5	Приміщення частини корпусу №3, заг.пл 91,1 кв.м., вул. Тернопільська,17	0000033/2	1986	5784	1967	Стан задовільний	79522,00
6	Приміщення частини корпусу №1, заг.пл 216,4 кв.м., вул. Тернопільська,17	0000001/4	1965	31493	21486	Стан задовільний	178898,00
7	Механічно ремонтна дільниця №31 (будівля), заг.пл.171,6 кв.м., м. Хмельницький, вул. Тернопільська, 15/2	0000013	1977	63346	20060	Стан задовільний	213985,00

3. Майно, що належить ВАТ "Укртелеком", що знаходиться за адресою Хмельницька обл., смт Ярмолинці, вул. Чапаєва,61. Дата торгів 30.04.2010 р.

№ п\п	Назва обєкту	Інв.№	Рік введення в експл	Первісна вартість	Сума зносу	Технічна характеристика	Початкова вартість грн
1	Комплекс об'єктів: - будівля гаражів, пл. 184,6 кв..м	00097	1979	16378, 57	10913,1	Стан задовільний	50710.40
-	Будівля енергобази ПП, пл. 46,0 кв.м.	02367	1957	10286.85	10274,86		

Торги проводяться за адресою м. Хмельницький , вул. Театральна 10 (у приміщенні товарної біржі) об 1100. Час ознайомлення з майном кожного робочого дня за місцем знаходження об'єкту. Гарантійний внесок - 10% від стартової вартості. Реєстраційний внесок для фізичних осіб 25 грн. , для юридичних - 50 грн. Останній термін подачі заявок - за три дні до дати проведення аукціону.

Господарський суд Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) Постановою від 01.12.2009 р. по справі № 18/107 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру стосовно ТОВ «Надія», с. Остап'є, Великобагачанський район, Полтавська обл., код ЄДРПОУ 31913866. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Телешуна Ю. В. (ліцензія № 271693 від 08.02.2006 р.), 36003, м. Полтава, м-н Незалежності, 1-Б, кім. 33, т. 56-48-36. Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення. Оголошення подається для складання реєстру вимог кредиторів.

Постановою Господарського суду Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) від 16.03.2010 року у справі № 18/89 приватне виробничо-комерційне підприємство «Алмаз» (юридична адреса: 37862, Полтавська область, Хорольський район, с. Ялосовецьке, код ЄДРПОУ 22551479, р/р № 26004174787001 в ПРУ ЗАТ КБ «Приватбанк», МФО 331401) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Акаєву Світлану Михайлівну (ліцензія АА № 081010 від 27.04.2006 року, м. Полтава, вул. Грушевського, буд. 10).

ПОВІДОМЛЕННЯ
до порядку денного загальних зборів акціонерів Відкритого акціонерного товариства «Переяславський експериментальний комбінат хлібопродуктів»

12. Припинення дії договору на ведення реєстру, укладеного з ТОВ «Трансферт» та визначення дати припинення ведення реєстру.
13. Визначення способу повідомлення акціонерів товариства про прийняття загальними зборами акціонерів рішення про дематеріалізацію акцій.

Основні показники фінансово-господарської діяльності підприємства (тис. грн.) станом на 31.12.2009 р.

Найменування показників	період 2009 р.	2008 р.
Усього активів	75273	46192
Основні засоби	55074	38120
Довгострокові фінансові інвестиції		
Запаси	6903	4831
Сумарна дебіторська заборгованість	25291	9467
Грошові кошти та їх еквіваленти	2718	2313
Нерозподілений прибуток	384	404
Власний капітал	7760	7764
Статутний капітал	2333	2333
Довгострокові зобов'язання		
Поточні зобов'язання	67164	38236
Чистий прибуток (збиток)	384	404
Середньорічна кількість акцій (шт.)	9334082	9334082
Кількість власних акцій, викуплених протягом періоду (шт.)		
Загальна сума коштів, витрачених на викуп власних акцій протягом року		
Чисельність працівників на кінець періоду (осіб)	188	115

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) № 44/66-б від 23.02.2010 року ТОВ «Компанія «Борисфен» (04119, м. Київ, вул. С. Хохлових, 15, код 33194092) визнано банкрутом.

Ліквідатором по вищезазначеним підприємствам призначено арбітражного керуючого Константінова Ігоря Михайловича (ліцензія серії АВ № 271686 від 06.02.2006 року, м. Київ, вул. Салютна, 17, кв. 12, ідентифікаційний код 2215412476).

Постановою господарського суду Сумської області (40011, м. Суми, пр. Шевченка, 18/1) № 12/21-10 від 18.03.2010 р. Недригайлівське районне комунальне підприємство «Паливосервіс» (42100, Сумська область, смт. Недригайлів, вул. Шмідта, 8, ід. код 31952212, р/р 26001055005190 в СФ ПриватБанку, МФО 337546) визнано банкрутом відповідно до ст. 51 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором боржника призначено арбітражного керуючого Сисоєва А. В. (ліцензія серія АБ № 271771 від 10 квітня 2006 р., адреса: 40022, м. Суми, вул. Псільська, 18, офіс 5). Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Ухвалою Господарського суду Запорізької області від 15.03.2010 р. по справі № 19/7/10 припинено процедуру ліквідації Приватного підприємства «НАВІГАТОР АГРО», 72364, Запорізька область, Мелітопольський район, с. Константинівка, вул. Партизанська, 114, п/р 26005747501 в АБ «Металург», МФО 313852, п/р 26001056633300 в АКІБ «УкрСиббанк», МФО 351005, п/р 26009001000585 ЗФ ВАТ «БІГ ЕНЕРГІЯ», МФО — 313708, Код ЄДРПОУ 33174819 та введено процедуру розпорядження майном боржника. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Книшевську Тетяну Сергіївну (ідент. номер 3176211148, адреса: 72301, м. Мелітополь, Запорізька область, вул. Лермонтова, 58, ліцензія АВ № 499061 від 10.11.2009).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

«ТДВ «СК «Провіта», код ЄДРПОУ 31704186, повідомляє про скликання чергових загальних зборів учасників, що відбудуться 30 квітня 2010 р. об 11-00 за адресою: м. Київ, вул. Івана Дубового, 18.

Порядок денний:

1. Звіт директора про результати діяльності за 2009 р.
2. Звіт Ревізійної комісії про роботу за звітний період.
3. Затвердження річного звіту і балансу за 2009 р.
4. Визначення та затвердження порядку розподілу прибутку Товариства за 2009 р.
5. Затвердження основних напрямків діяльності Товариства в 2010 р.
6. Про обрання Ревізійної комісії.
7. Про звільнення Президента Товариства.
8. Про внесення змін до статуту в зв'язку з виключенням Президента Товариства з органів управління Товариства. Про затвердження нової редакції статуту Товариства.

Ухвалою господарського суду Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) від 26.01.2009 р. порушено провадження у справі № 18/111 про банкрутство Пирятинського виробничого управління житлово-комунального господарства (37000, м. Пирятин, пл. Борців Революції, 8), код ЄДРПОУ 03351792.

Постановою господарського суду Полтавської області від 17.11.2009 р. у справі № 18/111 Пирятинське виробниче управління житлово-комунального господарства визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Купрієнка Романа Миколайовича (ліцензія серії АБ № 176298 від 31.10.2005 р.), 36020, м. Полтава, вул. Монастирська, 6-А.

Ухвалою господарського суду Полтавської області від 25.02.2010 р. у справі № 18/111 про банкрутство Пирятинського виробничого управління житлово-комунального господарства здійснено перехід до загальних судових процедур у справі про банкрутство.

Для складення реєстру вимог кредиторів заяви кредиторів приймаються до господарського суду Полтавської області протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Полтавської області (вул. Зигіна, 1, м. Полтава, 36000) від 22.03.2010 р. по справі № 18/7, згідно ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю «Компанія «Променергохолдінг», код ЄДРПОУ 34825310, вул. Половки, 76, м. Полтава, 36034, ліквідатором призначено арбітражного керуючого Васіна Є. Є. (ліцензія № 271528 від 15.11.2005 р., адреса: пр-т Вавілова, 5, кв. 11, м. Полтава, 36004. Заяви з кредиторськими вимогами до банкрута приймаються протягом 30 днів після публікації оголошення.

До відома громадськості!

ФОП Голодняк Олександр Михайлович, смт. Міжгір'я, вул. Шевченка,75, +380314621043 -т./ф. , Паспорт ВР № 347629 р., виданий 02.09.2008 р. Міжгірським РВ УМВС, смт. Міжгір'я, вул. Першотравнева, 1, місце здійснення діяльності: смт. Міжгір'я, вул. Шевченка,75, подав до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про видачу ліцензії з постачання електроенергії за нерегульованим тарифом за місцем здійснення заявленої діяльності.

Постановою господарського суду Миколаївської області (54009, м.Миколаїв, вул.Адміральська, 22) від 09.03.2010 року у справі №18/99/09 селянське фермерське господарство "Назарій" (ЄДРПОУ 24787683, 56401, Миколаївська область, Доманівський р-н, смт.Доманівка, вул..Леніна, 41) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Коваля Віталія Валерійовича (поштова адреса: 79034, м.Львів, вул..Листопадна, 11/25, ліцензія АБ№271741 від 17.03.2006 року).

ОГОЛОШЕННЯ

Федерація профспілок України відповідно до розпорядження Голови ФПУ № 33 від 15 березня 2010 року припиняє дію довіреностей, які видані Федерацією профспілок України до 14 вересня 2010 року особам для представництва інтересів ФПУ в органах влади та місцевого самоврядування, правоохоронних та судових органах, органах прокуратури, органах державної виконавчої служби, підприємствах, установах, організаціях всіх форм власності, а також всі довіреності на вчинення будь-яких дій від імені ФПУ наступним особам:

Дата реєстрації	№ документа	Кому видано
21.09.2009	07/01-42/2074	Пащенко Євген Андрійович
21.09.2009	07/01-42/2076	Філатов Сергій Дмитрович

Федерація профспілок України.

Господарським судом Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) за заявою боржника - державного підприємства «Юрковецький спиртовий завод» 27 листопада 2009 року порушено провадження у справі № 10/189-09 про банкрутство державного підприємства «Юрковецький спиртовий завод», код ЄДРПОУ 05459186, адреса: 24040, вул. Леніна, 291, с. Юрківці, Могилів-Подільський район, Вінницька область, рахунок 2600614376 у Вінницькій обласній дирекції «Райффайзен Банк Аваль», м. Могилів-Подільський, МФО 302247, та введено мораторій на задоволення вимог кредиторів. Ухвалою господарського суду Вінницької області за результатами підготовчого засідання від 12 березня 2010 року введена процедура розпорядження майном боржника, розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Лахненко Євгена Миколайовича, м. Київ, вул. Лайоша Гавро, 17, кв. 143, ліцензія АВ № 397150 від 07.05.2008 року, тел. 067 - 468-27-07.

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів.

Товарна біржа "Альянс"
оголошує про проведення аукціону з продажу майна ВАТ "Дніпровського машинобудівного заводу" (код ЄДРПОУ 14313332).

Лот №1 - Корпус 52 центральний матеріальний склад, літ. Д-1, Д'-1, заг. пл. 3340,5 кв.м., рампи, літ. д, д', ґанок, літ. д''; корпус 81 склад хімікатів, літ. ДБ-1 заг. пл. 1174 кв. м., рампа, літ. дб., розташовані за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Будівельників, 34. Початкова вартість лота - 2650000,00 грн., з урах. ПДВ.

Лот №2 - Корпус 100 склад холодильників, літ. К-1, заг. пл. 1745 кв. м., рампа, літ. к, галерея, літ. к', розташовані за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Будівельників, 34. Початкова вартість лота - 753840,00 грн., з урах. ПДВ.

Аукціон відбудеться 22.04.2010р. на ТБ "Альянс" за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Б. Хмельницького, 16 о 11.00. Заявки приймаються за місцезнаходженням біржі. З майном можна ознайомитися з понеділка по п'ятницю, з 9.00 до 15.00 за місцем його знаходження. Для подання заявки учасник повинен сплатити реєстр. внесок у розмірі 17.00 грн., а також гарантійний внесок - 10% від початкової вартості майна на р/р ТБ "Альянс" (код ЄДРПОУ 30010264, р/р 2600050600516 в ЗАТ КБ Приватбанк м. Дніпропетровськ, МФО 305299).Кінцевий строк приймання заявок 19.04.2010р. до 16.00. Контактні телефони організатора аукціону: (056) 7215920.

Сьогодні очікується мінлива хмарність, без опадів. Тільки вночі та вранці у південній і східній частині місцями невеликий дощ. Вітер переважатиме південний і південно-східний, 5—10 м/с, удень у Карпатах можливі пориви до 15—20 м/с. Температура вночі 1—6° тепла, удень 11—16°, у Закарпатті до плюс 19°, у Криму та на півночі Лівобережжя 8—13° вище нуля. У Києві й області мінлива хмарність, без опадів. Вітер південний, 5—10 м/с. Температура вночі коливатиметься від 1 до 6° вище нуля: удень 11—16°.

ЦЬОГО ДНЯ, 30 БЕРЕЗНЯ

1865. Помер Олександр Духнович, письменник і педагог. Належав до так званих будителів, які виступали за розвиток освіти і культури. **1870.** У США надано виборчі права чорношкірому населенню. **1880.** У Львові народився композитор і хоровий диригент Ярослав Ярославенко (справжнє прізвище Вінцковський). **1922.** Лесь Курбас створив у Києві театр-студію «Березіль». **1944.** Утворено Херсонську область. **1981.** В СРСР уперше запроваджено літній час. **2006.** У Києві, в Охматдиті, відкрилося офтальмологічне відділення.

Турнірна хроніка

Кульова стрільба. Дортмунд (Німеччина). Міжнародний турнір. Жінки. МП-5. **1. Катерина Дьомкіна (Україна) — 779.6;** 2. Констанція Джоліф (Франція) — 773.5; 3. Юлія Дришлік (Казахстан) — 772.9. Кілька слів про переможницю. Катерині 20 років, вона з Дніпропетровська. Представляє «Динамо» і СК «Метеор», працює з тренером Світланою Боткачик.

Біатлон. Ханти-Мансійськ (Росія). 9-й етап Кубку світу. Спринт 10 км. 1. Іван Черєзов (Росія) — 24:24.3 (0+0); 2. Крістіан де Лоренці (Італія) — +13.8 (0+0); **3. Андрій Дериземля (Україна) — +16.7 (1+0).**

Вільна боротьба. Наньджинь (Китай). Кубок світу. Жінки. **Фінал.** Китай — США. 6:1. **Поєдинок за третє місце.** Японія — Україна. 5:2. Підсумкове становище: 1. Китай. 2. США. 3. Японія. **4. Україна...**

Футбол. Першість країни. Перша ліга. 28 березня. «Фенікс-Іллічівець» (Калініно) — «Дністер» (Овідіополь). 0:1. «Харків» — «Олександрія». 1:1. «Львів» — «Енергетик» (Бурштин). 3:1. «Зірка» (Кіровоград) — «Нива» (Тернопіль). 3:1.

Хокей. Бровари. «Термінал Арена». Чемпіонат світу серед юніорів (U-18). Дивізіон II. Група В. **26 березня.** Іспанія — Бельгія. 5:1 (1:1, 2:0, 2:0). **27 березня.** Нідерланди — Словенія.1:14 (0:5, 1:4, 0:5). Австралія — Україна. 0:3 (0:1, 0:0, 0:2). **28 березня.** Нідерланди — Іспанія. 2:3 ОТ (1:1, 1:1, 0:0, 0:1). Бельгія — Австралія. 4:3 ОТ (0:1, 1:2, 2:0, 1:0). Україна — Словенія. 1:2 (0 :2 , 0:0, 1:0). **1. Словенія — 15 очок;** 2. Україна — 13; 3. Іспанія — 8; 4. Нідерланди — 7; 5. Бельгія — 2; 6. Австралія — 1. До першої ліги вийшли словенські хокеїсти. Українська команда із поставленим завданням (підвищитися в класі), зрозуміло, не впоралася.

Пеле — біля мікрофона

Бразильська телемережа SBT TV підписала з королем футболу **Пеле (на знімку)** контракт, відповідно до якого він коментуватиме матчі ЧС-2010 у ПАР. Представник SBT Родріґу Раїнью сказав, що деталі угоди з легендарним гравцем оголосять незабаром, **повідомляє АР.**

Він також повідомив, що телеканал не планує показувати матчі турніру у ПАР. Однак Пеле і його колеги коментуватимуть зустрічі у поки невідомому форматі. Знаменитий бразилець раніше вже коментував на каналі «Глобо TV» чемпіонат світу 1994 року, що проходив у США.

У групі лідерів тіснувато

Баскетбол. Чемпіонат країни. Суперліга. «Пульсар» — «Політехніка-Галичина». 72:85 (15:27, 12:10, 16:24, 29:24). «Миколаїв» — «Феро-ЗНТУ». 70:111 (15:28, 21:25, 16:33, 18:25). «Дніпро» — «Одеса». 88:78 (21:20, 30:17, 19:23, 18:18). «Кривбасбаскет» — «Азовмаш». 79:75 (20:16, 22:20, 8:19, 29:20). «Говерла» — «Київ». 69:68 (11:17, 21:9, 21:21, 16:21). «Хімік» — «Будівельник». 76:80 (17:18, 23:22, 21:14, 15:26).

«Кривбасбаскет» (Кривий Ріг), «Будівельник» (Київ) — по 20 перемог, «Феро-ЗНТУ» (Запоріжжя) — 17, «Одеса» — 15, «Київ» — 14, «Азовмаш» (Маріуполь), «Дніпро» (Дніпропетровськ) — по 13, «Говерла» (Івано-Франківськ) — 11, «Політехніка-Галичина» (Львів), «Миколаїв» — по 10, «Хімік» (Южний) — 9, «Пульсар» (Рівне) — 4, «ДніпроАзот» (Дніпродзержинськ) — 3, «Грифони» (Сімферополь) — 0.

На знімку: грають миколаївці і запоріжці.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

Підперли двері спиною, уперлися ногами...

Футбол. Чемпіонат країни. Прем'єр-ліга. 22-й тур.

«Закарпаття» — «Оболонь». 0:1. 600 глядачів. **Рефері** — Шмигельський (Львів). **Гол:** Рожок, 54.

«Металург» (Запоріжжя) — «Зоря». 3:1. 6 700 глядачів. **Рефері** — Швецов (Одеса). **Голи:** Аржанов, 11, Опанасенко, 35, 90+4 — Лазарович, 55.

«Чорноморець» — «Іллічівець». 1:1. 4 000 глядачів. **Рефері** — Вакс (Сімферополь). **Голи:** Балашов, 3 — Пуканич, 39.

«Динамо» — «Металіст». 3:0. 17 100 глядачів. **Рефері** — Можаровський (Львів). **Голи:** Михалик, 17, Мілевський, 45+5, 61. **Вилучено** Девича («Металіст», 38, навмисний удар суперника рукою в обличчя після зупинення гри).

«Таврія» — «Металург» (Донецьк). 1:0. 9 300 глядачів. **Рефері** — Деревинський (Київ). **Гол:** Голайдо, 68.

«Шахтар» — «Арсенал». 3:1. 23 127 глядачів. **Рефері** — Шандор (Львів). **Голи:** Жадсон, 14, Вілліан, 27, Коста, 90+2 — Шацьких, 78.

«Кривбас» — «Ворскла». 1:1. 1 300 глядачів. **Рефері** — Бойко (Київська область). **Голи:** Льопа, 30 — Кулаков, 57. На 86-й хвилині Цуррі («Ворскла») не реалізував пенальті (воротар).

«Карпати» — «Дніпро». 1:0. 27 000 глядачів. **Рефері** — Іщенко (Київ). **Гол:** Худоб'як, 25. **Вилучено** Ротаня («Дніпро», 59, навмисний удар суперника, котрий не володів м'ячем, під час гри).

	В	Н	П	М	О
1. «Шахтар»	**17**	**4**	**1**	**49—16**	**55**
2. «Динамо»	**16**	**5**	**1**	**45—12**	**53**
3. «Металіст»	**14**	**2**	**6**	**34—18**	**44**
4. «Дніпро»	11	6	5	36—20	39
5. «Карпати»	10	7	4	36—26	37
6. «Таврія»	10	6	5	26—27	36
7. «Металург» Д	9	4	8	29—23	31
8. «Оболонь»	9	2	11	23—34	29
9. «Арсенал»	6	9	7	29—29	27
10. «Металург» Зп	7	5	10	27—37	26
11. «Іллічівець»	5	7	10	24—37	22
12. «Ворскла»	4	9	9	19—22	21
13. «Чорноморець»	5	4	13	17—34	19
14. «Закарпаття»	5	2	15	15—33	17
15. «Зоря»	**4**	**4**	**13**	**16—37**	**16**
16. «Кривбас»	**3**	**2**	**17**	**21—41**	**11**

Бомбардири: Мілевський («Динамо») — 13 м'ячів, Коельо («Металіст») — 12, Селезньов («Дніпро») — 11, Адріано («Шахтар») — 9.

У Сімферополі відбулася репетиція наступного кубкового фіналу. Як відомо, ці команди поборються за приз у вирішальному поєдинку 16 травня. А от цього разу гору з мінімальним рахунком взяли кримчани. Хоча могли забити більше.

Після невдачі «Динамо» у матчі проти «Закарпаття» і прибалтійської гри, котру демонстрував «Металіст» в останніх турах, побачення цих команд у столиці очікували з особливим інтересом. Попри ужгородське приниження чемпіона, його прихильники не відвернулися від команди. Навпаки, вони заповнили по вінця трибуни стадіону імені Валерія Лобановського.

І сподівання вболівальників виправдалися. Була гостра і захоплива боротьба. Хоча у мене таке відчуття, що, можливо, краще було б не вилучали Марко Девича з поля. А то галасу навколо цього випадку буде надто. Вистачить і таких, котрі навіть саму перемогу господарів ставитимуть під сумнів. Але давайте розберемося, чи правильне рішення прийняв львівський арбітр Юрій Можаровський? Судіть самі, Девич, як то кажуть, із усією «пролетарською» ненавистю прямою ногою полетів на динамівця да Сілву, якимось щасливим дивом не травмувавши бразильця.

Але, з'ясувалося згодом, то було покарання зовсім не за той момент. Як пояснили мені мої добрі знайомі — рефері найвищої кваліфікації (з етичних міркувань їхні імена не називатиму) — «новий» українець після стрибка в ноги динамівського оборонця ще й ударив ліктем в обличчя Тараса Михалика. От і потягнула така сукупність порушень на повноцінне вилучення. До речі, в протоколі цієї зустрічі можете прочитати, за що конкретно Можаровський покарав Девича.

Скажіть, звертаюся до «адвокатів» з табору опонентів «Динамо», можливо, вважаєте, що варто було похвалити Марко і влаштувати йому овацію за отой психоз? Одне слово, Девич, котрий набув чудової форми, замість користі для своєї команди дуже підвів її. Адже важко грати проти «Динамо» в меншості навіть такому кваліфікованому колективу, як «Металіст».

На жаль, травми зазнав Нінкович, проти якого грубо і жорстоко зіграв Едмар. Побоювалися, що у Мілоша перелом ноги. Але, слава Богу, діагноз не підтвердився. І тут червона картка напрошувалася ще й як...

Нелегко далася «Шахтареві» перемога над «Арсеналом». Кияни не здавалися навіть тоді, коли господарі в середині першого тайму повели 2:0. «Каноніри», як то кажуть, пручалися щосили. А коли Максим Шацьких забив ефектний м'яч головою (динамівська школа відчувається), ситуація загострилася неабияк.

«Гірники» помітно занервували. І якби гості не вдалися до авантюрних дій, то мали б шанс врятувати матч. Особливо дивно повівся воротар «Арсенала» Віталій Рева, котрий кинув робоче місце і побіг допомагати своїм забивати. «Шахтар» такого зухвальства не пробачає. І, будь ласка, м'яча вам у порожні ворота...

Варто сказати кілька слів про зустріч у Львові. «Карпати» продовжили безпрограшну серію (чотири перемоги і нічия в 5-я ти матчах). Хоча цього разу був їм дуже важко. Особливо тоді, коли «Дніпро» залишився вдесятьох після вилучення Руслана Ротаня. Гості нагадували здоровання, котрий з усіх сил намагається вдертися в будинок. Натомість львів'яни, наче підперли двері спиною, уперлися ногами і таки витримали отой несамовитий тиск.

В. Б.

На знімку: момент зустрічі в Запоріжжі.

Фото Дмитра СМОЛЬЄНКА (Укрінформ).

Редактор номера Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

ⓟ Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2010 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15

Зам. 16581

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**

для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

